

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)
KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----O-----

07.11.2014

İ Ç İ N D E K İ L E R

- GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
- Rekabet Kurumu

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	3
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun).....	3
İKİNCİ OTURUM	10
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun).....	10
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	12
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	14
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	16
MUSA ÇAM (İzmir).....	17
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	20
CAHİT BAĞCI (Çorum).....	22
ADİL ZOZANİ (Hakkâri).....	22
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir).....	24
MAHMUT TANAL (İstanbul).....	26
İLKNUR DENİZLİ (İzmir).....	26
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	27
VAHAP SEÇER (Mersin).....	28
İZZET ÇETİN (Ankara).....	30
ADNAN KESKİN (Denizli).....	32
SORULAR VE CEVAPLAR	34
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	34
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir).....	35
MUSA ÇAM (İzmir).....	35
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	35
MAHMUT TANAL (İstanbul).....	36
İZZET ÇETİN (Ankara).....	37
VAHAP SEÇER (Mersin).....	37
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	37
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	38
ADNAN KESKİN (Denizli).....	38
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	38
MAHMUT TANAL (İstanbul).....	38

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI	38
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ NURETTİN CANİKLİ (Giresun).....	41
PROGRAMLAR	49
Kapanma Saati: 17.50	49

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

7 Kasım 2014 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlnur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok Değerli Bakanımız, kurum ve kuruluşlarımızın çok kıymetli bürokratları, basınımız ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 7'nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Rekabet Kurumu bütçe ve kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Değerli Bakanımız Sayın Nurettin Canikli Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili söz istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; bugün Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesine başlamadan önce, dün gece ilerleyen saatlerdeydi, saat bir buçuk iki gibiydi, hatırlıyorsunuz, Hazine bütçesini görüşürken Sayıştayla ilgili, TMSF'yle ilgili Sayıştayın düzenlediği bir raporu konuştuk. Önemli bulgular da vardı fakat raporla ilgili olarak hiçbir şey yapmadık yani arkadaşlarımızın bilgisine dahi başvurulmadı. Bunları bir hâl yoluna koymamız gerekir Sayın Başkanım.

Şimdi, bugün Gümrükle ilgili olarak da benzeri bulgular taşıyan bir Sayıştay raporu var, önemli bir rapor. Bunlar sadece Meclise, milletvekillerine, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulduğu bilgisiyle mi geçiştirilecek, hiçbir şey yapmayacak mıyız, üzerinde herhangi bir tavsiye kararı almayacak mıyız, hiçbir işlemimiz olmayacak mı? Yani, olup olmamasıyla şu anda yaptığımız arasında bir fark yok. Gelme de olurdu raporlar şu andaki durumuyla. Yani, bunlara bir anlam kazandırmak lazım, arkadaşlarımız çalışmışlar, belli bir aşamaya gelmiş. Biliyorsunuz, Sayın Bakanımız Bakan olmadan önce “Bu Sayıştay raporları gelirse duman oluruz.” demişti. Şimdi, bu raporlar gerçekten önemli, dediği çok doğru. Sayıştay raporlarının aslında bürokrasiyi, siyaseti duman etmesi lazım. Bununla ilgili hiçbir şey yapmadıktan sonra... Evet, rapor geldi, ben tesadüfen dün gece dillendirdim, onun haricinde onun haricinde hiçbir şekilde işlem yapmıyoruz Sayın Başkanım. Siz Maliye kökenli, denetim kökenli birisiniz, bu işleri bilirsiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Terk etti artık o işleri.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yazık, günah! Bu denetim raporlarıyla ilgili, Sayıştay raporlarıyla ilgili sonuç doğurucu bir şeyler yapalım Komisyonunda. Hiçbir anlamı yok.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, bir açıklama yapacağım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Ben bir açıklama yapayım.

Değerli arkadaşlar, bu, gelir bütçesiyle ilgili olduğu için o husus, onu Maliye Bakanlığının bütçesi ve kesin hesabı görüşülürken burada hem görüşüp hem de oylayacağız. Dolayısıyla, ilgili bütçesini de tekrar hem müzakere edip hem de oylayacağız.

İkinci, diğer husus: Burada ilgili daire başkanlarımız var. Gerekirse raporlarla ilgili hem bilgi almak hem de dün yaptığımız gibi ilgili kurum, Sayıştayın dikkati çektiği bu hususlarla ilgili ne yapmış, hangi eksikleri tamamlamış, tamamlamamış -biliyorsunuz, bize gelen raporlar daha önce ilgili kuruma da gönderiliyor- ilgili kurumun bu konuda ne yapıp ne yapmadığını da kurum yetkililerinden burada, ilgili bakanımızdan bilgi alacağız. Dün akşam yaptığımız gibi, bugün de aynı şekilde Sayıştay raporları üzerindeki tespitleri konusundaki müzakerelerimiz ve gerektiğinde bu tip gelir bütçesini ilgilendiren konuda da olduğu gibi, mutlaka Komisyonumuz tarafından bir karara bağlanacak.

Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dün gece bağlamadık Sayın Başkan. Geç saat oldu, ben de ısrarcı olmadım ama bir anlamı olması lazım.

BAŞKAN – Dün geceler bu gelir bütçesiyle olduğu için Maliye Bakanlığının bütçesinde bunu tekrar görüşeceğiz.

Teşekkür ederim değerli arkadaşlar.

Sayın Bakanım, buyurun. Bir yarım saat, otuz dakika verelim, eğer yetmezse tekrar şey yaparız.

Teşekkür ederiz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2015 mali yılı bütçe kanun tasarısı kapsamında Bakanlığımızın bütçesini sunmak ve bu vesileyle Bakanlığımız faaliyetleri hakkında sizleri bilgilendirmek üzere huzurlarınızdayım.

Öncelikle, Bakanlığımızın teşkilat yapısına çok kısaca değinmek istiyorum. Bakanlığımızın merkez teşkilatında toplam 9 genel müdürlük, 7 başkanlık, 2 müşavirlik ve 1 özel kalem müdürlüğü olmak üzere, toplam 19 tane hizmet birimi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

yer almaktadır. Yine aynı şekilde, 19 tane gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü ve 81 ilimizde de ticaret il müdürlüğü şeklinde örgütlenmiştir. 19 bölge müdürlüğümüze bağlı toplam 157 gümrük müdürlüğü bulunmaktadır.

Bakanlığımızda 13 sözleşmeli ve 185 işçi hariç, toplam 15.011 personel görev yapmaktadır. Personelimizin 13.087'ye isabet eden yüzde 87'lik kısmı yükseköğrenim ve daha üstü eğitime sahiptir. Yüzde 55'i on yıldan az hizmet süresine sahip, yüzde 40'ı 30 yaş altı genç ve dinamik bir personelden oluşmaktadır. 20 tane yurt dışı kadromuz var, 15'i gümrük müşaviri, 5'i gümrük ataşesi olmak üzere. Bunlardan Washington, Bakü, Brüksel, Pekin, Lefkoşe gümrük müşavirliklerimiz ve Batum'da da gümrük ataşemiz görev yapmaktadır, diğerleri boştur.

Değerli arkadaşlar, gümrük kapılarımızdan biraz bahsetmek istiyorum. Avrupa'nın en büyük gümrük kapılarından biri olan Kapıkule başta olmak üzere, Gürbulak, Habur, Sarp, Hamzabeyli, Cilvegözü, Ipsala, Nusaybin gümrük kapıları yeni modern binalarıyla faaliyetlerine devam etmektedir. Yap-işlet-devret modeli çerçevesinde TOBB tarafından bunlar yapılmış, hizmete açılmış ve şu anda işletilmektedir.

Yine aynı çerçevede Çıldır, Aktaş, Dilucu, Esendere ve Kapıköy ile Halkalı gümrük idarelerinin yenilenmesiyle ilgili sözleşmeler imzalanmış, bunların çalışmalarını devam ediyor. Dereköy, Karkamış, Akçakale, Yayladağı, Öncüpınar, Pazarkule gümrük kapılarının ise yine aynı şekilde yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yenilenmesini planlıyoruz.

Yine son derece önemli bir durumda, pozisyonda olan Erenköy Lojistik Merkezinin oluşturulması çalışmalarımız devam ediyor. Burayla ilgili TOKİ'yle görüşmelerimiz sürdürülüyor. Talep edilirse ayrıntılı bilgi arz ederim. Halkalı Gümrük İdaresiyle, Çıldır ve Dilucu gümrük kapılarının temel atmak törenleri gerçekleşti, bunların 2015 yılında hizmete açılmasını planlıyoruz. Keza, Halkalı gümrüğünün taşınacağı Çatalca'daki yeni tesisler de bitti, şu anda bağlantı yollarının yapılmasını bekliyoruz, o da takriben beş-altı aylık süre içerisinde hizmete girmiş olacaktır.

Değerli arkadaşlar, gümrük kapılarında, gümrük işlemlerinde temel amacımız -yasalar çerçevesinde elbette, oradan herhangi bir taviz vermeden yani kayıp-kaçak konusunda, güvenlik konusunda herhangi bir taviz vermeden- işlemlerin hızlandırılması ve kaliteli hizmet sunulmasını hedefliyoruz. Tabii, ifade etmeye çalıştığım gibi yasa dışı işlemlerle mücadele temel amacımız yani ondan herhangi bir şekilde en ufak bir taviz vermeden bu işlemlerin hızlandırılması ve kalitenin yükseltilmesini hedefliyoruz. Bu çerçevede yeni uygulamalar var, onların sonuçlarıyla ilgili kısaca bilgi arz etmek istiyorum: Yeni özet beyan uygulamasını başlattık yani eşya ülkemize gelmeden, henüz hareket etmeden önce bununla ilgili gümrük idarelerimize özet beyan gönderiliyor. Önceden gelecek olan bu eşyayla ilgili, değerlendirme yapma, tespit yapma imkânı sağlıyor bize ve ayrıca bu işlemlerin daha önce kâğıtla yapıldığı dikkate alınırsa bu anlamda da bir tasarruf söz konusu. Özet beyan sistemi 2012 yılında yürürlüğe girdi, başarılı bir şekilde devam ediyor.

Yine, aynı amaçla hızlı geçiş hattı uygulaması yürürlükte. Özellikle sınırlardaki beklemeleri azaltmak amacıyla nakliyecilerimiz için yürürlüğe koyduğumuz hızlı geçiş hattı uygulaması söz konusu. Bu uygulamadan TIR elektronik ön beyan sistemini kullanarak ön beyanda bulunan nakliyecilerimiz yararlanabiliyorlar. Bu sayede tescil işlemleri sınır kapılarında bilgiler önceden geldiği için bu değerlendirme yapılabilir, kriterler esas alınarak risk değerlendirilmesi yapılabilir ve özel peronlar kullanılarak daha hızlı sürede bunların geçişleri sağlanıyor. Şu anda bu uygulama Kapıkule'de yürütülüyor. İkinci aşamada Dilucu ve Esendere hudut kapılarımızda hızlı geçiş hattı uygulaması yakında başlayacak.

Yine, aynı şekilde, kalite ve hızın artırılmasına yönelik olarak onaylanmış kişi statüsü uygulaması var, orada firmalar ya da işletmeler üç gruba ayrılıyor. Yani daha önceki kayıtlarına göre mükerrer mevzuatta ihlali bulunmayan, belirli bir dış ticaret hacmine ve güvenilirliğe ve kredibiliteye sahip, mali yeterliliği tespit edilmiş, tasdik edilmiş kişilere beklemeden, kolaylıkla gümrük işlemlerinin gerçekleştirilmesine yönelik olan bir uygulama. Şu ana kadar, geçen yıl, 2013 yılında ithalatımızın toplam yüzde 52'lik kısmı onaylanmış kişi statü belgesine sahip firmalar ya da işletmeler tarafından gerçekleştirilmiştir. Yalnız, burada hemen şunu belirtmemiz de fayda var: Bunların mal girişleri ya da ithalat işlemleri tamamen kontrolsüz yapıyor anlamına gelmez. Yine genel "random" olarak, genel risk değerlendirmeleri çerçevesinde bunların da işlemleri denetlenmektedir.

Standart depo muafiyetiyle ilgili biliyorsunuz 2000 yılından beri bir uygulama var. Tırlar, otobüsler, çekiciler standart depoları kadar ÖTV'siz akaryakıtı Türkiye'ye sokabilmektedirler. Bu, bir teşvik uygulaması. İyi bir uygulama destek anlamında fakat son yıllarda ciddi bir suistimal söz konusu bu uygulamada. Bir geçim kaynağı hâline getirilmiş vaziyette. Sadece bu iş için, bunun ticaretini yapmak üzere, tırlar, otobüsler satın alınıyor ve hem gümrük kapılarında çok ciddi iş yoğunluğuna, yükün artmasına neden oluyorlar hem de ciddi bir ÖTV kaybına sebep oluyorlar. Bununla ilgili olarak geçtiğimiz günlerde bir Bakanlar Kurulu kararı çıkardık yani yine bu araçlar Türkiye'ye girişlerinde standart depo miktarı kadar ÖTV'siz yakıt alabilecekler ancak bir sonraki girişlerinde, bir önceki aldıkları akaryakıtın kendileri tarafından kullanıldığını belirlemeleri gerekiyor, daha doğrusu biz tespit edeceğiz onların kilometrelerini. Onlarla ilgili bir şu anda bir cihaz geliştiriyoruz. Bu cihaz sürekli olarak orada yer alacak. Yani şöyle yapıyorlar, onun tespitleri de var: Geliyor, en yakın bir mahalde, bir istasyonda ya da başka bir yerde depodan satıyor, bu ÖTV'siz akaryakıtı satıyor sonra tekrar giriyor çünkü ortalama 100-150 kilometre katettikleri tespiti var bizde yani ÖTV'siz yakıt alıp Türkiye'ye girdikten sonra. Bununla ilgili de önümüzdeki günlerde... Tabii, geçişte biraz yumuşak olmasını istiyoruz açıkçası...

BAŞKAN – Transitlet için bir sınır yok galiba.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, hayır. Onda standart depo muafiyet uygulamasını kaldırmıyoruz, çok önemli. Yani yine Türkiye'ye girişte standart depo miktarı kadar akaryakıtı ÖTV'siz olarak alabilecekler, onda hiçbir sorun yok. Fakat sorun şu: Bir sonraki tekrar gelişlerinde yani Türkiye'ye giriyor, sonra tekrar çıkıyor yurt dışına -Sarp'tan olabilir, Habur'dan olabilir, herhangi bir kapıdan olabiliyor- tekrar standart depo miktarı kadar akaryakıt aldıklarında bir önceki aldıkları kadar kilometre yapıp yapmadıklarını tespit edeceğiz. Niçin? O kadar kilometre yapmıyorsa yani bir standart depo dolusu akaryakıtın...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

BAŞKAN – Kullanmamışsa...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun)– Evet, yani yapacağı kilometre kadar yapmamışsa aradaki farkın cezasız olarak ÖTV'sini alacağız, ceza tatbik edilmeyecek. Çünkü şu anda yaklaşık 1 milyon tırın bu imkândan faydalandığını, bunun yarısının kayıt dışı olduğunu tahmin ediyoruz. Bu da yaklaşık 1 milyon ton akaryakıt, motorine tekabül ediyor. Oradan da aşağı yukarı kaybımızı -tahmini tabii kaybımız- 2 milyar lira civarında, amacımız o. Tabii, sadece o değil çünkü bütün kayıt dışılığı da besliyor. Biz son bir ay içerisinde 950'nin üzerinde akaryakıt istasyonlarında tespitler yaptık yani kaçak akaryakıt, "marker"sız akaryakıt kullanıp kullanmadığı yönünde. Bu çerçevede 50'ye yakın akaryakıtı kapattık yani kapatıldı. Çok özel düzeneklerle -yine yerine geldiğinde bahsederim belki-mekanizmalarla... Bunları besleyen sistemlerden bir tanesi de bu yani bir girdiği zaman bu kadar akaryakıt ekonomiye kayıt dışı olarak, sonuna kadar kayıt dışılığı teşvik ediyor, besliyor; onun için buna önem veriyoruz. Bununla ilgili bilgisayar, yazılım programını bekliyoruz, daha doğrusu cihazın geliştirilmesini bekliyoruz. İnşallah en kısa zamanda bunu uygulamaya koyacağız.

Yine, gümrüklerdeki işlemleri hızlandırmak amacıyla tek pencere sistemine yakında geçiyoruz. Burada da, diğer kurumlarla ilgili yazışmalar, bilgi aktarımı gerekiyorsa bir gümrük işlemi sırasında, onların elektronik ortamda tamamen, kâğıt kullanmaksızın, gümrük idaremize aktarılması ya da teati edilmesi ve bu şekilde geçişlerin hızlandırılması amaçlanıyor.

Yine önemli düzenlemelerden bir tanesi -Pilot uygulamaya geçtiğimiz haftalarda başladık- konteyner ve liman takip sistemi. Şu anda Türkiye'ye yaklaşık yılda 4,5 milyon ton konteyner giriyor ama bunların alana girdikten sonra, limana, takip edilmesi mümkün değil. Alan içerisinde takip edilmesi mümkün değil, alanın hangi köşesinde, nereden nereye aktarıldığı, kaydırıldığı şeklinde izleme imkânımız yok, bunları çip gibi bir cihazla izleyeceğiz. Onun programları, her şeyi bitti, pilot uygulamaya da başladık kısa süre içerisinde, artık burada bütün konteynerler Türkiye'ye girdikten sonra, Türkiye gümrüklü ya da gümrüksüz sahalarına, bunların takibi mümkün olacak.

Yine değerli arkadaşlar, önemli düzenlemelerimizden bir tanesi, çok yakında uygulamaya koyuyoruz, tek durak sistemi. Şu anda ortalama olarak bir araç Türkiye'ye girişinde 5 kez sorgulanmakta, 5 defa işlem yapılmakta, en az üç ya da dört durakta durmaktadır, bir tır. Yani önce plaka tescil kayıt sistemine kaydolmakta, sonra tartı için kantarda durmakta, sonra pasaport kontrolü için bir başka şekilde bir başka durakta ya da yerde durmakta, sonra tescil işlemi, en sonunda çıkışta kontrol. 5 ya da 6 kez işleminden geçmekte. Şimdi, bunu teke indirmeyi hedefliyoruz. Bu işlemlerin 4 ya da 5 tanesi gümrükle ilgili, bizim teşkilatımızla ilgili, bir tanesi İçişleri Bakanlığıyla ilgili yani pasaport kontrolü. Onunla ilgili de görüşmelerimiz devam ediyor. Eğer orada bir mutabakat sağlarsa pasaport işlemlerinin de o anda, tek noktada, tek durakta gümrük elemanlarımız tarafından yerine getirilmesi yani araç geldiğinde tek bir yerde duracak, bütün işlemler orada yapılacak, pasaport kontrolü dâhil ve devam edecek. Buna yönelik beş işlemi biz bir araya getiriyoruz ya da dört işlemi ama bir tanesiyle ilgili İçişleri Bakanlığımızla görüşmelerimiz devam ediyor, olumlu sonuçlandığı takdirde uygulamaya en kısa zamanda koyacağız. İlk önce Kapıkule'de, Sarp'ta ve Habur'da uygulayacağız ve sonra tüm kapılara teşmil edeceğiz.

Bütün bu anlattıklarımızla ilgili rakamları, yani gümrük işlem süreleriyle ilgili bazı rakamları sizlere arz etmek istiyorum.

Yine AK PARTİ hükûmetlerinin göreve geldiği tarihle karşılaştırarak, 2002 yılında ihracat beyannamelerinin yüzde 35'inin işlemleri ilk yarım saatte sonuçlandırılıyor idi, 2008 yılında bu oran yüzde 73'e çıkmış durumda yani ihracatla ilgili işlemlerin yüzde 73'ü 2008 yılında ilk yarım saatte, 2014 yılında yüzde 82 ilk yarım saatte...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, özür dilerim ama sizin konuşmanızı bizim takip edebilme şansımız hiç olmuyor yani kitapçığa hiç bağlı değil. Nerede? Kartlardan okuyorsunuz herhâlde?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun)– Hayır, aynı da ben, tabii, özetini aldım ama bazı şeyleri de kendi...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İzleyemiyoruz. Kitapçıktan takip etmeye çalışıyoruz konuyu, yakalayamıyoruz. Dolayısıyla...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Tutanak olarak sonrasında...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sonrası falan yok. Gümrük Bakanlığı gibi özel bir bakanlıkta böyle geçiştirmeye çalışılıyor gibi hissin daha baştan uyanması hiç doğru değil.

BAŞKAN – Hayır, hayır.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun)– Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, eğer şunu dersenez: Oradaki bütün metni biliyorsunuz bütün bakanlıklar...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Okuduğunuz metninizi bize bir verin de takip etme şansımız olsun.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Sayın Çetin, siz ferasetli bir insansınız, konuşmasından da anlarsınız.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun)– Sayın Başkan...

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Babacan'ın da elindekileri gördük değil mi? Saryyla çizmiş hepsini yani, dersini çalışmış

BAŞKAN – Arkadaşlar...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biz edemedikten sonra Sayın Badağ, sen nasıl yapacaksın?

SADIK BADAĞ (Antalya) – Vallahi ben takip edebiliyorum, benim bir sıkıntı yok.

BAŞKAN – Sayın Çetin, nasıl takip edemediğinizi bilmiyorum. Sayın Bakanım açıklasın kendisi.

Buyurun Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun)– Şimdi, değerli arkadaşlar, bütün bu veriler dağıtılan kitapçıkta var, daha ayrıntılısı var. Ben özetleyerek geçiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hepsini yakalayabilmek için zamana ihtiyacımız var.
SADIK BADAĞ (Antalya) – AK PARTİ hükûmetlerini yakalamak zor. Biraz hızlanacaksınız.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun)– Arkadaşlar, zaman sınırı var. Yarım saat içerisinde toparlamamız gerektiği ifade edildi, o yüzden mecburen öyle yapıyoruz, kısaltmak durumundayız.
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, itirazımız yok ama o özet metin de olsaydı oradan giderdik.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun)– Anladım. Yani en geniş kapsamıyla daha ayrıntılı olan metin dağıtıldığı için orada, burada olmayan birçok...
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Öbürünü de dağıtırsanız memnun oluruz.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun)– Memnuniyetle. Olur, tamam.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sizi Grup Başkan Vekilliğinizden tanıyoruz...
BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi, espri bir yana ama şöyle yani daha detaylısı önünüzdeyken özetlemek tam tersine bir şey...
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama hep dağıtılıyor.
BAŞKAN - Biliyorum, haklısınız.
Bu şekilde bir üslup Sayın Bakan...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani bir mazeret bulma, bir de bir katıl Başkan. “Evet, arkadaşlar, Komisyon üyeleri bunu takip edebilmeli.” de.
BAŞKAN – Ben Sayın Bakanı dinleyerek takip ediyorum arkadaşlar.
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, usul hakkında...
BAŞKAN – Ama...
ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Takip etme” deyince, biz bunu takip edemiyoruz, Gümrük Bakanlığı da bu kaçak sigaraları takip edemiyor. Gümrük Bakanlığına 300-400 metre mesafeden daha biraz evvel alıp geldiğimiz sigara bunlar.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun)– Biraz sonra bilgi arz edeceğim onunla ilgili.
BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, “Kaçak sigara” diyorsunuz, kaçak sigaranın satışı da yasak ama alınması da yasak yani.
VAHAP SEÇER (Mersin) – Hediye gelmiş.
BAŞKAN – Hediye mi geldi Sayın Milletvekilim?
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben Sayın Bakana takdim edeceğim.
BAŞKAN – Sonra.
Arkadaşlar, bakın, sunumun şeyini bozmadan... Sonunda, bittikten sonra takdim...
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani biz bunları konuşmayacak mıyız Sayın Başkan?
BAŞKAN – Hayır, bittikten sonra...
SÜREYYA SADI BİLGİÇ (İsparta) – Kaçak sigaraları Mevlüt Ağabey eskiden Tarım Bakanına verirdi, Ticaret Bakanına değil ki, gene karıştırdınız.
SADIK BADAĞ (Antalya) – Siz kaçak sigara mı içiyorsunuz?
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben sigara içmiyorum.
BAŞKAN – Arkadaşlar...
(AK PARTİ sıralarından “Kaçak sigara reklamı yapıyorsunuz.” sesi)
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sizin reklamınızı yapıyorum, kaçakçılıkla mücadele reklamı. Sınırlar kevgire dönmüş, ülke teröriste neredeyse teslim olacak, hâli pürmelalinizi gösteriyorum.
BAŞKAN – Ama bunu sunumdan sonra yaparsanız daha iyi olur.
Sayın Bakanım, buyurun.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun)– Teşekkür ederim.
İzlemeyi kolaylaştırmak amacıyla ben, aynı başlıkları, ortak başlıkları konuşmam sırasında sizlere takdim edeceğim. Şu anda 29’uncu sayfada “Gümrük İşlem Süreleri ve Hat Oranları” başlıklı bölümle ilgili bilgi arz ediyorum, şu anda söylediğim tüm bilgiler orada var değerli arkadaşlar.
Şunu da söyleyeyim yani bilgi saklamak ya da kaçırmak tam tersi olur yani eğer burada benim arz etmeye çalıştığım bilgiler kitapçıkta olmasaydı o zaman öyle bir şey söz konusu olabilirdi ama o bilgilerin tamamı daha fazlasıyla dağıtılan kitapçıkta yer aldığı için böyle bir şey tabii ki söz konusu değil.
Şimdi, yine aynı şekilde, ihracat işlemlerinin yüzde 70’i ilk dört saatte sonuçlandırılırken 2008 yılında bu oran, yüzde 90’a ve 2014’te yüzde 95’e ulaşmış durumdadır.
İthalatla ilgili rakamlar var, zamandan tasarruf için onları geçiyorum.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Geçmeyin, onu da bilelim.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun)– Peki..
İthalatta ise 2002 yılında işlem gören beyannamelerin yüzde 48’inin işlemleri ilk sekiz saatte gerçekleştirilirken, yüzde 75’inin işlemleri ilk yirmi dört saatte tamamlanmışken, 2008 yılında işlem gören beyannamelerin yüzde 56’sının işlemleri ilk sekiz saatte yani 48’den 56’ya çıkıyor oran. Yüzde 70’inin işlemleri ise yirmi dört saat içinde tamamlanmış. 2014 yılında ise, ilk on ayda bu oranlar ilk sekiz saat için yüzde 58, ilk yirmi dört saat için yüzde 73 olarak gerçekleşmiştir.
İhracat işlemlerinde ortalama işlem süreleri dikkate alındığında, ortalama bir ihracat işleminin süresi 2002 yılında on saatin üzerinde iken 2014 yılının ilk on ayında bu süre iki saat otuz dokuz dakika olarak gerçekleşmiştir.
Yine, gümrük idarelerimizle ilgili bazı istatistik rakamları paylaşmak istiyorum. 2014 Ocak-Ekim döneminde gümrüklerimizden gerçekleştirilen ihracatımız 131 milyar 751 milyon dolar, ithalatımız 199 milyar 92 milyon dolar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 66'dır. Son on iki aylık dönem yani son bir yıl itibarıyla baktığımızda, ihracatımızın bir önceki on iki aylık dönemine göre yüzde 5,5 artarak 159 milyar 127 milyon dolar, ithalatımızın ise yüzde 1,7 azalarak 243 milyar 646 milyon dolara ulaştığı görülecektir. Ekim geçici verilerine göre, ihracatımız 13 milyar 209 milyon dolar, ithalatımız ise 19 milyar 411 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılının aynı dönemine göre kıyaslandığında ihracatımızdaki artış yüzde 7,9; ithalattaki azalma ise yüzde 2,5 oranında gerçekleşmiş ve ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 68 olarak gerçekleşmiştir.

Değerli arkadaşlar, 2013 yılında tüm sınır kapılarımızdan 4 milyon 136 bin 341 araç girişi, 4.124.811 araç çıkışı, yine aynı dönemde 45.172.750 yolcu girişi, 44.949.900 yolcu çıkışı olmuştur. Yine 2013 yılının ilk on ayında 3.492.046 araç girişi, 3.477.274 araç çıkışı ve 45.026.250 yolcu girişi, 44.203.577 yolcu çıkışı gerçekleşmiştir. 2014 yılının aynı dönemine göre kıyaslandığında araç girişlerinde yüzde 1, araç çıkışlarında yüzde 1'lik artış, yolcu girişlerinde yüzde 8, çıkışlarında ise yüzde 10'luk bir artış olduğu görülmektedir.

Şimdi uzlaşma müessesisiyle ilgili bölüme geçiyorum. Biraz atladım orada, esas dağıtılan metinde. Uzlaşma müessesisi gümrük vergilerinde 2011 yılında uygulamaya başlanmıştır. Uygulamaya başlandığı 2011 yılı ağustos ayından 2014 yılı eylül ayı sonuna kadar geçen süre zarfında toplam 8.161 uzlaşma başvurusunda bulunulmuş; bunlardan 419'u uzlaşma kapsamına girmediği için reddedilmiş ve 6.995 adedi uzlaşmayla sonuçlandırılmış ve 358 tanesinin ise incelemeleri devam etmektedir.

Kaçakçılıkla mücadele. Şimdi biraz önce gündeme gelen sigara konusu da dâhil olmak üzere gene kaçakçılıkla mücadeleyle ilgili bugüne kadar yaptıklarımız hususunda bilgi arz etmek istiyorum. 2013 yılında uyuşturucu madde, akaryakıt, sigara ve ticari eşya olmak üzere toplamda 1 milyar 88 milyon değerinde kaçak eşyaya el konulmuştur. 2014 yılında ise on ay, ekim sonu itibarıyla rakamlar şu şekildedir: 520 milyon lira değerinde elektronik eşya, 257 milyon lira değerinde araç, 147 milyon liralık uyuşturucu, 113 milyon liralık akaryakıt, 47 milyon liralık sigara ve tütün mamulleri, 247 milyon lira değerinde diğer çeşitli eşya gruplarında yakalama meydana gelmiştir. Toplam yakalama değeri olarak 2013 yılının aynı dönemine göre, 2014 yılının ilk on ayında yüzde 54'lük bir artış söz konusudur ve rakam 1 milyar 333 milyon liraya ulaşmıştır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı gerçekten çok önemle durduğumuz ve üzerinde ciddi mücadele verdiğimiz bir alan. Türkiye konumu itibarıyla her taraftan bu konuda ciddi bir baskıyla ve saldırıyla karşı karşıya. Şimdi, yani hem Türkiye geçiş noktası hem de hedef ülke konumunda, özellikle sentetik uyuşturucular açısından hedef ülke konumunda. Dolayısıyla hem girişlerde hem çıkışlarda uyuşturucuyla mücadeleyi etkili bir şekilde yürütmemiz gerekiyor. Uyuşturucu Türkiye'ye girerken ve Türkiye'den çıkarken bütün yöntemleri kullanabiliyorlar. Yani tır içerisinde, konteyner içerisinde, hızlı kargoyla, insan üzerinde, kişilerin üzerinde, her türlü yöntemi kullanarak bunları getirebiliyorlar ya da götürebiliyorlar. Mesela en son Kolombiya'dan gelen bir muz konteyneri içerisinde -yanlış rakam hatırlamıyorsam- 56 kilogramlık bir kokain yakalanması söz konusu oldu ve biz de bunun üzerine Güney Amerika'dan gelen tüm konteynirlerle ilgili olarak fiili tespit yaparak ithalatını hiçbir istisna olmaksızın gerçekleştirmeye başladık. Şimdi, tabii bu şekildeki bir yöntemi kullandığımız zaman, yani tüm gelen konteynerlerin ve taşıtların, araçların fiziki olarak muayeneye tabi tutularak ithalatının gerçekleştirilmesi hız noktasında ve hizmetin kalitesi noktasında ciddi problemleri karşı karşıya getiriyor. Dolayısıyla onu bütün alanlarda kullanma imkânımız, uzun süreli kullanma imkânımız yok. Biz onun yerine teknolojinin tüm imkânlarını kullanarak bu hedefe ulaşmak istiyoruz, özellikle x-ray cihazları. Nihai hedefimiz, Türkiye'ye gelen araçların ve konteynerlerin tamamının x-ray denetiminden geçirilmesi. Şu anda bu oran yaklaşık yüzde 3,6 civarında. Yani Türkiye'ye giren araçların yüzde 3,6'sı ki sayı olarak da 183.250 adet araç, konteyner x-ray cihazından geçirilmiş. Konteyner olarak bakıldığında rakam daha da düşük. Yaklaşık yüzde 1'i civarında konteyner Türkiye'ye girerken x-ray cihazından geçirilebilmiş. Bunlar da belirli risk kriterleri çerçevesinde değerlendiriliyor ve ona göre otomatik olarak sistem bunları x-ray'e yönlendiriyor, hem araçlar için hem konteynerler için. Tabii bu oranların yeterli olduğunu söylemek mümkün değil. İlk kez x-ray cihazları 2003 yılında satın alınıyor ve hizmete başlıyor. Şu anda toplam bir tanesi tren x-ray'i olmak üzere 38 tane araç x-ray'i faaliyette. Bir x-ray'in maksimum günlük tarama kapasitesi 110 civarında ama son teknolojik gelişmelerle bu sayının 200'e çıktığı şeklinde bilgiler henüz daha teyit edilmedi ama araştırmamızı yürütüyoruz. Nihai hedefimiz tüm araçların girerken ve konteynerlerin tamamının ve parsiyelerin, parçaların x-ray'den geçirilmesi. Bunun ilk uygulamasını Halkalı gümrüğünün taşınacağı Çatalca'da gerçekleştireceğiz. Orayı ona göre dizayn ettik. Henüz daha açılmadı. Bağlantı yolları yapılıyor. Yapıldıktan sonra oraya parsiyel taramada kullanılmak üzere, parça yük taramasında kullanılmak üzere toplam 23 tane x-ray cihazı satın alacağız ve oraya gelen tüm parsiyelerin tamamı istisnasız x-ray'den geçirilecek ve bu görüntüler aynı zamanda merkeze de gönderilecek. Yani oradaki inisiyatifi sadece oradaki teknik elemanın tekeline bırakmayacağız. O bilgiler, görüntülerin tamamı aynı zamanda hem depolanacak hem de merkeze gönderilecek ve bunu bilecek kendileri de çünkü şu andaki sistemde, şu andaki tüm tarama değerlendirmelerinde teknisyenler o bilgileri orada değerlendiriyorlar. Onun dışında başka ayrıca kontrolü söz konusu değil. Ona da geçiyoruz, tüm x-ray'ler için geçiyoruz, burada da özellikle geçiyoruz.

Ve şu soru akla gelebilir. Belki o zaman müşteriler burayı tercih etmeyebilir diye düşünülebilir ama biz onların da tedbirini aldık. Ta Kapıkule'den girdiği zaman o araçları biz buraya yönlendireceğiz ve hepsi, parça, parsiyel taşıyan, yük taşıyan tüm tırları İstanbul'dan buraya gelene kadar hem -biraz sonra arz edeceğim- ATS cihazıyla izleyeceğiz. Hattan çıkmayacak, duraklayamayacak, durması gereken yerler belirlenecek, onlar da kameralı sistemlerle yirmi dört saat izlenecek, canlı olarak merkezden, bizim komuta kontrol merkezimizden ve onların ithalatlarını o şekilde gerçekleştireceğiz. Bizim bu uygulamamız için de güzel bir örnek, pilot uygulama olacak burası. Yani diğer tüm araç girişlerinde ve konteyner girişlerinin tamamının x-ray yoluyla denetlenmesi hedefimiz için de güzel bir örnek olacak. Böyle bir proje için yaklaşık 1,5-2 milyar civarında bir kaynağa ihtiyaç var. Yani tüm araçların ve tüm giren, ithalatlı tüm malların

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

bu denetimden, yüzde yüz denetimden istisnasız geçmesi için bu sistemin kurulması için ilk hesaplamalarımıza göre yaklaşık 1,5 ile 2 milyar lira arasında bir kaynağa ihtiyaç var. Bu kaynak sağlanacak.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu IŞİD'in olduğu sınır kapılarında da var mı?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bütün gümrük kapılarımızda, altını çizerek söylüyorum, tüm gümrük kapılarımızda, hepsinde bu sisteme geçilmesi hedefimiz. Tabii elbette başlangıçta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani şu an yok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şu anda var ama oranları söyledim.

BAŞKAN – Bir on dakika daha mümkünse Sayın Bakanım, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tamam Sayın Başkanım.

Şimdi, biz bunu tüm kapılarda yüzde yüz oranında gerçekleştirmek için hedefimiz olduğunu... Şu anda var, şu anda var ama bu oranlar yetersiz. Onu ifade etmeye çalışıyorum.

Ülkemizde bu uyuşturucu kapsamında ilk kez 2010 yılında Çin Halk Cumhuriyeti ve Avrupa ülkelerinden hızlı posta, kargo taşımacılığıyla Bonzai türü maddelere yönelik olarak da özel tedbir almış durumdayız. Bununla ilgili 3 bin tane kit gümrüklere dağıtıldı. 2 bin tanesi Bonzai tanımaya ayarlanmış vaziyette çünkü orada toz olarak beyan ediyor, herhangi bir kimyasal toz olarak. Onun Bonzai ya da ona benzer kimyasal sentetik uyuşturucu olup olmadığını tespiti çok önem kazanıyor. Onun için böyle bir çalışma yaptık. Yoğun olarak hızlı kargo yöntemiyle geldiği noktasında bir kanaat var Bonzai ve sentetik maddelerin, diğer yöntemler yanında. Aslında hızlı kargoların tamamı x-ray'den geçiyor ama teknik değerlendirmenin yeteri kadar yapılabilmesine imkân sağlayacak sürede geçmiyor, hızlı geçiyor yalnız, çok hızlı geçiyor. Onu da yavaşlatıyoruz. İlave x-ray cihazları satın alıyoruz. Yıllık yaklaşık 400 bin civarında hızlı kargo adedi geliyor Türkiye'ye. Bunun da, inşallah, tamamını x-ray'dan geçireceğiz ama bu bilgilere de merkeze gönderilecek ve aynı zamanda yaklaşık dört-beş dakika kadar teknik elamana değerlendirme imkânı sağlayacak, yani o görüntüyü tahlil etme imkânı sağlayacak zamanı da vereceğiz.

Tütün mamulleriyle ilgili de çok özel, yeni bir çalışma başlattık. Gerçekten Türkiye'de ciddi anlamda bir sigara kaçakçılığı söz konusu. Farklı rakamlar var ama yaklaşık olarak 3-4 milyar lira arasında vergi kaybına yol açacak şekilde bir sigara kaçakçılığı olduğuna genel olarak inanılıyor.

Bununla ilgili olarak, 21 Eylül 2014 tarihinden itibaren kaçak sigaraların yoğun olarak tespit edildiği 14 ilde market, büfe, depo ve benzeri yerler ile tezgâh altı, sokaklar ve diğer açık alanlarda Bakanlığımızın taşra birimlerince denetimlere başlanmıştır. Çok hızlı bir şekilde sonuç alıcı bir yöntem olarak görüyoruz. Hem gümrüklerden girişinin engellenmesi hem de bunların girdikten sonra Türkiye'ye satımının engellenmesi, ikisini birlikte, kombine olarak mücadelemizi sürdürüyoruz.

Biliyorsunuz, en son yapılan bir düzenlemeyle bu tür satışlarda yani sigaraların içerdeki satışlarındaki ceza alt limiti iki yıldan üç yıla çıkarıldı. Oradaki amaç da ertelenmesini, paraya çevrilmesini engellemek. Dolayısıyla bu yapacağımız çalışma, bu değişiklikle birlikte düşünüldüğünde anlam kazanıyor. Çünkü bir tane sigara bile satsa belki sosyal açıdan falan eleştirilebilir ama zincirin bütün halkalarını sağlam tutmadığınız zaman tam olarak sonuç alamıyorsunuz. Ceza Kanunu'nda yapılan bu değişiklikten sonra bu mücadele hız kazandı ve önümüzdeki günlerde yakalamalar, ki başladı şu anda yakalamalar, hızlı bir şekilde başladı. Onları, inşallah, büyük oranda ortadan kaldıracamız ve kabul edilebilir, minimize etmek için bütün mücadelemizi sürdüreceğiz.

Bir de, Sayın Başkan, son olarak -tabii, diğer konular kalıyor ama artık sorular çerçevesinde inşallah cevap vermeye çalışırım- akaryakıt kaçakçılığıyla ilgili mücadele konusunda kısaca bilgi arz etmek istiyorum.

Bir tanesini söyledim, standart depo çerçevesindeki tedbirimizi söyledim. Ayrıca, gemiyle gelen akaryakıtla ilgili olarak da çok radikal bir düzenleme yaptık. Onunla ilgili mevzuatımız, çalışmamız tamam. Şu anda Türkiye'ye gemilerle gelen akaryakıt denizin yaklaşık 6-7 kilometre açığından boru hatlarıyla pompalanmakta ve içeriye dağıtılmaktadır.

Ben Mersin'deki bu akaryakıt depoları... Yani bir akaryakıtın gemiden indirilmesi ile dağıtılması, bütün aşamalarını kadar yerinde görme imkânımız oldu, ki yaklaşık yedi saatlik bir zaman harcadık orada.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bizi çağırmadınız Sayın Bakan. Biz de eşlik ederdik size.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Açıkçası aklımıza gelmedi.

Şimdi, orada şunu gördük: O kadar karışık mekanizmalar var ki. Boru hatlarıyla, tamam orada mühürler var ama o mühürlerin çok caydırıcı olabileceğini ben açıkçası düşünmüyorum. Ve uzaktan kumandayla bütün o yönlendirmeler yapılabiliyor teknik olarak bu mümkün. Biz vergilendirmeyi iki yöntemle yapıyoruz: Bir tanesi, gemi geldiğinde gemideki tanklar ölçülüyor survey yöntemiyle, bir rakam ortaya çıkıyor. Daha sonra bir de boru hatlarıyla basıldıktan sonra tanklara orada ölçüm yapılıyor. Hangisi yüksekse oradan vergilendiriyor. Teminata bağlanıyor. Nihai vergilendirme bu değil ama. Nihai vergilendirme içeride yapılıyor. Bu çok önemli bir ayrıntı. Nihai vergilendirme yapıldıktan sonra ona ilişkin belgeler gönderiliyor ve mahsup ediliyor. Yani teminat çözülüyor. Fakat kontrol kolay değil. Gemiyle bastıktan sonra millileşme aşamasından sonra, o aşama için de geçerli, ondan sonrası için de geçerli. Dolayısıyla bunu kökten çözecek bir düzenleme yaptık şu anda. Vergilendirmeyi gemiden çıktığı anda yapacağız. Bununla ilgili özel sayaçlar geliştiriyoruz şu anda. Sayaç imalatı devam ediyor. Boru hattıyla karaya çıktığı ilk noktada biz sayaçlarımızı koyuyoruz, sayaçtan geçiyor ve o sayaç miktarıyla çıkan rakamı vergilendiriyoruz. Oradan geçen rakam neyse, hangi miktarsa biz vergi tahakkuk ettiriyoruz ve kesinleştiriyoruz. Ondan sonrasının hiç önemi yok.

BAŞKAN – Gümrük girişini de oraya alıyorsunuz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet, aynen öyle. Yani tüm vergilendirme işlemini orada yapıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Sayaçlar son derece teknik, binde 1'in altında hata payıyla çalışan sayaçlar. Onlar zaten şu anda sektörde kullanılıyor. Yani ne kadar kaçak giriyor açıkçası bilemiyoruz. Tabii, birtakım iddialar söz konusu ama teorik olarak mümkündür. Teorik olarak mümkün olduğunu söyleyebiliriz bunun. Bu yöntemle kaçak oranı sıfıra inecek.

Ayrıca, bir şey daha var. Bazı gemilerde yedek tankların, gizlenmiş tankların kullanıldığı iddiaları ve evet, bazı tespitler de geçmiş yıllarda ortaya çıkmış. Yani survey yapılan, ölçüm yapılan bir tank var, bir de altında veya geminin başka yerinde başka tanklar var. Onu bırakın, benzin istasyonlarında dahi, kapattığımız 230'un üzerindeki benzin istasyonunun çoğunda da –görüntüler var aslında- aşağıya çok teknolojik düzenek kurmuşlar. Uzaktan kumandayla anında değiştirebiliyor, “marker”lı “marker”sız olarak değiştirebiliyor ve gemilerde bu çok daha mümkün çünkü büyüklüğü dikkate alındığında.

Şu andaki yöntemde sadece geminin üzerindeki tanktaki, depodaki akaryakıtın tespiti yapılabilir.

BAŞKAN – Bir nevi beyan edilen...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet.

Gizlinin yapılamıyor. Ama bu yöntemde tümü tespit edilebiliyor. Çünkü Türkiye'ye girdiği anda, giren ne kadar varsa, girenin yüzde 100'ünü de tespit ediyoruz. Ne kadar varsa tümünü vergilendiriyoruz.

Sektörün de bundan etkilenmemesi için yani bu düzenlemenin hiçbir şekilde ilave maliyetlere yol açmaması, keza tahsis edilen vergilerde gecikmeye yol açmaması için ödeme süresini bir ay erteliyoruz. Yani kesinleştiriyoruz, tahakkuk ettiriyoruz, bir ay erteliyoruz, bir ay sonra ödeyecek.

Neden bir ay sonra ödeyecek? Şunun için: Şu anda bu şekilde ithal edilen akaryakıtın ÖTV'sinin hazineye girme süresi yirmi sekiz buçuk gün yani bir ay. Eğer hemen tahsil ederse bu 5 kuruşluk bir zam olarak karşımıza çıkacaktı çünkü ilave finansman yükü gelecek çünkü ithal edenler bu vergiyi yirmi sekiz buçuk günde hazineye ödüyorlar. Bir aylık bir süre hem bir ilave zamma neden olmayacak hem de hazine açısından bir kayba yol açmayacak. Bir buçuk günlük bir gecikme –ortalama olarak söylüyorum- söz konusu. Onu da konuştuk Maliye Bakanlığıyla. Bir sorun teşkil etmeyeceğini söylediler.

Delaysıyla, böyle nötr, fiyatı etkilemeyecek ama yüzde 100 bu konudaki giren gemiyle gelen akaryakıt kaçığını sıfıra indirecek düzenlemeyi yaptık yani tebliğimiz yayınlandı. Cihazların üretilmesini bekliyoruz şu anda. İnşallah, en kısa süre içerisinde onları da uygulamaya koymuş olacağız.

Zamanımız var mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Bakanım.

Toparlayabilirseniz...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bakanı büyük bir keyifle dinliyoruz Sayın Başkan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim.

Bu x-ray'la ilgili isterseniz biraz ayrıntılı bilgi arz edeyim. 2014 yılında önce 4 planlanmıştı 10'a çıkardık, şimdi 25'e çıkaracağız araç x-ray için. Bir tanesinin yaklaşık 200 aracı... Henüz o bilgi tam teyit edilmedi teknik olarak ama bir günde 200 tane aracı tam, sağlıklı bir şekilde tarayabildiği şekilde bilgiler geldi. O şekilde olursa işimiz bayağı kolaylaşacak.

Ayrıca, şu ana kadar 2014 yatırımlarıyla 10 adet havalimanı ve 1 adet...

Bir de diğer ufak şeyler için var x-ray tarama cihazları. Benim onları söyleme imkânım olmadı.

Burada, yine, karşılaştığımız en büyük problemlerden bir tanesi, gümrüklerimizde, özellikle limanlarda denetim amaçlı x-ray cihazlarıyla ilgili bir yer planlamasının yapılmamasıdır. Hatta olan yerlerde de en kötü tarafta... Şu anda ortalama –bu da önemli bir bilgi- 65 ila 70 araç tarıyor, olan cihazlarımız. Onlar da verimli kullanılmıyor. Nedeni de yerleriyle ilgili. Özellikle liman işletmecilerinin bu konudaki uygulamalarından kaynaklanıyor.

Şimdi, bunların hepsini değiştiriyoruz. Tamamını değiştiriyoruz. Bununla ilgili mevzuat değişikliği düzenlemelerini yaptık. Yani bir denetim için bir konteyneri oynattığımız zaman yerinden, liman işletmesi çok büyük paralar tahakkuk ettiriyor “ücret karşılığı” adı altında ithalatçı firmaya. Bu da, tabii, ciddi sıkıntıları beraberinde getiriyor. Fakat Gümrük Kanunu'nda bize verilen bir yetki var: “İlgili idareler gümrük denetimiyle ilgili kolaylığı sağlamak ve ne gerekiyorsa yapmak zorunda.” şeklinde. Böyle bir yetkimiz var. O yetki çerçevesinde bu ücretleri de düşürüyoruz. Ve bu x-ray'ların yer alacağı pozisyonları artık bundan sonra mantıklı şekilde yerleştiriyoruz. Yani araç girmeden önce ya da mal girmeden önceki noktaya yerleştiriyoruz. Hatta 1 kilometre uzakta olan x-ray bir noktamızda... Onların tamamını değiştiriyoruz ve daha etkili bir şekilde sonuç alıcı hâle getiriyoruz inşallah.

Yine, önemli düzenlemelerden bir tanesi de transit ticaretteki uygulama. Şu anda transit ticaret, bir petrol transit ticareti var Türkiye'de yani Habur'dan Mersin Limanı'na geliyor. Bu araçlar “Araç Takip Sistemi” adı verilen bir cihazla izleniyor. Yani Habur'dan çıktığı zaman o cihaz takılıyor, o cihaz merkezdeki komuta merkezinden takip ediliyor, tüm bilgiler de orada görülebiliyor ve Türkiye'den çıktığı zaman da cihaz sökülüyor. Yani transit kapsamında, Türkiye'de malı bırakmasın, herhangi bir yere boşaltmasın yani bir kaçak olmasın şeklinde, bu amaçla yapılıyor. Akaryakıt ticaretinde bu araçların yüzde 100'ü ATS'yle, Araç Takip Sistemi'yle izleniyor ama diğer mallarda bu izleme oranı yüzde 20. Orada da yine risk değerlendirme çerçevesinde, mal grupları itibarıyla, tırın geldiği ülke itibarıyla, tırın sahibi şirket itibarıyla bir risk değerlendirmesi yapılıyor ve yüzde 20'si takip ediliyor. Yani Kapıkule'den çıkıp diyelim Suriye'ye, Irak'a transit mal götüren bir tır veya da iç gümrüklerde, orada çıkıyor ama iç gümrüklerde nihai gümrükleme işlemi yapılacaksa yine takip ediliyor ATS sistemiyle. Burada oran yüzde 20, şimdi bunu yüzde 100'e çıkarıyoruz. Bunun için 6 bin tane cihaza ihtiyacımız vardı, ihalesini yapmak üzereyiz şu anda -belki de yapıldı, tam şey yapamadım ama- yapılmak üzere. Yani artık araçların tümünü, yüzde 100'ünü izleyeceğiz.

Ayrıca, daha önemli bir şey yapacağız, şu anda bu araçlar için bir güzergâh belirlenmiş durumda değil, biz zorunlu bir güzergâh belirleyeceğiz, bu araçlar o güzergâhtan gitmek zorunda kalacaklar -transit araçlar için söylüyoruz-

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

duramayacaklar, güzergâhın dışına çıkamayacaklar. Sistem anında merkezden, hemen, saniye geçmeden o ihlali ikaz edecek. Duraklama yerleri bizzat Bakanlığımız tarafından belirlenecek ve o yerleri -orada da yarım saati geçemeyecek- yirmi dört saat kamerayla merkezden sıfır ölü noktayla izlenebilir hâle getireceğiz ve bunu sağlayan duraklama yerlerine izin vereceğiz yani oralarda duraklayabilecekler, başka yerde duraklayamayacaklar çünkü şöyle yapılıyor: Tır yolda giderken yolun kenarına çekiliyor, içindeki kıymetli eşya boşaltılabiliyor, diyelim ki transit ticaret kapsamında elektronik eşya taşıyor, boşaltılabiliyor -on dakikada boşaltılır, on beş dakikada boşaltılır- ve devam ediyor. Bunu önlemek için durduğu anda, anında en yakın ekiplerimiz hemen müdahale edecekler, gidecekler fiilî olarak çünkü yeteri kadar ekibimiz var zaten. Keza güzergâhın dışına çıktığı zaman...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ürünü değiştiriyor, daha az kaliteli ürün koyuyor yani malı boşaltmaz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tabii, tabii yani o çok yaygın. Tabii, yani bütün dünyada bu yapılıyor, Türkiye'deki yöntemlerden bir tanesi de bu.

Hedefimiz burada da sıfır hatayla çalışmak, daha doğrusu sıfır hata değil de yüzde 100 denetimle çalışmak ve tüm araçları, çıkış noktasından varış noktasına kadar tamamını takip etmek ve orada incelemek.

Şimdi, son olarak, Başkanım, izninizle...

VAHAP SEÇER (Mersin) – DİR kapsamında giren ve çıkan mallara da ilave tedbirler...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Nasıl?

VAHAP SEÇER (Mersin) – DİR kapsamında giren ve çıkan...

BAŞKAN – Onlar için soru olursa onu daha sonra soruyla açıklayın isterseniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi mi şey yapayım? İsterseniz şimdi de söyleyebilirim.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Daha sonra...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Daha sonra mı? Peki, tamam.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, vakit daraldı, onun için.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bir şey daha vardı ama peki, Sayın Başkanım, ben diğer konuları isterseniz soru bölümünde...

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, saat 13.00'te toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 11.53

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.06

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

---- 0 ----

BAŞKAN – 7'nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve Rekabet Kurumunun bütçelerinin görüşmesine devam edeceğiz.

Sayın Bakanımız Bakanlığıyla ilgili sunumuyla ilgili olarak bir on beş dakika daha süre istiyorlar.

Şimdi kendilerine tekrar söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kusura bakmayın arkadaşlar, ticaret bölümüyle ilgili hiçbir konuya değinme imkânımız olmadı. Takdir edersiniz ki gümrükle ilgili bir miktar bilgilendirme imkânımız oldu ama Bakanlığımızın ticaret bölümüyle ilgili olmadı. O yüzden bir on beş dakika kısa bir...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Esnaf da var Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Var, hepsi var, ayrıntılı olarak ticaret, iç ticarete var.

Biliyorsunuz, 1 Temmuz 2012 yılında yürürlüğe giren, bütün siyasi partilerin mutabakatıyla, katılımıyla, kabulüyle yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu'ndan sonra bu alanda farklı bir dönem başladı.

Öncelikle, şu anda faaliyette bulunan şirket bilgilerini sizlerle paylaşmak istiyorum: 31 Ekim sonu itibarıyla 113.865 anonim şirket, 821.051 limitet şirket olmak üzere toplam 934.916 sermaye şirketi ve 575.488 şahıs şirketi faaliyetini sürdürüyor.

Yeni Ticaret Kanunu çerçevesinde, onunla ilgili olarak şu ana kadar 323.811 şirketin kısa yoldan tasfiyesi gerçekleştirilmiştir. Bu da önemli bir sorun biliyorsunuz, yani fiilen faaliyetini terk etmiş ama hukuken hâlen aktif gözükten şirketlerin tasfiyesiyle ilgili özel bir mekanizma getirilmişti kanunla, o kullanılarak bu kadar sayıda ticari sicil kayıttan silindi.

Yine, yeni Ticaret Kanunu'nun getirdiği imkânla yürürlüğe konulan MERSİS yani Merkezî Kayıt Sistemi'nin birkaç gün önce lansmanını yaptık, bu da son derece önemli bir uygulama. Bütün tacirlerimizin tüm bilgilerinin depolandığı bir sistem, ayrıca şirket kuruluşları ve tescillerin tamamen elektronik ortamda yapıldığı bir uygulama. Burada, notere de gitmeye gerek olmadan tüm işlemleri elektronik ortamda yapabilecekler. Burada bir eksik kalan kısım,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

elektronik olarak gazetede yayınlanma kısmı kaldı. Yani kuruluşla ilgili ve tescille ilgili tüm işlemler elektronik ortamda yapılıyor, ancak ilan kısmı yine geleneksel yöntemlerle, yani gazete basılmak suretiyle gerçekleştiriliyor. O da inşallah önümüzdeki dönemlerde elektronik ortamda yapılabilir hâle getirilir diye düşünüyoruz. 2010 yılında uygulamaya konuldu esasında MERSİS projesi, pilot uygulama olarak uygulamaya konuldu. Bugüne kadar 176 bin 90 kuruluş gerçekleştirildi elektronik ortamda, hiç notere gitmeden, 189 bin 724 sözleşme değişikliği gerçekleştirildi, 6.215 tasfiye, 41 bin terkin; toplam 422 bin 364 işlem gerçekleştirildi. Kullanımı son derece kolay yani ekran kullanıcıya her türlü imkânı sağlayacak şekilde dizayn edilmiş vaziyette.

Şimdi, yine, biliyorsunuz Hal Kanunu 2012'de yürürlüğe girdi. Bununla ilgili olarak da şu ana kadarki uygulama sonuçlarını arz etmek istiyorum. Bugüne kadar Hal Kayıt Sistemi'nin resmî olarak faaliyete alındığı 2012 tarihinden 31/10/2014 tarihine kadar toplam 88 milyon 585 bin 215 bildirim işleme konuldu. Bu bildirimlerle ilgili olarak adet bazında izlenenlerden 370 milyon 646 bin 471 adet, Ba ile yapılan satışlarda 107 milyon 605 bin 580 BA, kilogram ile yapılan satışlarda ise 12 milyon 697 bin 694 ton işlem gerçekleştirilmiştir yeni Hal Kanunu çerçevesinde. Şu anda çiftçi kayıt sistemine -orada bir eksiklik var, entegrasyonda, henüz tam gerçekleştirilemedi, o da çok önemli- entegre çalışmaları bitmek üzere. O da yapıldığında, inşallah çok daha kaliteli hizmet verme imkânı ortaya çıkacak.

Lisanslı depoculukla ilgili gelişme hızla devam ediyor. O da son derece önemli bazı ürünler için biliyorsunuz. Şu an itibarıyla, bugüne kadar toplam 15 adet şirket lisanslı depo işletmesi izni aldı. 6 tanesi faaliyete başladı. Bugüne kadarki işlem gören toplam 265 bin ton. Yeni bir düzenleme olarak 16/10/2014 tarihinde bir Bakanlar Kurulu kararıyla... Şu anda istenilen seviyede lisanslı depolara talep olmadı. Onun da iki nedeni var. Bir tanesi, bazı ürünlerde yeteri kadar arz fazlası meydana gelmedi. İkincisi de, kiralardan yüksek olması gerekçe gösterildi. Onunla ilgili olarak, biraz önce söylediğim Bakanlar Kurulu kararıyla kiralardan yarısı devlet tarafından karşılanacak. Buğday, arpa, çavdar, yulaf, mısır, çeltik, pirinç, mercimek gibi ürünlerde aylık ton başına 3 lirayı geçmemek, pamuk için aylık ton başına 7 lira ve fındık, zeytin, zeytinyağı, kuru kayısı, Antep fıstığı, kuru üzüm ve kuru incir içinse aylık ton başına 10 lirayı geçmemek üzere kira ücretlerinin yarısı devlet tarafından karşılanacak. Onun da uygulaması başlamış oldu. Şu andan itibaren hızlı bir şekilde talebin artacağını düşünüyoruz.

Şimdi, elektronik ticaretle ilgili, -biliyorsunuz, e-ticaret kanunu yürürlüğe girdi- o da gerçekten önemli bir... Bugüne kadar ciddi bir hacme sahip olan bu alanda yasal düzenleme yoktu. Çünkü hem kullanım hızla artıyor hem de ticaret hızla artıyor. 2014 yılının ilk on ayında Türkiye'de toplam İnternet kullananların oranı yüzde 53,8 civarında. Bunların da yüzde 31'i İnternet'ten alışveriş yapıyor yani 10,7 milyon kişiye tekabül ediyor. 2014'ün ilk on ayında 10,7 milyon kişi elektronik ortamda ticaret yapmıştır. Dolayısıyla, bu kadar geniş kitleye ve hacme ulaşan bir alanın regüle edilmemesi bir eksiklikti, o da giderilmiş oldu. Onunla ilgili tebliğlerimiz kısa bir süre içerisinde inşallah hayata geçirilecek.

Tüketicilerin haklarının korunmasıyla ilgili yoğun çalışmalar yapıyoruz. Özellikle belirli ürünlerde yani oyuncak, kırtasiye başta olmak üzere, belirli malların tümünün numunelerini alıyoruz ve onları değerlendiriyoruz, standartlara ve sağlık açısından uygun olup olmadığı noktasında değerlendiriyoruz. Hemen hemen bu noktada denetime tabi olmayan hiçbir ürün -örnekleme yöntemiyle elbette- yok gibi. Yine bununla ilgili olarak, bal ürünleriyle ilgili son günlerde çok yoğun şikâyetlerin olduğu... Oralara sıkı denetimlerimiz var. Tahliller, sonuçlar ortaya çıktı. Ayrıntılı bilgi talep edilirse arz ederim. Şu anda hemen hemen o televizyonlarda... Gönderilen numunelerin tamamının, balların sahte olduğu tespit edildi. Gerekli cezalandırmaları yaptık. Tedbir olarak zaten, bu tür yayınlar başlamadan, hemen anında tedbir uyguluyoruz. Yani tahlil sonuçlarını beklemeden, anında reklam yasağını uyguluyoruz. Çünkü sonuç gelene kadar tüketicilerin mağduriyeti söz konusu olabilir düşüncesiyle bir tedbir kararı çerçevesinde.

Tüketici hakem heyetleriyle ilgili olarak da son yıllarda artışlar yani müracaat ve sonuçlandırma işlemleri bir hayli yoğunlaştı. 2014 yılının ilk sekiz ayında toplam 642.226 şikâyetin 584.586'sı tüketici lehine sonuçlandı, 40.947'si de tüketici aleyhine sonuçlandı. Orayla ilgili olarak da, orada raportör görevinin ifasıyla ilgili bir sıkıntı, boşluk vardı, onunla ilgili kadrolar aldık. Daha verimli çalışmalarını sağlayacak şekilde tüketici hakem heyetlerine bu raporörleri görevlendireceğiz.

Özellikle tüketiciyi korumak amacıyla ayakkabı, kırtasiye, mobilya, çocuk bakım ürünleri, oyuncak, deterjan gibi ürünlerde çok yoğun bir şekilde bu denetimleri yapıyoruz ve bu ürünlerde ortalama olarak 2011 yılında güvensizlik oranı yüzde 38,6 iken 2014 yılında bu oranın yüzde 9'a gerilediğini görüyoruz, bu da önemli bir gelişme çünkü sonuç itibarıyla bu denetimlerin etkisini gösterdiği ve caydırıcılık etkisinin ortaya çıktığını görebiliyoruz.

Esnaf ve sanatkârlarımızla ilgili olarak 26-27 Kasım'da bir esnaf ve sanatkârlar şûrası düzenleyeceğiz inşallah. Sektörün ve esnaf ve sanatkârların sorunlarının tümüyle masaya yatırılacağı bir organizasyon olacak ve orada çıkacak olan kararları da inşallah adım adım uygulamaya geçireceğiz.

Tarım Satış Kooperatiflerinde ciddi anlamda iyileştirmeler yapıldı, borçları silindi. Ayrıntılı rakamları talep edilirse arz ederim.

Kredi Kefalet Kooperatifleriyle ilgili de en son 860 milyon lira takipteki borcun 400 milyon liralık faiz kısmı TESKOMB tarafından silindi, daha doğrusu yeniden yapılandırma imkânı getirildi. Bu, 91 bin esnafımızı ilgilendiriyor. Kefilleriyle beraber 231 bin kişiyi ilgilendiren bir uygulama ve o da Bakanlığımızın öncülüğünde gerçekleştirildi. Ciddi bir rahatlama sağlayacak diye düşünüyoruz.

Evet değerli arkadaşlar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın 2015 mali yılı bütçesi toplam 764 milyon 447 bin liradır. Bunun 405 milyon 428 bin lirası personel giderlerine, 85 milyon 78 lirası Sosyal Güvenlik Kurumu ve devlet primi giderlerine, 105 milyon 47 lirası mal ve hizmet alımı giderlerine, 6 milyon 544 bin lirası cari transferlere, 162 milyon 350 bin lirası sermaye giderlerine tahsis edilmiştir. Bakanlığımız bütçesinin yapacağınız katkılarla en iyi şekilde sonuçlanacağına inanıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

Tekrar teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, şimdi Bakanlığımızın bütçesiyle ilgili müzakerelere başlıyoruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bir bürokratları tanıyalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, yanınızdaki arkadaşlar bir tanıtırlarsa kendilerini. Ben mikrofonlarını açıyorum. Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nda kadının adı yok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yani daire başkanı, genel müdür yardımcısı seviyesinde arkadaşlarımız var.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama buraya gelmelerine gerek yok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, öyle değil. Onu zaten zannetmiyorum yani tamamen geleneksel olarak...

BAŞKAN – Sayın Çam, söz aldığınızda buna da değinirsiniz.

İlk söz Sayın Ayaydın'ın.

Buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; ben de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Rekabet Kurumunun bütçesi üzerinde kişisel görüşlerimi sunmak üzere söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Komisyonu takip edenler genellikle bilirler, ben son derece teknik konuşurum ama bugün bu konuşmamı biraz değiştireceğim. Gümrük Genel Müdürlüğünde yaşanan olayı –küçük bir olay da olsa bir bakış açısı olsun diye- bürokratik oligarşinin ne hâlde olduğunu, siyasi otoriteyi nasıl yanılttığını ve güçsüz halkı nasıl sömürdüğünü, çok açık, spesifik bir olayı size anlatmak istiyorum.

Bundan yaklaşık üç ay önce üniversitede genç bir öğrencim bana geldi, başından geçen bir olayı anlattı, basın mensupları bunu iyi dinlemeli. Dedi ki: “Hocam, ben mezun olduktan sonra babam gibi memur olmak istemedim. Bir sınıf arkadaşım ile birlikte –onu da tanıyorum- ticaret yapayım dedim. Bizim kıt kanaat bir bütçemiz vardı, bir şirket kurduk ve Uzak Doğu'dan Çin malı oyuncak getiriyorduk, bunları Türkiye'de satıyorduk. İki buçuk-üç yıl bu işi yaptık ve batırdık. Aldığımız parayı da batırdık, bu işi beceremedik.

Sonra, ben özel sektörde bir yere işe girdim. Aradan iki-üç ay geçtikten sonra bana Gümrük Müdürlüğünden bir yazı geldi. 38 bin lira bir KDV borcu çıkarmış Gümrük, gümrük borcu, yurt dışından yaptığımız ithalata dayalı bir KDV borcu, faiziyle beraber 115 bin liraya çıkmış. Benden bu parayı istediler. Ben tabii, anlamadığım için, yasaları da bilmediğim için bu konuyla ilgili bir avukata gittim. Avukatım durumu inceledi, benden istedikleri, talep ettikleri bu 38 bin liralık ana borç ve faiz üç yıllık zaman aşımına uğramış. Ben kalktım, İstanbul Gümrükler Başmüdürlüğüne başvurdum yani benden talep edilen bu meblağın zaman aşımına uğradığını söyledim. Gümrükler Başmüdürlüğü inceledi ve beni haklı buldu ve İstanbul Ambarlı Gümrük Müdürlüğüne bu borcun zaman aşımına uğradığını, bunun silinmesini öngören resmî bir yazı yazdı, yazının da bir fotokopisini bana verdi.”

Sonra, ben onu dinledikten sonra Sayın Bakana konuyu açmadan önce İstanbul'da bu konuyu bir araştırttım yani ben de bürokrasiden geldiğim için yanlış bilgi olmasın diye konuyu araştırdım. Benim araştırma sonucu elde ettiğim bilgilere göre İstanbul gümrük müdürlüklerinde –çeşitli yerlerde gümrük müdürlükleri var- özellikle Ambarlı'da, bunun altını çiziyorum... Bunu Gümrükler Genel Müdürlüğüne de söylememe rağmen hiçbir işlem yapmadı, seyretti. Gümrük müdürlüklerinde üç yıllık zaman aşımı dolanlara, o gümrük müdürlüğünün müdürüyle oranın bir avukatı vardır, bunlar bir ödeme emri gönderirler yani böyle 100 bin lira, 80 bin lira, 50 bin lira borcu olanlara, büyüklere güçleri yetmediği için. Yani siz büyük götürürseniz kimse size bir şey yapmaz, milyar dolar borcunuz olursa gümrükler müdürlüğü sizi asla takip etmez, o borcu sizden istemezler ama böyle usuli bir hata yapıp borcunuz da 30 bin lira, 20 bin lira, 40 bin liraysa sizin ensenize yapışırlar. Bunlar meğerse zaman aşımına uğrayan herkese böyle bir ödeme emri gönderirler ve bu ödeme emrini alan mükellef gelir, gelince... İddia doğru mu, değil mi, araştırma yapacaklar, onun doğru olup olmadığını o zaman öğreneceğiz, ben şu anda iddiayı söylüyorum. Çünkü bu iddiayı ben Sayın Genel Müdüre birkaç kez telefonla izah etmeme rağmen Sayın Genel Müdür ne yazık ki hiçbir işlem yapmadı, bilerek mi, bilmeyerek mi, korudu mu, korumadı mı, onu bilemiyorum ama bir işlem yapmadı çünkü ne bana ne dönemin Bakanına bu konuyla ilgili bir geri dönüş yapmadı.

Diyelim ki 50 bin lira borcunuz var, açıktan bir 10-15 bin lira verirsiniz –zaten zaman aşımına uğramış- diyor ki: “Ben seni affettim, borcunu sildim.” Hâlbuki zaman aşımına uğramış. Eğer siz onu yapmazsanız bu sefer o ödeme emrini size gönderiyor ve bu parayı sizden istiyor, siz istediğiniz kadar gidin mahkemelerle uğraşın. Sizin bütün mal varlığınıza, altınızdaki arabaya sadece haciz koymakla yetinmiyorlar, yakalama emriyle haciz diyorlar, yakalama emri yani trafiğe diyor ki: “Gördüğün yerde bu arabayı yakala.” Kredi kartınıza haciz gönderiyor, kredi kartınızı kullanamıyorsunuz, maaşınıza haciz konuyor, alamıyorsunuz, üzerinize bir gayrimenkulünüz varsa onu da satamıyorsunuz, hepsine haciz koyuyor bu örnekte olduğu gibi.

Ben kalktım, dönemin Sayın Bakanı Hayati Yazıcı Bey'i Mecliste ziyaret ettim. Bu örneği anlattım ona, böyle böyle bir şeyler var ve bu müşahhas örneği kendisine anlattım, Başmüdürlüğün yazısını da önüne koydum, dedim ki: “Bakınız, Başmüdürlük diyor ki: ‘Bu zaman aşımına uğramıştır, bu dosyayı kapatın.’ Buna rağmen kapamıyor.” Sayın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Bakan benim yanımda Gümrükler Genel Müdürü Sayın Cenap Aşçı'yı aradı, benim kendisine ilettiğim konuyu söyledi, dedi ki: "Bu konuyla ilgili bir çalışma yap, bana bir bilgi ver." Aradan iki gün geçti, Gümrükler Genel Müdürü Sayın Cenap Aşçı dönemin Bakanına yazılı bir bilgi notu gönderdi, bilgi notu burada. Bilgi notunda ne diyor? Diyor ki: "Sözü edilen kişiye –yani benim bahsettiğim o öğrenci- kendisine yasal süre içerisinde tebligat yapılmıştır borcunu ödemesiyle ilgili. Bu süre içerisinde ödemeyi yapmamıştır, zamanaşımı dolmamıştır ve kendisinin açmış olduğu hiçbir dava yok. Gümrük Müşavirliğine açtığı bir dava var, bunu ilgilendirmiyor. Bununla ilgili bunun açmış olduğu bir dava da yoktur." Şimdi, tabii, Genel Müdür altına talimat verdi, bilgi aldı. Bu bilgiyi alttakiler ona yanlış vermiş olabilir, bir şey demiyorum şu aşamada ama sonra Bakana takdim ettiği bu bilgiler yanlışsa, o Genel Müdür kendi altında ona bu yanlış bilgiyi verenlerle ilgili herhangi bir işlem yapmamışsa o da bu işin içerisinde, orta göbeğindedir, eğer bir şey yapmamışsa.

Şimdi, Sayın Bakan bana geri döndü, dedi ki: "Aydın Bey, sizin bahsettiğiniz kişiye zamanında tebligat yapılmış, zamanaşımı dolmamış ve kendisinin açmış olduğu bir dava yoktur." Ben de geriye döndüm, böyle böyle diyorlar dedim. Çocuk bana getirdi bütün bilgi, belgelerini elime verdi, açmış olduğu davanın fotokopisini, İstanbul'da 10. Vergi Mahkemesine açtığı davayı. Kendisine tebligatın yapılmadığını... Çünkü şirket kapandıktan sonra bu kişi gitmiş Gümrükler Müdürlüğüne müracaat etmiş, demiş ki: "Ben şirketimi kapattım, eğer şirketimle ilgili bana herhangi bir tebligat yaparsanız o şirketin adresine yapmayın çünkü artık orada o şirket yok. Benim adresim şurasıdır, bundan sonra bu adrese yapın." Meğerse Gümrükler Genel Müdürü bunu hiç dikkate almıyor, olmayan yere tebligatı yapıyor ve borcu kesinleştiriyor.

Sonra, Sayın Bakan tekrar Sayın Genel Müdürü aradı, dedi ki: "Ya, sizin verdiğiniz bilgilerle Aydın Bey'in yeni getirdiği evraklar arasında fark var, burada bir yanlışlık var. Bunu bir araştırın, birini gönderin, bir denetmen, bir kontrolör gönderin, gitsin Ambarlı Gümrük Müdürlüğünde bu incelemeyi yapsın." Ben bekledim, inceleme başladı. Genel Müdür de beni aradı, dedi ki: "Biz bu farkı incelemek üzere birini görevlendirdik. Arkadaşlarımız inceliyorlar, inceleme bittikten sonra hem Sayın Bakana hem size bilgi vereceğiz." Aradan bir on beş gün geçti, ses seda yok. Ben araştırdım, gümrük camiasının içerisinde olan birisi bana gayriresmî olarak dedi ki: "Evet, sizin bu başvurunuz üzerine Gümrükler Genel Müdürü gönderdi, inceleme yaptırdı ama bu incelemenin sonucu –Hükümet değişikliği gündemde- Hükümet değişeceği güne kadar bu sonuç gelmeyecek. Çünkü, Sayın Bakanın değişeceği yolunda bir iddia var, Sayın Bakan sizin bu işinizi takip ettiği için, bir iddia var, eğer Hayati Bey kalırsa rapor onun önüne ertesi gün gelir. Eğer Sayın Bakan, görevi biter giderse o zaman bu iş aynen devam edecek." Ben önce inanmadım, gittim Sayın Bakana bunu anlattım dedim ki: "Böyle bir duyumum var, yeni kabinde siz olmayacaksınız, dolayısıyla size bunun sonucu gelmeyecek, sizin göreviniz bittikten sonra bu rapor ortaya çıkacak." Dedi ki: "Ben ihtimal vermiyorum." "Peki, bekleyip görelim" dedim. Hakikaten bekledik, tam Sayın Bakanın... Görevi devredeceği gün, aynı gün Bakan Bey beni telefonla aradı dedi ki: "Ben bugün görevi devrediyorum, sizin verdiğiniz rapor, sizin iddialarınız kısmen doğruymuş. Evet, dava varmış, ana borç da zaman aşımına uğramış ama faizi zaman aşımına uğramamış." Şimdi, ana borç zaman aşımına uğrar da faizi nasıl uğramaz bunu anlamış değilim ben. Yıllarım bürokrasiye geçti, bunu da anlamadım. Dedi ki: "Ben o Genel Müdüre talimat verdim." O şahsın, çünkü o şahıs bir de beyan vermiş, ödeme emrine karşı beyan vermiş, demiş ki: "Benim Bodrum'da şu gayrimenkulüm vardır, bu borcu karşılayacak niteliktedir, bunun üzerindeki haciz dursun, hiç olmazsa benim arabamı, maaşımı ve kredi kartlarımı serbest bırakın yani ben çalıştığım yerde sanki vergi kaçakçısı gibi bir duruma düştüm, beni oradan işten atacaklar." Dedi ki: "Genel müdür şeyleri kaldırarak, sadece o gayrimenkul üzerinde haciz duracak." Genel Müdür de on dakika sonra beni aradı, aynı şeyi o da bana söyledi, "Peki." dedim. Sayın Bakan değişti, ben on-on beş gün bekledim, ben zannettim ki şahsın arabasının üzerindeki haciz kalkmış, maaşındaki haciz kalkmış. Bir on beş yirmi gün sonra çocuk yine bana geldi, dedi ki: "Vallahi beni işten atacaklar, çünkü hâlâ beni haczim kalkmadı." Ben, bunun üzerine Sayın Genel Müdürü aradım, Sayın Genel Müdür kutsal topraklardaydı, Allah kabul etsin, kutsal topraklara gitmiş, yeni bakan değişiminde belki bir mesaj vermek için, artık onu bilemiyorum, bir şey diyemedim tabii Sayın Genel Müdüre. Sayın Bakana gittim, yeni Bakan Bey'e gittim, Sayın Bakan, gerçekten son derece iyi niyetle beni dinledi, bunları kendisine anlattım, dedi ki: "Genel Müdüre ben söyleyeceğim, bu işin yasal takibini ben bizzat yapacağım." dedi Gerçekten takip etti, Genel Müdürü de aradı, Genel Müdür de beni tekrar aradı döndükten sonra, takip etti. Bu sefer, Genel Müdür bana: "Biz yazı yazmıştık haczi kaldırmak için." demişti. Oysa öyle bir yazı ortada yok.

Sonra, öğreniyoruz ki, Sayın Bakan Bey'e verilen bilgiden öğreniyorum, Bodrum Belediyesine bir yazı yazmışlar, bu kişi bunu, her ne kadar borcu karşılayacak miktarda olduğunu beyan etmiş ama "Bunun değeri nedir?" diye Bodrum Belediyesine soruyor. Şimdi, siz bir belediyeye, bir gayrimenkulün değerini sorduğunuzda size ne cevap verecek? Onların bir beyanına esas değerleri vardır, o değeri size gönderecek. Şimdi, sizin oturduğunuz evde, gidiyorsunuz 500 bin liraya bir ev alıyorsunuz, tapuda 50 bin lira gösteriyorsunuz. Belediye size o değeri 50 bin lira diye gönderir.

Dolayısıyla, bu şahsın Bodrum'daki evine de Belediyenin gönderdiği değer 69 bin lira. Borç 118 bin lira. Şimdi, 69 bin liraya Bodrum'da denize sıfır bir ev var mı? Siz onu belediyeye değil, eğer bunu belgelemek istiyorsanız ticaret odasına göndermeniz lazımdır, onu da ben size öğreteyim, bundan sonra öyle yapınız. Bu işler ticaret odasına sorulur, belediye sadece, onların tespit ettiği emlak değerler vardır, o emlak değerler üzerinden size bilgiyi verir. Dolayısıyla, karşılamıyor, ne hacizler kalktı, ne araba kalktı, ne çocuk maaşını alabildi, perişanları oynuyor. Açtım Genel Müdüre: "Sayın Genel Müdür, yanlış yapıyorsunuz. Sizin, sadece Bodrum'daki bu gayrimenkul üzerinde hacziniz yok, bu şahsın İstanbul'da Kurtköy'de bir daire var, o daireyi 283 bin Türk lirasına almış, onun da tapudaki değeri 283 bin Türk lirası. Dolayısıyla, bu gayrimenkulleri zaten borcu karşılıyor. Siz bu şahsın arabasına niye haciz koyduruyorsunuz yakalama emriyle? Bunun kredi kartına niye haciz koyuyorsunuz, bunun maaşına niye haciz koyuyorsunuz? Barı şu üçünü kaldırın." dedim. Dedi ki: "Mahkeme nasıl olsa açmış." Daha evvel bana "Mahkeme yok." diyordu. "Şimdi mahkeme nasıl olsa açmış, şu mahkeme bir bitsin..."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

Şimdi, Sayın Genel Müdüre söylüyorum: İstanbul 10. Vergi Mahkemesi, sizin bu söylediklerinizin tamamını reddeden ve sizin yüzünüze çarpan kararını verdi. Diyor ki: "Gümrükler Genel Müdürlüğünün açtığı bu dava haksız, bu haczi kaldırın, böyle bir borç yoktur, bu borç zaman aşımına uğramıştır." Şimdi, bu Sayın Genel Müdür, siz kutsal topraklara gittiniz, Allah kabul etsin ama elinizi vicdanınıza koyun, bu yapılan işlem, sizin oğlunuza yapılmış olsaydı, sizin çocuklarınıza yapılmış olsaydı, sizin içinize siner miydi? Eğer bu çocuk, 35 bin lira borcu olan biri değil de milyar dolarlarla vergi dairesini mağdur etmiş olsaydı bu işlemi ona yapar mıydınız? O mahkeme sonuçlanmayınca kadar o tüccarın, o 1 milyar dolar borçlu olan kişinin mallarına haciz koyma cesaretini gösterebilir miydiniz? Gümrükler Genel Müdür Sayın Cenap Aşçı'ya bunu soruyorum: Vicdanınız sızlamıyor mu Altı aydan bu yana bu çocuk bir kuruş maaş alamıyor, kredi kartını kullanamıyor, altındaki arabayı götürmüş saklamış, binemiyor. Çünkü bindiği vakit yakalanacak, arabası altından alınacak. Sizin hiç mi vicdanınız sızlamıyor?

Söylemek istediğim konu bu, Sayın Bakanım.

Bir de demin siz baldan bahsettiniz, ortalığı biraz yumuşatayım. Sayın Vedat Demiröz de hepimize, bütün Komisyon üyelerine birer bal gönderdi. Şimdi, o bal da sahte midir, değil midir? Onu bir incelemeye göndersek acaba!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ayaydın.

Sayın Akçay, buyurun

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Gümrük Bakanlığının ve kamu kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gümrük Bakanlığının bütçesinin hayırlı olmasını peşinen diliyorum, temenni ediyorum.

Tabii, "gümrük" deyince, gümrükler, bir devletin devlet olma vasfını gösteren en temel unsurlardan birisidir. Eğer gümrükleriniz sağlamsa devlet olarak da siz kendinize hâkimsinizdir, sağlam bir devlet yapınız vardır. Eğer gümrükleriniz kevgire dönmüşse, yol geçen hanına dönmüşse elbette devletin en temel niteliklerinden birisinin de sağlam olduğunu iddia etmek mümkün değil.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin, iktidarının en zayıf yönlerinden birisi de koordinasyon eksikliğidir. Yani iki üç gündür burada bütçe görüşmelerinde, özellikle vurguluyorum: Adalet ve Kalkınma Partisi on iki yıldır her ne kadar bir tek parti hükümeti olarak göreve gelse de maalesef bir tek parti iktidarı tam olamamıştır. Âdeta bir paralel yapılar, Gülen cemaati, en son Davutoğlu KCK'yı da paralel yapı ilan etti ki biz bunları daha evvel, Sayın Bakan da o zamanlar Grup Başkan Vekiliydi, 14 Şubat tarihinde kürsülerden ilan etmiştik biz bu paralel yapıları. Hükümetin dikkatini çektik, ancak bu sözlerimiz yankı bulmadı. Ancak bu paralel yapılardan hançeri yedikçe "Yandım Allah, paralel, paralel" diye feryat figan. Şimdi de kendi iktidarlarının hatalarını ve kişisel hatalarını da örtbas etmek için de işte "Bunlar darbe yapacaktır vesaire" diyoruz. Zaten bunları paralel yapı organizasyonu şeklinde düşünen, o şekilde değerlendiren, kullanmaya çalışan sensin. Ayrıca, cemaatler, tarikatlara, siyasi gruplara vesaire. Hatta, iddia ediyorum, bazı bakanlıklarda müsteşarlar eliyle neredeyse bir ayrı bakanlar kurulu oluşturulmaya çalışılıyor. Öyle bakanlıklar var ki, müsteşar ayrı telden, bakan ayrı telden gidiyor; gruplaşmalar var müsteşarcılar, bakancılar diye oluşmuş. Yani, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, hükümet etme, iktidar olma erkinden gittikçe uzaklaşan bir yapı var. Tabii, bu koordinasyon ve iş birliği zayıfladıkça, şimdi bir gümrük hadisesi, bir kaçakçılık meselesiyle ilgili hususta da "E, canım, tek sorumlu ben miyim?" deyip çıkabilir Gümrük Bakanı. Nasıl ki Çalışma Bakanının "Maden kazalarından tek sorumlu ben miyim?" diye dün Hürriyet gazetesinde manşeti vardı. Herkes "Tek sorumlu ben miyim?" diyebilir, Gümrük Bakanı "Ben miyim?" diyebilir, İçişleri Bakanı "Ben miyim?" derken, o zaman kaçakçılık da, maden kazaları da, terör olayları da alır başını gider. Bu zaaftan kurtulmak gerekir.

Ben hiç üstüme vazife olmadığı hâlde, bu sabah danışmanımı Kızılaya gönderdim. Adını da Sayın Bakana vereceğim bir sokaktan iki paket kaçak sigarayı da getirdik. Şimdi, bilmiyorum, Gümrük Bakanlığına veya Gümrük Bakanlığının birimlerine kaç metre mesafede -300-400-500 metre mesafede- bu sigaralar satılıyor gündüz. Kızılay neresi? Başkent Ankara'nın tam göbeğinde. O zaman, bütün iddialar, verilen rakamlar havada kalıyor eğer bu Ankara'nın göbeğinde... İlgili bakanlık, şimdi nerede İçişleri Bakanlığı? Kızılaya yakın bir yerde. Maliye Bakanlığı nerede? 150 metre ötemizde. Şimdi bu İçişleri Bakanlığını ilgilendiriyor, Gümrük Bakanlığını ilgilendiriyor, Maliye Bakanlığını ilgilendiriyor. Ondan sonra da Sayın Cumhurbaşkanı da vatandaşın içtiği sigaraya ceza yazdırıyor, fiilî müdahale. Kendisi sanki kolluk gücü veya zabıtaymış, belediye zabıtasıymış gibi orada vatandaş da hakaret ediyor. Bir ülke kurumlarıyla ve kurallarıyla çalışmazsa olacağı da budur. En büyük eleştiri de budur. Maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti, ülkeyi kurum ve kurallarıyla yönetemez hâledir. Türkiye, keyfi ve tek kişinin yönetimi altındadır, bu keyfi ve tek kişi yönetimi de maalesef şimdiki Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan yüzünden olmaktadır yani bunu belki arkadaşlarımız reddeder. Hükümet kabul etmese de, ben inanıyorum ki benim bu sözlerim vicdanlarında ve vicdanlarda mutlaka yankısını bulacaktır.

Şimdi, İçişleri Bakanlığının Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Raporu var ve bu raporda yer alan bilgilere göre kaçak sigara, alkol, akaryakıt gibi malların sınır bölgelerinden Türkiye'ye girişinin hemen öncesinde terör örgütünün "vergi" adı altında haraç aldığı tespit edilmiştir. Örneğin, Türkiye'de sigara kaçağı yüzde 20 seviyelerinde bu rapora göre. Son yıllarda Türkiye genelinde ele geçirilen kaçak sigaraların yüzde 80'ine yakın kısmının doğu ve güneydoğu sınırlarından ülkemize getirildiği ifade ediliyor. Ve terör örgütünün kazancının da ne denli büyük olduğu bu raporda ortaya konulmuş.

Peki, ya siz bir Hükümet olarak Gümrük Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Jandarma, Emniyet Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı bir araya gelip bu kaçak malların... İşte Millî İstihbarat Teşkilatı, ya Millî İstihbarat Teşkilatı el birliğiyle birtakım paralel yapılar oluşturacağına, terör örgütleriyle pazarlık ve iş birliği yapacağına öncelikle bunlara ilişkin görevlerini yapsın. Bu kaçak malların sınırdan geçişini engellemek için ne tür çalışmalar yürütülüyor?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

Geçtiğimiz yıl, ondan evvelki yıl Maliye Bakanı Sayın Şimşek'in bu kaçak sigara ve kaçak mallarla ilgili feryatlarını dinledik ama bakanlık, hükümet etmek feryat makamı, şikâyetçi makamı değil, icraat makamıdır. Dolayısıyla, ülkemizdeki en önemli sorunlardan birisi de bu kaçakçılıktır. Sadece ekonomik bir vaka olarak değerlendirmek de son derece noksan kalır. Meselenin güvenlik boyutu, terör, toplumsal birlik, beraberlik, mali, kültür gibi çeşitli alanlarla da ilintisi bulunmaktadır. Millî güvenliğimizi tehdit eden bir unsur olarak kaçakçılıkla mücadele, terörle mücadelenin de en önemli şartlarından birisidir.

Terör örgütüyle yürütülen pazarlıklar, kaçakçılıkla mücadelede Hükümetin etkin adımlar atmasını engellemektedir. Ya, nasıl engellemesin? Oslo'da, zamanın Müsteşar Yardımcısı, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı, şimdinin MİT Müsteşarı "Bölgede şikâyet olduğunuz bir vali, kaymakam, kamu görevlisi var mı?" diyor. Kime diyor bunu? Terör örgütü elebaşısına söylüyor, katile söylüyor. Askerimizi, polisimizi, beşikteki bebeği, doğmayan bebeği katletmiş örgütün yöneticisine soruyor. Siz devleti ne zannedip nasıl yönetiyorsunuz? Böyle bir anlayışla pazarlık yaparsanız kaçakçılığı önleyebilir misiniz? Önleyemezsiniz. Ve bilinmelidir ki, terör ancak terörü ve teröristi besleyen kaynakların yok edilmesiyle sona erer. Terörle müzakere edildikçe terör örgütünün finansal varlığını da alabildiğine güçlendiriyorsunuz. Bir gerçektir ki, 2009'dan bu yana terör örgütlerinin finansal kaynağı alabildiğine güçlenmiştir.

PKK derken bir de IŞİD çıktı. Yüzlerce hortumun Suriye sınırından Türkiye sınırına kaçak petrol taşıdığı, akaryakıt taşıdığı, bunun yurt içinde ve yurt dışında satışının yapıldığı artık herkesin bildiği bir sır hâline geldi. Bu terör örgütleri, uyuşturucu, akaryakıt, sigara, alkol, canlı hayvan, elektronik eşya gibi mali değeri fazla ürünler, hatta insan kaçırma faaliyetleriyle yani "insan kaçakçılığı" deniyor, insanları bir yerden alıp bir yere götürme şeklinde, sadece PKK'nın yaklaşık 60 milyar doları bulan bir parasal kaynağı kontrol ettiğini elbette siz bizden daha iyi biliyorsunuz. Terör örgütü, kaçakçılık faaliyetlerinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin otoritesine ve bizzat varlığına meydan okuyarak kendine sözde gümrük örgütleri kurdu. Bunları, sizler, zaman zaman başbakanlar, cumhurbaşkanları, AKP'li yöneticiler itiraf etti. "Vergi" adı altında haraç topluyor. Tekraren söylüyorum ki, kaçakçılıkla yapılacak mücadele terörle yapılan mücadelenin en önemli adımlarından birisidir. Ancak Hükümet bu adımları atmaktan itinayla kaçınmaktadır.

Kaçakçılıkla mücadelenin bir diğer boyutu da mali kaynaklı. Mali yapı, kaçakçılığın hem nedeni hem sonucudur. Bunu da, mali durumu da yani vergilendirmeyi, vergi sistemimizi, vergi oranlarını, miktarlarını, nispetlerini de yeniden gözden geçirmek gerekir. Maliye politikaları neticesinde Türkiye dünyanın en pahalı benzinini, mazotunu yani akaryakıtını tüketen ülke olmuştur. Şimdi akaryakıt fiyatları; benzin 5 liraya yaklaştı, bazen iniyor çıkıyor ama 5 lirayı aştığı zamanlar da oluyor, şu anda mazot 4,5 lira. Şimdi, bu akaryakıt kaçakçılığı da bu fiyatlandırmadan, vergilendirmeden kaynaklanıyor, sigara kaçakçılığı da hakeza. Yani, komşularımıza baktığımızda en pahalı akaryakıt Türkiye'de, en pahalı sigara fiyatları da Türkiye'de. Otomatikman, uyguladığınız mali politikayla, âdeta kaçakçılığı da dolaylı da olsa teşvik ediyorsunuz.

Şimdi, Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu ve esnafla ilişkilerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – "Türkiye'de kaçakçılık hacmi kabul edilebilir boyutları çoktan aşmıştır." diyor Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu yani esnaf açısından bakıyor ve gayrisafi yurt içi hasılanın yaklaşık yüzde 27'sine yani 415 milyar liraya denk geldiği ifade ediliyor. Bu çok korkunç bir rakam yani millî gelirin yüzde 27'si. Kaçak akaryakıttan devletin her yıl yaklaşık 12 milyar lira vergi kaybı var. Şimdi, çok ilginç bir rakam, 12 milyar vergi kaybı var akaryakıttan, 2015'te özelleştirmeden 12 milyar lira gelir bekliyorsun, çiftçimize yapacağımız tarım desteği yine bu bütçede tarımsal destek bakımından 10 milyar lira; bu mukayeseyi bir de bu şekilde yapaalım. Kaçak ve sahte içki pazarı 6 milyar liraya ulaşmış. Satılan her 5 sigaradan 1'i kaçak ve kaçak sigara oranı bazı illerimizde yüzde 65 seviyesini geçiyor ve sigara kaçakçılığı nedeniyle devletin vergi kaybı da 5 milyar lirayı buluyor; bunlar yaklaşık rakamlar. 12 milyar akaryakıt, 5 milyar sigara deyince çok ciddi meblağlar yani bir de bunların bütçede toplandığını düşünürsek, hakikaten Hükümetin elinde çok büyük bir meblağın da olacağı açık seçik ortaya çıkıyor. Bir de bu rakamları Marmaray ve Boğaz Köprüsü yatırımları, büyük, dev projelerle de mukayese ettiğimizde hadisenin vahameti ayan beyan ortaya çıkıyor. Hükümetin dikkatini bu açıdan çekiyorum, olay sadece Gümrük Bakanlığının uhdesinde değil, topyekûn bir devlet politikasını devlet iradesine dönüştürme ihtiyacı vardır. İçişleri Bakanlığı, Maliyesi, bütün kurumları el ele verirse kesinlikle önlenabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hükümet demek irade demektir, iradeni koyarsın, yaparsın. Eğer yöneten Hükümet gereken iradeyi koarsa, zaafa düşülmezse, kendi ayağına kurşun sıkmazsa bunu pekâlâ gerçekleştirebilir.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu Gümrükler Genel Müdürlüğü zor yapar o işleri.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, biz hadiseyi iyisinden söylüyoruz, tabii, elbette ümitlerimiz oldukça...

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen toparlayalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Şimdi, gelelim Sayıştay raporlarına. Tabii, Sayın Gümrük Bakanının bütçe sunumunda Sayıştay raporunun akla gelmemesi akla ziyandır yani genelde geçmiş şeylerde pek dile getirmedi ama bu Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ilişkin 2013 Yılı Denetim Raporu Bakanlık harcamaları konusunda bazı usulsüzlükleri ifade ediyor ve Sayıştay raporunda vurgu yapılan husus, iç ticaret hizmetlerini geliştirme payının denetimsiz harcandığıdır. Bu pay 5174 sayılı Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nda düzenlendikten sonra İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payının Kullanılması Hakkında Yönetmelik'te düzenlenmiş.

BAŞKAN – Sayın Akçay, sesiniz hiç duyulmuyor, biraz mikrofonu kendinize indirin lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biraz içeride de sükûneti sağlayamıyorsunuz Sayın Başkan. Biraz benden, biraz sizden kaynaklanıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ses mi bıraktınız? Sesimizi kesiyorsunuz, sesimizi.

BAŞKAN – Zaman zaman acze düşüyoruz ama sizin sesiniz hepsini bastırır, biz biliyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok, estağfurullah.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Uygulamada bir kamu geliri ve gideri olarak değerlendirilen iç ticaret hizmetlerini geliştirme payının Sayıştay denetiminden âdeti kaçırıldığı ifade ediliyor. Bu paydan yapılan harcamalara Sayıştay raporunda dikkat çekiliyor. Harcamaların 2012 yılında toplam tutarı 14,3 milyon lira, 2013 yılında 9,5 milyon; 2012 yılı için ifade edilecek olursa, Bakanlığın ihtiyaçlar için toplam bütçe giderinin yüzde 3,2'sini ifade ediyor ve toplam mal ve hizmet alım giderinin ise yüzde 21'i oranında bir harcamanın bütçe dışı bir kamu kaynağından sağlandığı ifade ediliyor ve diğer hususlara da dikkatlerini çekiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu arada, tabii, geçtiğimiz bütçe görüşmelerinde, geçtiğimiz yıllarda da gümrük muayene memurlarının sorunlarını dile getirmiştik. Bu gümrük muayene memurları demek gümrük teşkilatının bel kemiğini oluşturan kadrolar demektir. Yani, gümrük muayene memurları olmadan bir gümrük teşkilatını düşünemezsiniz ancak gümrük muayene memurları da gümrük teşkilatında âdeti üvey evlat muamelesi görmüştür ve bu derece ağır bir mevzuat ve iş yükü altında görev yapan personelin son dönemde ihdas edilen denetmen, denetmen yardımcısı kadrolarına geçilmesi konusunda önceki Bakan Sayın Hayati Yazıcı'nın da bu personele verdiği sözler vardır. Ben gümrük muayene memurlarının sorunlarına ilişkin Sayın Bakandan bir açıklama da bekliyorum. Gümrük muayene memurlarının denetmen ve denetmen yardımcısı kadrolarına geçişlerine dair kamuda başka örnekler de vardır. 6111 sayılı Kanun'un 163'üncü maddesiyle Sosyal Güvenlik Kurumu teşkilatı için sosyal güvenlik denetmen ve yardımcısı kadrosu ihdas edilerek sosyal güvenlik kontrol memurlarının bu kadroya geçişleri bir örnek teşkil etmektedir. Gümrük muayene memurlarıyla ilgili acele bir düzenleme yapılması ihtiyacı vardır.

Bu düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler, Bakanlığın değerli temsilcileri, emekçileri, basının değerli emekçileri; aslında Gümrük Bakanlığı deyince, gümrük deyince sadece kaçakçılık aklı geliyor arkadaşlar. Amerikan filmlerinde oluyor ya viski kaçakçılığı Meksika'dan falan işte, sigara kaçakçılığı...Yani, gümrük kavramı genellikle bir vergi duvarı demek. O vergi duvarı nedeniyle kıymetli bazı emtialar şimdi de özel tüketim vergisi, KDV falan eklenerek pahalı satılıyor. Tabii, bunlardan ayrı bir üretim, akaryakıt olsun, sigara olsun, makine olsun, ne olursa olsun, pazar bulur, bu doğanın kuralıdır, bunu önleyemezsiniz ama asgariye indirebilirsiniz. Yani, devasa sınırları olan bir Türkiye'den bahsediyoruz, kara sınırlarına baktığımız zaman Antakya'dan Kars'a kadar muazzam bir kara sınırı, 2.500-3.000 kilometreye yaklaşıyor, denizden de üç tarafı, her tarafı açık. Yani, bu durumda gümrük kapıları da tek başına çözüm değil ama denetim için önemli.

Ben Hükûmete tekrar Roboski olayını hatırlatmak istiyorum. Biliyorsunuz, cumhuriyet tarihi boyunca sadece Uludere, Çukurca, Beytüşşebap sınır boyları değil veya Suriye'de, Antakya'da, Kilis'te, Ceraplı'da vesairede veya Trakya'da, Edirne-Bulgaristan sınırında yani sınırın olduğu her yerde mutlaka kaçakçılık vardır çünkü karşı taraf akrabadır. Akrabalar o ilişkileri nedeniyle bu tür kâr getirici ticari ilişkilere girerler. Bunun karşısına kim dikilir? Jandarma dikilir. Jandarmanın dikildiği yerde, bir de çatışmalı yıllar olduğu zaman buna... Terörle mücadele adı altında bir bidon mazot için öldürülen kaçakçıların çokça soru önergesini Meclise getirdim; Van'dan, Şırnak'tan. En son Roboski katliamı, istihbaratın sonucu, işte, takipsizlik kararını okuduk, Millî Güvenlik Kurulu kararıyla Cumhurbaşkanının, Genelkurmay Başkanının bilgisi dâhilinde bombalama sonucu 34 yurttaşımız hayatını kaybetti. Bunun üzerine ben ilgili bütün bakanlıklarla tek tek konuştum; Hayati Bey'le konuştum, İçişleri Bakanıyla konuştum, Millî Savunma Bakanıyla konuştum yani konuşmadığım bakan kalmadı. Ve onlara şunu söyledim: Türkiye'de olaylar biter ama kaçakçılık bitmez. Türkiye'de barış olur, çözüm olur ama kaçakçılık bitmez, bunun doğasında var. Bunun bir tek yolu var.

Şimdi, bazı yerlerde alınan önlemler var. Trakya'ya Yunanistan'dan kalkan birisi kırk sekiz saat otobüsle geliyor, geçiyor, bir gece de kalıyor, belli bir limiti var, işte, kaç dolarsa -500 mü, 2 bin mi bilmiyorum- alışveriş yapıyor ve dönüyor. Bu sınır ticareti olayını sınırda yaşayan köylülere bir hak olarak önce geçici, daha sonra da köklü bir çözümle çözün. Sayın Özal döneminde "Sınır Ticareti Vesika Belgesi" diye bir şey vardı. Ayda, işte, bin dolar, 2 bin dolar alışveriş yapabilirsiniz oradan buradan; olmadı.

Bakın, Başbakan -şimdi Cumhurbaşkanı- Erdoğan 21 Mayıs 2011'de Hakkâri'ye gidiyor, yaptığı açıklama: "Sınır kapılarını açıyoruz. Derecik Sınır Kapısı'nı bu yıl 14 Şubatta açtık." İddia ettiği sınır kapısı açık mıdır, soruyorum size? Yani, şimdi 2011, insan verdiği sözü tutar, iktidar yani. Hemen arkasından "Çukurca Üzümlü ve Şırnak Gülyazı sınır kapılarını da hemen açacağız." Ve ben soruyorum: Hiçbir çalışma yok, nasıl açılacak?

Bakın, bu olaylar sınırda kaçakçılıkla ilgili sürekli asayiş vakası olan konular. Çatışmasızlık sürecindeyiz, 2013-2014'te sınırda bir tek silah patlamamış ama olan vakaların hepsi bu.

Şimdi, buradan Irak sınırını ben konuştum ki Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'yle de bizim iyi ilişkilerimiz var Hükûmet olarak. E şunu da ifade etmek istiyorum: Yani, şöyle bir şey... Rakamlar var, girmeyeceğim. Suriye'yle ilgili dört yıllık savaş dönemine rağmen ithalat ve ihracat rakamlarımız var. Şimdi bana şunu açıklayabilir misiniz: Hükûmet rejimle kavgalı olduğuna göre, Esad'la, herhâlde Esad'tan ithalat-ihracat işlemi yapmıyor. Peki, Akçakale'de, Ceylânınar'da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

yani Tel Abyad kapısında diyelim, orada IŞİD var, IŞİD'in kontrolünde, IŞİD'le mi ithalat-ihracat yapıyor? Karkamış Cerabulus'ta Özgür Suriye Ordusu var, onlar mı muhatap alınıyor? Öncüpinar Kilis'te kim muhatap alınıyor? Mürşitpınar'da daha dün bir sanat aktivisti genç kadın sınırı geçtiği için jandarmanın kafasına sıkıldığı kurşunla öldürüldü. Sınır ihlalinin cezasını bilirsiniz, bir ay hapis bile değil ama kafasına kurşun sıkıldı. Televizyonda da IŞİD'in görüntüleri çıktı, bizim askerle selamlaşıp muhabbetleşmeleri canlı canlı yayınlandı, bunlar çok yakın zamanda. Neden Mürşitpınar Sınır Kapısı Kobani'nin önünde? Orası, Nusaybin Sınır Kapısı, o hazırlanmış, bitmiş. Karşıda rejim yok, Cizire Kantonu var aslında. Şenyurt Sınır Kapısı. Niye Kürtlerin olduğu bölgelerdeki sınır kapılarında bu diğer kapılarda yapılan işlemler yapılamıyor? Yani, Hükümet gerçekten tarihsel olarak binlerce yıldır beraber yaşadığı komşularını olduğu gibi mi kabul edecek yoksa IŞİD gibi dışarıdan gelen işgalci, tecavüzcü bir barbar vahşet örgütünü mü? Böyle bir seçenek karşındayız.

Şunu hemen söylemek istiyorum: Sayın Bakan, siz bir maliyecisiniz de aynı zamanda, ben de bir uluslararası hukukçu olarak beni rahatsız eden bir konu var, açık konuşacağım. 1995'te Avrupa Birliği'ne üyelik başvurmuz olmadan gümrük birliğini imzaladık. Ben sizden, Bakanlığınızdan 1995'ten bu yana Türkiye'den Avrupa Birliği hazinesine ne kadar gümrük ödediğimizin rakamını istiyorum; onun yüzde kaçının da Türkiye'ye proje yardımı olarak döndüğünü. Yüzde 1'i mi, kaç?

Bakın, bizim 3 dolara aldığımız bir emtiayı ABD 1 dolara alıyor gümrük birliğine taraf olmadığı için. Vergi ödemediği için serbest ticaretten yararlanıyor. Burada çok ciddi bir haksızlık var. Bunun giderilmesi için ne tür bir çalışma var?

Babacan'ın bu en son açıkladığı ekonomi paketinde de sizinle ilgili, Gümrük Bakanlığıyla ilgili Başbakanın "devrim" diye nitelediği çok önemli 4 tane kalem var. Ama ben bir şey soracağım: Sayın Babacan "Petrol fiyatlarına, elektrik ve doğal gazı yaza kadar zam olmayacak." dedi. Gümrükten geçiyor, ithalat konusunda ya, gümrük ödemeleri olan şeyler bunlar. Diyor ki "Petrolde fiyat 10 dolar düştüğü zaman cari açığımız senede 4,4 milyar dolar düşüyor." diyor yani ucuzladığı zaman çünkü ithal enerji açısından. Şimdi, yaza kadar elektrik zam görmeyeceğine göre, şu vesikalı hayattan ne zaman kurtulacağız? Bu ay benim aldığım doğal gaz vesikasıdır bu. "300 liralık doğal gaz alabilirsin, 300 liraya ısınabilirsiniz, ona göre." dediler. Kasım ayı istihkakın 300 lira. Ya, Allah hani veriyor da ya bin odalı bir sarayım olsaydı ne yapardım ben? Yani, 300 lirayla ayın ortasını ancak getirirsiniz, ısınamazsınız, Kasım ayı soğuk aydır Ankara'da. Bu vesikalı doğal gaz sınırlamasını ne zaman kaldıracaksınız?

Şu an Antakya'da jandarma ve polis çok büyük bir kaçak akaryakıt operasyonu yapıyor. Boru hatları döşenmiş, tespit etmişler. Şimdi açın İnternet'lerinizi, bakın. Ya arkadaş, IŞİD'in petrolünü nasıl akıttığının resimlerini gördük, hortumlarını gördük. Hâlâ sınırda petrol boru hattı var. Gümrükten geçmiyor, anlatmak istediğim.

Şimdi burada sizden şu açıklamayı bekliyoruz: Hep gaz ve doğal gazı konuştuk. Sayın Bakan, yüzde 20 oranında kömür ithalatı arttı. Bakın, insanlarınızı maden ocaklarında DNA'yla teşhis etmeye çalıştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun, tekrar ek süre verdim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kolombiya'dan, Güney Afrika'dan, Ukrayna'dan ne kadar ithal kömür geldi ve Bakanlığınız hangi gümrük kapılarından 3,5 milyar doların ne kadarını aldı?

Ve son sözümü şu noktada söyleyeceğim, aslında soru-cevapta belki de öneririm: Bu, TOBB'un Sayıştay raporunda var, teslim ettiniz. Şimdi, bu Sayıştay raporunda diyor ki: "Kantar ücretinin yüzde 25'inde olan idare payı." Şimdi, Habur Sınır Kapısı'na gittiğiniz zaman Silopi'den 15 kilometredir. Silopi'nin içinden bir İpek Yolu geçiyor, İpek Yolu. Bu İpek Yolu transit yol olduğu için Ulaştırma Bakanlığına bağlı. Binali Bey'e söyledim, yaptırmadılar. Bizim Komisyon Başkanımız Lütfi Elvan Bey'e anlattım "Artık şehir merkezi, çukurlara döndü." dedim, yaptırmadılar. Tüm tırlar binlerce gelir, orada park ederler, çöplerini bırakırlar.

Hemen Varımlı beldemiz var biraz ileride, 5 kilometre ötede. Bizim Varımlı beldesinde de tır parkı var yani bu kapının tır parkı var, onun çöplerini toplar. En sonunda bizim Belde Başkanı gitti "Kardeşim, sizin çöplerinizi atıyoruz, bari mazot parasını verin." dedi. Yani Habur'daki bütün çevre felaketi, bütün pislik, bütün çöp, su, temizlik, hepsi bizim belediyelere ait, bu yüzde 25 idare payının içinde bir kuruş belediye, yerel yönetimlerine pay yok. Bu bir adaletsizlik değil midir? Yani bu yüzde 25'in hiç olmazsa yüzde 5'ini... Ki ben belgesini çıkarmıştım, Kenan Evren bile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen son cümlelerinizi alayım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ...özel yasa çıkardı bu konuyla ilgili, katkı payı olarak. Sonra bu kaldırıldı.

Yani bu konuda toplu anlaşmanız, vermeniz yetmiyor. Ki Sayıştay raporuna göre de bu denetlenememiş bir durumdur. Bunu da dikkate alacağınızı umuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim, sağ olunuz.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli yöneticileri, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

8/6/2011 tarihli 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulan Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Bütçenin Bakanlığımıza ve ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, bana göre yanlış kurulmuş bir bakanlıktır. Bakanlığın ticaret kısmı iç ticaretle ilgili görevleri üstlenirken, gümrük ise tümüyle dış ticaretle ilgili bir konudur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

Öyle bir bakanlık teşkilatıyla karşı karşıya bulunuyoruz ki adında "gümrük" geçmesine rağmen gümrük politikalarını belirlemekte ne yasal olarak ne de fiili olarak hiçbir söz hakkı yok. Bakanlığın kuruluşuyla ilgili kanun hükmünde kararnamede Bakanlığın gümrükle ilgili görevi "Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak." şeklinde tanımlanıyor. Demek ki asıl gümrük politikası bir başka makam tarafından belirleniyor.

Gümrük idaresinin ya ayrı bir bakanlık ya da dış ticaretle ilgili bakanlık bünyesinde yer alması, dış ticaret politikalarıyla gümrük politikalarının ayrılmaz birer bütün olduğunu düşünüyorum. Gümrük ve dış ticaretin birleştirilmesinin Türkiye'nin kendi iç piyasasını, Çin, Hindistan ve benzeri ülkelerin haksız rekabetinden korumasına yardımcı olacağına inanıyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, iç ticaretle ilgili görev alanları ve sahip olduğu yetki ve sorumluluk itibarıyla toplumun bütün kesimlerini doğrudan etkileyen bir kuruluş olarak ön plana çıkıyor. Gümrük mevzuatını uygulamak dışında dış ticaretle ilgili çok belirleyici görev ve işlemleri olmayan Bakanlığın özellikle iç ticaretin düzenlenmesi açısından hayatı bir kuruluş olduğunu söylemeliyiz.

Ticaret sektörü esasında üreticilerle tüketiciler arasında bir köprüdür ve Türkiye'deki işletmelerin yüzde 35'inden fazlası bu alanda faaliyet göstermektedir. Sadece Türkiye'de değil diğer ülkelerde de ekonomi içerisinde gerek yarattığı katma değer gerekse de sağladığı istihdam açısından bu kadar önemli olan ticaret sektörü son yıllarda büyük ölçüde kan kaybına uğramaktadır.

Arkasında büyük sermaye olan organize perakendeciliğin büyümesi, geleneksel perakendeciliğe büyük darbe vermektedir. Türkiye'nin her yerinde, şehirlerin orta yerlerinde kurulan alışveriş merkezleri –kısa adıyla AVM'ler- perakende sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin bir bir kapanmasına yol açmaktadır.

Son yıllarda Türkiye'de sayıları hızla artan alışveriş merkezleri, giderek daha fazla esnaf ve sanatkârı işsiz bırakmakta, bunların istihdama ve millî gelire yaptığı katkının azalmasına, gelir dağılımındaki adaletsizliğin büyümesine, işsizliğin artmasına yol açmaktadır.

Türkiye, belki de dünyada AVM'lerin en hızlı arttığı ülkelerden biri konumundadır. Türkiye'de AVM sayısı son dokuz yılda 3 kat artmıştır. 2005 yılında 88 olan Türkiye'deki AVM sayısı Eylül 2014 itibarıyla 337'ye ulaşmış ve yapımı devam eden AVM'ler nedeniyle bu sayı önümüzdeki yıllarda çok daha hızlı artacaktır.

Ticaret sektörünün nispeten büyüdüğü bir dönemde esnaf ve sanatkâr sayısında yaşanan bu azalma göz ardı edilemez, edilmemesi gerekiyor. Çok az bir sermayeyle kendi dükkânını, tezgâhını açan küçük girişimciler, bir süre sonra, organize olmuş toptan ve perakende işletmelerin karşısında ayakta duramamakta ve bu iş için harcadıkları küçük tasarruflarını da böylece kaybetmektedirler.

Hükûmetin, bu sektörde faaliyet gösteren küçük girişimcileri ayakta tutacak destek politikaları uygulaması gerekmektedir. Ayrıca bu işletmeleri büyük sermayenin haksız rekabetinden koruyacak yasal düzenlemelerin bir an önce gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ankara ve İstanbul ile diğer birçok büyük şehirde, mahallelerin içlerine kadar giren alışveriş merkezleri sokak aralarındaki bakkalın bile ekmeğini elinden almaktadır. Toplumsal yapımızın temel direği konumundaki kesimlerden biri olan esnaf ve sanatkârlarımızı bu vahşi rekabet ortamında korumasız bırakmamalıyız Sayın Bakan.

Esnaf ve sanatkârlarımızı büyük mağazaların haksız rekabetinden korumak için, Avrupa Birliği mevzuatı dikkate alınarak büyük mağazalar, alışveriş merkezleri ile zincir mağazaların kuruluş ve ticari faaliyette bulunma esasları, küçük esnafı koruyacak şekilde düzenlenmelidir. Büyük mağazaların mahallelerde alt birimler açarak küçük esnafa rekabete girmelerinin önü mutlaka alınmalıdır.

Küçük esnaf aleyhine haksız rekabete yol açan ve tüketiciyi de yanıltan indirimli ve tasfiye satışları ile outlet mağazacılığı bu sakıncaları ortadan kaldıracak şekilde yasal bir düzenleyeme kavuşturulmalıdır.

Esnaf ve sanatkârları da işsizlik sigortası fonunun kapsamına almak için yasal düzenleme yapılmalıdır.

Emekli esnaf, sanatkârlardan, sosyal güvenlik destek priminin kesilmesi uygulaması kaldırılmalıdır. Esnaf ve sanatkârların hâlen sadece Halk Bankasından kullandığı krediler için hazine tarafından sağlanan sübvansiyonun hazine ile anlaşma yapacak diğer bankalardan kullanılacak kredileri de kapsayacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir.

Eğer az önce saydığım bu ve buna benzer esnaf ve sanatkârlarımızı koruyacak önlemleri kısa sürede hayata geçiremez isek büyük toplumsal sorunlarla karşı karşıya kalabileceğimiz açıktır.

Gümrük Bakanlığının görevleri arasında, ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait hizmetleri yürütmek de bulunmaktadır.

Yukarıda saydığımız meslek kuruluşları son yıllarda iyice içerisine kapanmış, sadece üyelerinin sicilini tutan işlevsiz kuruluşlar hâline gelmiştir ve getirilmiştir özellikle sizin iktidarınız döneminde. Bu kuruluşların hiçbir konuda sesi çıkmamaktadır. Ne faaliyet gösterdikleri sektörlerin, üyelerinin ne de ülkenin problemleriyle ilgili ne tek bir rapor ne de değerlendirme, tek bir politika önerisi ortaya atmamaktadırlar. Bunun en önemli nedeni, özellikle on iki yıllık AKP iktidarının bu meslek odaları üzerinde göstermiş olduğu baskı, tehdit ve şantajdır.

Bırakın küçük illerimizi, büyük illerimizin oda ve borsa başkanlarının isimleri bile bilinmiyor, aklımıza gelmiyor. Bunun önemli nedeni, on iki yıllık AKP Hükûmetinin iktidarının odaların, ticaret odalarının, sanayi odalarının, esnaf odalarının genel kurullarına bizzat Başbakanın veya da ilgili bakanların müdahale ederek oradaki seçme ve seçilme hakkına müdahale etmesi, İstanbul Ticaret Odasının, İstanbul Sanayi Odasının, Ankara'nın, Kayseri'nin, İzmir'in, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin başkanlarının ve yönetim kurullarının kimlerin olacağına varıncaya kadar müdahale ettiğinizi açık ve net bir şekilde her gün gazetelerde okumaktayız ve bunları görmekteyiz.

Bu kuruluşlar nasıl bu kadar sindi ve sindiriliyor? Bu meslek örgütleri bu kadar suskunken Hükûmetin bu kesimlerle ilgili olarak doğru politikalar uygulama ihtiyacı hissedeceğini de hiç sanmıyorum. Çünkü neden?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Konuşamıyorlar. Şoförler Odası Federasyonu; gırtlığına çökmüş Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı, istediğini yaptırıyor. Bakanlık yaptırıyor. Artık, esnaflar, ticaret odaları, sanayi odaları konuşamaz durumda.

Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malum olduğu üzere her konuda baskılara, haksızlıklara ve hukuksuzluklara zulümle baş eğmemiş tüm tehdit, engelleme ve saldırılara rağmen yoldan ayrılmamış bürokratlar hâlâ daha mevcuttur. On iki yıllık Hükûmetiniz döneminde devlette liyakate önem vermeyen bir kadrolaşmayı gerçekleştirdiniz. Yıllarca hizmet etmiş, büyük sertifikalar almış, başarılarla dolu birçok bürokrati kadrolarından aldınız ve tasfiye ettiniz.

Kurumların gerçekliklerinin bu isimlerin mücadelesi bilinmeksizin bilinmesi de mümkün değildir. Uzun süredir mücadelesini basından takip ettiğim ismi belirtmeden önce, organize ve sistemli bir şekilde maruz kalınan ve zulüm derecesine ulaşan haksızlık ile hukuksuzluklara da dikkatinizi çekmek istiyorum. Devlete ait silah ve mermilerin peşkeş çekilmesini tespit eden, personel ve teknik altyapı bakımından ideal düzeydeki sınır kapısından çıkışı sağlanan yaklaşık 44 bin gram saf eroinin Bulgaristan'da yakalanmasını sağlayan, dâhilde işleme rejimindeki suistimallerin tespiti konusunda sürdürdüğü 93 milyar dolar işlem hacmini işaret eden soruşturmanın, tespiti sağlanan milyonlarca dolarlık kaçakçılık eylemlerine karşın idari talimatla durdurulmasına itiraz eden, uluslararası mücevherat kaçakçılığı ile kara para faaliyetine yönelik ihbara ulaşmak, okul önlerinde ve eğlence merkezlerinde satışı yapılan uyuşturucularla ilgili olarak intikali sağlanan ihbarın işleme konulması için çabalayan, üst düzey yöneticilerin rüşvet, irtikâp ve suistimallerini açığa çıkaran bir Gümrük Başmüfettişinin Bakanlık üst düzey yöneticilerine eleştiride bulunmak suçlamasıyla haksız ve hukuksuz bir şekilde cezalandırılması, akabinde de görevden alınması, yetinilmeyerek istifa etmiş sayılması ve sonunda da devlet memurluğundan çıkarılması şeklinde özetlenmesi mümkün olan süreç; hukuki, ahlaki, insani ve vicdani yozlaşma ile suistimal ile keyfiliğin hangi boyutlara ulaştığını da inkâr edilemez bir gerçeklik olarak gözler önüne sermektedir. İnsanlık tarihinde var olan hiçbir inanç sisteminin mazur göremeyeceği ve emsaline rastlanılmayan bir şekilde trilyonlarca değerindeki ve milyonlarca insanın hayatını karartacak miktarda uyuşturucu yakalamasını sağladığı için, okul önlerinde ve eğlence merkezlerinde uyuşturucu satışı yapan illegal oluşumlara yönelik operasyon yapma talebinde bulunduğu için, Cilvegözü Sınır Kapısı'nda onlarca cana mal olan patlamadan önce sınır kapılarındaki güvenlik zafiyetini tespit ederek, gerekli önlemlerin alınmasına yönelik rapor hazırladığı için, Emniyet Genel Müdürlüğü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – ...Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı personelinin katkılarıyla, hangi üst düzey yöneticilere, hangi kaçakçılıklarının görmezlikten gelinerek örtbas edilmesi adına kaç milyon dolar rüşvet verildiğine yönelik ikrar ve itirafları kaydederek ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istediği için, uluslararası mücevherat kaçakçılığı ve kara para aklama faaliyetine ilişkin çalışmalarda bulunarak ilgililer hakkında soruşturma açılmasını talep ettiği için, bu ülkenin hukuk devleti olduğunu unutanlara hatırlattığı, kamu çıkarlarını hiçe sayanların kamu lehine davranıyor görüntüsü yaratan maskelerini yırttığı, makam ve unvanlarını siper yaparak kendisini güçlü zannedenlere, en büyük gücün haklılık, doğruluk ve dürüstlük olduğunu gösterdiği, gafleti, dalaleti, yolsuzluğu, kirli ilişkileri, sahtekârlıkları aşikâr kıldığı için, görevden alınabilmesi için vazifesini sürdürmeye engel sağlık sorununu gösterir sıhhi kurul raporu veya yüz kızartıcı suçlardan dolayı yargı kararı gerektirmesine rağmen, rapor veya karar olmaksızın 19 Aralık 2012 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan kararnameyle başmüfettişlik görevinden alınan ve tüm bu hukuksuzluklara, haksızlıklara, saldırılara, zulümlere rağmen milim geri adım atmayan isim, Başmüfettiş İlter Kuşoğlu'dur.

Bu İlter Kuşoğlu'nun Sayın Bülent Kuşoğlu'yla bir yakınlığı olmadığı, bir soyadı benzerliği olduğunun da altını çizmek isterim.

Konuşmamın başında da belirttiğim üzere, Sayın İlter Kuşoğlu'nun mücadelesi bilinmeksizin Gümrük ve Ticaret Bakanlığının gizlenmeye çalışılan gerçekliklerinin bilinmesi mümkün değildir. Sayın Kuşoğlu'nun Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yönelik eski Bakan Hayati Yazıcı hakkındaki 24/7/2014 tarihli, 96 sayfalık ve yüzlerce sayfalık delile sahip suç duyurusu, yarınlardaki nesillerin ibretle okuyacağı tarihî nitelikte bir belge mahiyetinde olup kanunsuzluklarla, yolsuzluklarla, kaçakçılıklarla yıllarca mücadele edilmesine rağmen neden başarısız olunduğunun cevaplarını da bünyesinde barındırmaktadır Sayın Bakan. Fransız Devrimi esnasında dile getirilen "Devrim, çocuklarını yemeye başladı." sözünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – ...Ülkemiz açısından uyarlamasını gösteren "Bir ülke, kendi evlatlarını -dürüst, namuslu, kamu için çalışan, vatandaşın, yetimin hakkını, hukukunu koruyan- yemeye başladı." gerçekliğine sessiz ve tepkisiz kalmanın felaketlere sebebiyet vereceğine, süregelen zulümler karşısında hiçbir şey yokmuş gibi davranmanın zulümlere ortak olma sorumluluğuna yol açacağını belirtir; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettişi Sayın İlter Kuşoğlu'na yönelik haksızlık, hukuksuzluklarda inkâr edilmesi mümkün bulunmayan bir gerçeklik olarak tarihe not düşülen "yolsuzluklarla mücadele edenlerle mücadele etmek" anlayışının devamı hâlinde, ülkemiz geleceğinin karanlıklara mahkûm kılınacağını, bundan sonraki süreçte yolsuzluklarla mücadele etme niyetindeki denetim elemanlarının, adaletin doğru, dürüst ve isabetli bir şekilde tecellisini gösteren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, toparlar mısınız lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

...Danıştay Başkanlığının 5 ve 12. Dairesi tarafından tesis edilen, hukuksuzluk literatüründe "Kuşoğlu kararı" olarak yerini alan kararlarıyla, aydınlığa kavuşan linç boyutundaki kanunsuz saldırılar sebebiyle bu niyetlerinden vazgeçeceğini de dikkatlerinize sunarım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Sayın Bakan, özellikle Bakanlığınızda bu yolsuzluklarla ilgili geniş açıklamalar yapacağınızı bekliyoruz ve istiyoruz. Çünkü, açık konuşmasında da birçok arkadaşımızın söylediği gibi, artık gümrük kapılarımızın kevgire döndüğü, gümrük kapılarımızın Gümrük ve Ticaret Bakanlığına değil, Allah'a kaldığını, Allah'a havale edildiğini arkadaşlarımız, Sayın Akçay ve diğer arkadaşlarımız da ellerinde gösterdikleri sigaralarla, kaçak eşyalarla ve uyuşturucularla, mücevheratla bir şekilde bir kez daha ortaya koydular.

İzmit'teki akaryakıt kaçakçılığı davasında yargılanıyordu Sayın Cenap Aşçı. Bu mahkeme devam ediyor mu etmiyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Cenap Aşçı o tarihlerde Genel Müdür Yardımcısıydı. Bu konularda da bir bilgi verirsiniz de çok teşekkür ediyorum.

Konuşmanın sonunda da sorularımızı tekrar dile getireceğiz.

Çok teşekkür ederim.

2015 bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını, ayrıca da bundan sonraki Bakanlık döneminizde de size başarılar dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çam.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler, değerli bürokratlar, çok kıymetli basın mensupları; hepinizi de saygıyla selamlıyorum.

Size de hayırlı olsun ilk bütçeniz olduğu için.

Tabii, şu anda yaşanan birtakım siyasi gelişmeler nedeniyle, en son Sayın Çam'ın söylediği cümleden devam edersek ciddi bir sorunumuz var yani gümrük oralarda pek kalmadı gibi görünüyor çünkü sınır kalmayınca gümrüğün takibi de zorlaşıyor, resmî yerler. Zamanım kalırsa yine onlara değinirim, arkadaşlarım kısaca değindiler.

Ama ben öncelikle, açıkçası, bu Sayıştay raporu, Sayın Akçay biraz bahsetti, yarım kaldı. Siz, Sayıştay raporlarının önemini biliyorsunuz. Daha önce Gelir İdaresiyle ilgili de yaşanan polemiklerimiz var. Dolayısıyla, şöyle bir şey var Sayın Bakan: “Yani, Sayıştay yapsın denetimi, biz bir şekilde cevabını zaten kanunda yaptık.” Ki, Sayıştaya ikinci bir darbe yapacaktınız, sizin de müellifi olduğunuz bir darbe. Artık öyle diyoruz, “Darbe yapacaklardı.” diyorsunuz ya, bir darbe planı yapmıştınız. Kanun geri gitti, Anayasa Mahkemesi, bilmem, siz tekrar getirdiniz, geri çekildi, o darbe planı akim kaldı. Yani, belki sonra yine yaparsınız, şimdi biz bunu söyledikten sonra, önceki sıkıntının arkasından tekrar konjonktür... Darbe her zaman yapılmıyor, konjonktürü kolluyorlar biliyorsunuz, şartlarını olgunlaştırıyorlar falan, öyle oluyor.

Açıkçası, burada çok net bir şekilde tanımlamış yani payın bir gelir olduğunu söylemiş, sizin onayınızla yapılıyor. Siz de kurum olarak demişsiniz ki “Kardeşim, biz onaylıyoruz, size ne?” gibi bir sonuç çıkıyor, özeti söylüyorum çok zamanımız olmadığı için. Ama Sayıştay da diyor ki: “Bu bir kamu geliridir, bunun muhasebeleştirilmesi lazım.” Böyle bir arkasından gelen şeye bakıyorum, yine döner sermayeyle ilgili, orada da yine bir pay kavgası var. Yani, o zaman burada bir eksiklik var. Sayın Başkan, ben bu konuda Sayıştaydan yetkili arkadaşların sonra bir bilgi vermesini istiyorum çünkü ikisi de kamu geliri ve pay işiyle ilgili. Diğer kantar payı, bu da alınan gelir payı. Diyor ki arkadaşlar, kendi içinde bir mantık kurmuşlar: “Efendim, bu sözleşmeden zaten ticarete harcanıyor.” Şimdi, sizin ilgili birimleriniz için verilen kirayla ticaretin ne alakası var? O Bakanlığın, normal genel bütçe içerisinden kiranızı oradan ödeyeceksiniz varsa. Böyle bir al gülüm, ver gülüm, karşılıklı bir şey olmuş, siz oradan onlara kira geliri veriyorsunuz, onlar da bize zaten veriyor gibi böyle bir becayiş oluyor. Buradan çıkan sonucu söylüyorum, isterseniz tek tek okurum ama zaman kaybetmemek açısından... Burada bir garabet var, bunun bir açıklığa kavuşması lazım. Eğer siz ve TOBB haklıysa o zaman düzenlemede bir eksiklik var demektir, bir yanlışlık var, onun mantığını bize anlatmanız lazım veya Sayıştay haklıysa o zaman durumu ona göre uydurmak gerekir yani ikisinden birini seçmemiz lazım. Ki, burada öneri var, “Bu gelirin, hem kantar payının hem de iç ticaret gelişimi için hesaplara girmesi lazım, oradan harcamamız lazım.” diyor. Yani, şimdi, “Efendim, bu zaten TOBB'tan kesildi, TOBB'un hesabında dursa da olur, burada da olur.” Bu neye benziyor? Yine burada birtakım şeylerde 500 milyonu geçen bir sürü pay toplanmış, toplanmış, özel kesimin hesabında kalmış. Bir sürü şeylerle uğraşıyoruz. Sürekli olarak kamu, gelir kaybıyla uğraşıyor. Her kaybettiğimiz gelirden de vatandaşa ÖTV, KDV zammı olarak ekim, kasım ayında geliyor. Dolayısıyla, o açıkları bunlarla kapatıyoruz. Siz, Maliye tarafını, vergi tarafını bilen eski bir bürokrat olarak ne dediğimi daha iyi anlarsınız, çok fazlasına gerek yok.

Bir de, bu vesileyle -hani gümrüğü söyledik- hakikaten kaçakçılık meselesi sadece işin ticari boyutunu aşmış, gümrük sınırlarıyla beraber şu anda terör örgütünün en önemli gelir kaynaklarından birisi hâline gelmiş. Zaten kurum içerisinde bırakınız oradan, sınırdan geçişleri ülkemizin bir bölgesinde dolaylı olarak örgüt vergi adı altında haraç toplamaya başlamış, onlar da yine birtakım gelirlere, kayba neden oluyor. Bunların da dikkatle izlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Gerçi, şimdi, tamamen neredeyse terör örgütü olmaktan çıkartıyorsunuz yani Batı baskı yapıyor, yarın müzakereler nereye gidecek bilmiyoruz. Biz, artık o konuda endişeliyiz ama açıkçası bu konuda bir şeyler yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Gümrük deyince çok önemli bir şey daha var. Bu 17-25 Aralık operasyonu süresinde birtakım “tape”lerde yer alan bir şey var ki, benim kanımı donduran bir şeye rastladım. Yani, havaalanına uçak geliyor, yetkisiz bir şekilde iniyor, sahte bir belgeyle oradan yurt dışına gönderildiği iddia ediliyor; çok ciddi de bulgular var, havaalanındaki birtakım kayıtlar var ve AKP Hükümetinin yetkilileri o kişinin soruşturulmasına izin vermiyor. Ben bunu anlayamadım. Yani, her şeyi tamam, kapattınız, anladık, bakanın oğludur şudur budur dedik ama bir havaalanında onu düzenleyen memuru kim koruyor, onun arkasında duran, o talimatı kim verdiğini, ben merak ediyorum. Burada çok değerli denetleme elemanı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

arkadaşlarım var, meslektaşlarımız var, bürokrasiden tanıdığım arkadaşlarım var, onlar incelediği zaman zaten doğruyu bulurlar Sayın Bakanım. En azından kendi içinizdeki soruşturmayı bir şekilde yapıp savcılığa... Soruşturduğu zaman ne olacak? Yani, varsa bir şey bulacaktır. Şimdi, gelip illegal bir yükün taşınmasına orada müsaade ettiğimiz zaman ki, soruşturmaya izin vermeyerek şüpheleri artırılıyorsunuz Sayın Bakan.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu Gümrükler Genel Müdürü mü araştırarak bunu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ben kimseyi şahıs olarak söylemiyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi, ister vali ister bakan soruşturma izni o memurla ilgili vermiyor. Ben de diyorum ki, siz her vermediğiniz, üstünü kapattığınız şeyde bizim şüphemiz bir kat daha artıyor burada bir usulsüzlük, yolsuzluk var diye. Oysa ki, soruştursanız belki idari bir işlem, belki bir yanlışlık olmuştur. Şimdi, üstünü doğrudan kapattığınız zaman bizim burnumuza yanık kokuları geliyor. Onun için bunların soruşturulmasından korkmamak lazım, varsa da suçu bulursunuz, hukuki cezası neyse çeker, Bakanlık içinde cezası neyse arkadaşlar disiplin soruşturması açısından bakar, savcılık da suçu varsa bunu tespit eder; yoksa da aklanmış olur. Şimdi, soruşturmadığı zaman, o iddiaları arkadaşımız hakkında biz geçerli kabul ederiz yani Bakanlık kapatıyor diye düşünürüz veya işte siyasi bir talimat geldi diye düşünürüz. Bunu da önemli görüyorum. Sizin kurumunuzun -yeni Bakansınız- biraz daha saygınlığı açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Yine burayla ilgili, başka bir sorun, kooperatiflerle ilgili birkaç gündür önemli birkaç arkadaşımın bir şeyler dinledim. Yani, onlarca kâğıt üzerinde kooperatif var, hayalî kooperatifler var, yap-sat gibi, hani böyle proje üzerinden satılan arsa,yapı kooperatifleri.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Kredi kooperatifleri mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok, arsa, yapı kooperatifleriyle ilgili söylüyorum.

Yani, bir yerde birisi, bir yerde karısı, kendisi, 10 tane, 20 tane kooperatif kurmuş adam, birinde başkan, birinde denetçi, birinde bilmem ne, vatandaş parayı vermiş, ortada bir şey yok. Biz bunu yap-sat'la ilgili, inşaat sektöründeki sıkıntılarla ilgili işte tüketicinin korunmasıyla ilgili kanunda birtakım düzenleme yaptık ama zannediyorum bu yeterli değil gibi. Bu konuda, kooperatiflerle ilgili de ciddi bir envanter çalışması... "Bazılarını kapatıyoruz." diye geçen sene Sayın Bakan kanunu görüşürken söylemişti -bütçenin ardından kanun vardı hatırlarsanız- ama hâlâ bu sorun devam ediyor. Ben canlı olarak iki üç haftadır bazı arkadaşlarımın bana getirdiği bilgilere baktım, bu sorunun olduğunu görüyorum. Galiba köklü bir çalışma yapıp hepsinin bir durum tespitini yapmak lazım. Tabii, diğer kooperatiflerle, özellikle tarım kooperatifleriyle ilgili de atıl kalıyor, özellikle taşrada birtakım yerlerde sıkıntı var ama o daha genel, onu biliyorsunuz ama bunlarda çok daha bireysel kalıyor, üzerine de düşülmüyor, vatandaş oradaki şeye bakarak mağdur oluyor. Tüketicinin korunması anlamında da -sadece kooperatif hukuku olarak değil- önemli olduğunu düşünüyorum.

Bu çerçevede başka bir şey, yine Rekabet Kurumunu da ilgilendiriyor aslında. Ya, gaz almaya gidiyoruz, adam gaz vermiyor Sayın Bakanım. Demin arkadaşlar söyledi ama bunu nasıl şey yapıyoruz? Diyor ki: "Yarın gazın fiyatı düşebilir, sen toptan alırsan firma zarar eder." Yahu, sana ne? Benim param bugün var, yarın yok. Üç aylık maaşımı alıyorum, üç aylık maaşımı alınca da gidip gazımı doldurmak istiyorum, iki ay sonra harcam bitiyor benim, iki ay sonra alacak hâlim yok, tam da doğal gaz bitiyor, ne olacak? Parayı savuruyorum, borçlarımı ödüyorum, taksitlerimi ödüyorum, ben üç ayda bir alıyorum. Ne var maaşımı üç aylık alırken benim gazımı da, üç aylık hakkımı da başından alsam ne olur? Siz bunu rekabet hukuku açısından doğru buluyor musunuz Başkanım? Yani "Sözleşme şartları." diyor ama bakın TOBB'la anlaşma yapmış 9 tane protokolde ayrı madde koymuş, oradan bir şey koymuş, geliri ona aktarmanın 9 yolunu buluyor arkadaşlar. Yani, niye doğal gaz sözleşmesinde vatandaş koruyacak yolu gözlemiyoruz da gelir payını aktarıyoruz... "Efendim, o da kamu kurumu diye." O zaman herkes birbirine alsın versin, bütün kurumlar kamu kurumu, bütün kurumlar kanunla kurulmuş. O zaman bu işin içinden nasıl çıkacağız, bütçenin ne anlamı kalacak, Sayıştayın ne anlamı kalacak? Dolayısıyla, bunlara da dikkat etmemiz lazım.

Bir de son olarak Sayın Başkan, Rekabet Kurumu olarak size soruyorum -dün Başbakan Yardımcımız Sayın Babacan'a da sorduk, diğer arkadaşlara da sorduk

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitti Başkanım, müsaade ederseniz toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, verdim, verdim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...BDDK Başkanımız buradaydı ona da sorduk, SPK'ya da sorduk- bir bankanın genel müdürü çıksa diğer bir bankayı kötüleyici, mevduat kaçıracı, kredi şeyiyle ilgili konuşsa, karşıdaki markayı, şeyi kötülese, bu rekabete aykırı mıdır genel itibarıyla?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aykırıdır ve engellemesi lazım.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Haksız rekabettir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Haksız rekabet oluşur mu? Hayır, yani, ben size burada uzman olarak soruyorum da onun için. Sayın Bakan şimdi farklı bakacaktır, özellikle rekabete döndüm, siyasi boyutuyla çok şey söyler Nurettin Bey. Ya, nasıl oluyor da bunu Başbakan söylediği zaman ne Bankacılık Kanunu uygulanıyor ne sermaye piyasası mevzuatı uygulanıyor, ben bunu anlamakta zorlanıyorum. Yani, aleni olarak, ortada hem de hiçbir açıklama yokken... Sayın Babacan gayet güzel söylüyor "Bu konuda tek yetkili BDDK'dır, el koyarsa onlar koyar, zaten resmî açıklama yapar." İyi, ama akşam tekrar bakıyoruz Sayın Erdoğan diyor ki: "Bu banka zaten batmış." Yani, peki, hangisine inanacağız, ben anlamıyorum. Bu kadar bilgi kirliliği, haksız rekabet olmuyor mu? Ve haksız rekabeti yaratan kişi, bunların tamamını soruşturması, önlemesi ve kanunların uygulanmasından sorumlu olan, kurumların birbiriyle uyumlu çalışmasından sorumlu olan insan. Gerçekten ben bunu aldığım hukuk nosyonu anlamında -yani rahmetli Reisoğlu'nu analım, borçlar hukukunu bize o öğretmişti, ticaret hukukunu da yine arkadaşlarımız orada öğretiler- şimdi hiçbirine koyduğum zaman maalesef bunlar almıyor, bilmiyorum. Bakanlığınızın içinde bir sürü sınıf arkadaşım, okul arkadaşım var, onlar da aynı dersleri aldılar ama ben Rekabet Kurumu Başkanımızı hassaten... Çünkü bazı şeyler küçüklere olduğu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

zaman tak tak yazılıp gidiyor yani cezayı da kesiyorlar ama büyüklere olduğu zaman bir düşünülüyor. Banka büyük olursa da düşünülüyor, siyasetçi büyük olursa da düşünülüyor, maalesef hukukta çifte standart oluyor. Bunların da dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çifte standart olduğu zaman bir süre sonra da herkes kendi hakkını aramaya başlayacak.

BAŞKAN – Sayın Günal, toparlayın lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitirdim Başkanım.

İlhakihak başlarsa o zaman bu düzen bozulur. Dolayısıyla, herkese hukukun genelliği ilkesi çerçevesinde uygulanması gerektiğini düşünüyorum.

Bu duygularla bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bağcı, buyurun lütfen.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında çok fazla konuşacak bir husus yok ancak bir hususa ben de katkı vermek istiyorum. Az önce Sayın Hasip Kaplan da ifade ettiler, bölgemizde, Türkiye’de, ülkemizde sınır ticaretiyle ilgili durumu biraz gözler önüne sermeye çalıştı. Ben de öğretim üyeliği yaptığım dönemde Ağrı, Van, Hakkâri bölgesinde sınıra yakın köylerde sosyolojik araştırma yapan birisi olarak konuşuyorum. Açıkçası, uzun yıllardır, nesilden nesile aktarılan, hayvancılığın yanında bölgede ikinci bir can suyu olarak görülen temel geçim kaynağı olarak görülen bir faaliyettir aslında burada yapılan ticaret bir anlamda. Hukuken tabii ki biz bunu kaçakçılık olarak ifade ediyoruz ama onlarca yıldır süren bir faaliyeti, ticari bir faaliyeti biz, sınır ticareti tanımını içerisinde bir yerlere oturatarak, bir anlamda, bavul ticareti tarzı bir kapsama dâhil edebilir miyiz diye düşünüyorum. Aksi takdirde, bu bölgelerde nüfusun hayatta kalabilmesi son derece zor. Dönemsel olarak İran’dan Türkiye’ye, Türkiye’den de İran’a mal geçişlerinde farklılıklar yaşanıyor, biz bunları da tespit ettik. Örneğin çay, sigara ve akaryakıt gibi hafif ürünlerin Türkiye’ye girişi ve Türkiye’den cam ve kumaş gibi ürünlerin de İran’a geçişi ve daha sonraki dönemlerde de özellikle 2000’li yılların başında “receiver” ve uydu anten geçişlerinin sınırda çok sayıda olduğunu gördük. Bu bölgenin ayakta durabilmesi için, hayat bulabilmesi için, yaşamın devamı için de bu tanımlamanın sosyolojik olarak da yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini, bölgede yaşayan insanların yararlanabileceği bir kapsam içerisinde alınmasında yarar olduğunu düşünen birisiyim.

Sayın Bakanım, bu hususu tekrar takdirlerinize, değerlendirmelerinize sunmak istiyorum.

İkinci husus da üretilen ürünlerin dış ticaret rakamlarına yansımalarıyla ilgili. Örneğin, kendi ilim Çorum’da dış ticaret rakamlarında şirket merkezlerinin farklı merkezler veyahut da pazarlama birimlerinin farklı yerler olması nedeniyle dış ticaret rakamlarımız son derece düşük gerçekleşmektedir, yaklaşık 181 milyon dolar civarında hesaplanan Çorum’un ihracat rakamlarının 2 katı olması gerektiğini düşünüyoruz çünkü üretilen ürünlerin, özellikle tekstil ve seramik tarzı ürünlerin büyük ölçüde pazarlama birimlerinin İstanbul’da ve gümrükleme sinin de İstanbul’da olduğunu görüyoruz. Acaba dış ticaret rakamları hesaplanırken menşe kuralı yani ürünün üretildiği yer, Türkiye içerisindeki yer dikkate alınabilir mi? Bu durum, hem dış ticaret işlemlerinde tahsil edilen vergilerin bizim ilin gelişmişliğinin hesaplanmasında bir farklılaşmaya neden olacaktır düşüncesindeyim.

Bu hususu da belirterek, ben bütçemizin Bakanlığımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum ve Sayın Bakanımıza da başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bağcı, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Sayın Bakan, öncelikle, ilk bütçeniz hayırlı olsun. Yasama döneminin de son bütçesini görüşüyoruz, size nasip oldu. Bizim burada yaptığımız bazı tartışmalar, esasında geçen sene, daha önceki seneler yaptığımız tartışmaların bir devamı niteliğinde, birbirini tamamlayan... Hatta geçen sene de dile getirdiğimiz bazı hususları tekrarlamak durumunda kalıyoruz çünkü geride bıraktığımız süre içerisinde bu konuda ilerleme katedilemedi.

Sayın Bağcı’nın dile getirdiği husustan ben de başlamak isterim.

Biliyorsunuz, Kilis’ten başlamak üzere taa bütün güney sınır hattımızı geçerek doğu sınır hattımızdan Kars’a kadar, Ardahan’a kadar, bu sınır hatlarında yaşayan insanların neredeyse tamamı karşı yakadaki insanlarla akraba pozisyonundalar. Siz dilediğiniz kadar araya hat çizin, dilediğiniz kadar sınır geçişlerini tek noktaya toplamaya çalışın, çok gerçekçi olmuyor, hiçbir yerde bu olmuyor yani mayınlı araziler dahi aşılabildi bu konuda. Dolayısıyla, bu sınır geçişleri bir şekilde de bir ticari sirkülasyondur yani gelen insan da beraberinde bir şey götürüyor, giden insan da beraberinde bir şey getiriyor yani burada yasal mevzuatta kaçakçılık olarak tarif edilen husus, esasında iki taraflı olarak da mustarip olunan bir konudur. Şimdi, gerçi o ülkelerin çoğunda otorite kalmadı ama ilelebet de böyle devam edecek değil elbette ama Suriye’de de sıkıntı var, Irak’ta da sıkıntı var, İran’da da sıkıntı var, hata daha kuzeye gittiğiniz zaman diğer ülkelerde de benzer sıkıntılar var ve dediğim gibi, hayatın gerçekliğine ters düşen bir sınır yapımız söz konusu bölge olarak. Dolayısıyla da bir sınır geçişkenliği, yasal mevzuata aykırı bir şekilde sürekli var olmuştur ve kabul edilen bir gerçekliktir de bu bir şekilde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Bizim geçen sene burada önerdiğimiz bir husus var, daha önceki senelerde de önerdiğimiz bir husus var. Ne kadar zorlarsanız zorlayın, dediğim gibi, bu geçişkenlik var. O zaman, bunu kayıt altına ya da kontrol altına almanın farklı yol ve yöntemlerine bakmak gerekir. Güvenlik tedbirleri bunu gerçekleştiremedi yani şey var, çok zorlanırsa -burada çok söylemek istemem ama- köylüler karakolla anlaşıyor yani olmayan şeyler değildir, gündeme geldi özellikle Roboski hadisesiyle birlikte... "Bu işten, karakolun haberi vardı gidiş gelişlerimizden, sürekli vardı." deniliyordu. Çok zorlanırsa böyle yapılıyor. Bir şekilde bir göz yumma olmak durumunda kalıyor ve herkes bir şekilde ondan da nasipleniyor ama işi buradan kurtarmak istiyorsanız farklı formülleri devreye sokmanız gerekiyor. Örneğin, Sayın Bağcı bavul ticareti benzeri bir uygulamadan söz etti. Elbette bu da olabilir ama bunun dışındaki formüllere de bakmak lazım.

Ben, geçen sene yaptığım iki öneriyi şimdi tekrarlamak istiyorum. Sayın Yazıcı'ya ifade ettiğim önerileri size de tekrarlamak istiyorum.

Bir, mesela, bu bölgeler açısından serbest ticaret bölgesi uygulaması neden düşünülmesin? İki, mevzuatımızda da yeri bulunan başka bir öneri daha yapacağım, o da sınır hattında bulunan köylere sınır ticaret karnesinin verilmesi, mevzuatımızda kısmen bunun karşılığı var, bu yapılabilir.

Diğer önemli bir nokta, mesela bizim birçok yerde karşılaştığımız bir husus var yani oradaki gümrük memurları, gümrük görevlileri uygulamaya kalkıyorlar ama uygulayamıyorlar. Şimdi, yolcu olarak insan karşıya geçip geldiği zaman, üç gün orada kalacak ve gelirken en fazla 5'er kilogram eşya ile gelecek, mevzuat bunu söylüyor ama bunun uygulama şansı kalmadı, yok, hiç yok. En azından, gidiyor orada, karşı tarafta eşini dostunu ziyaret ediyor, çoğu dayı-yeğen, amca-yeğen pozisyonunda olan çok insan var, hısım akrabalar hepsi. Örneğin, Esendere Sınır Kapısı'ndan geçiyor gidiyor, karşı yakadaki köyde akrabalarını ziyaret ediyor, gelirken de akrabaları hediye veriyor. Hadi ticareti de bir kenara bıraktım. Günübirlik gidip gelişler oluyor, sabah gidiyor, akşam dönüyor, hatta iki namaz süresi arasında gidip gelme imkânı dahi var eğer hızlı geçiş sağlanırsa. Dolayısıyla bu insanların beraberinde getirdikleri eşyalar, oradaki gümrük görevlilerinin her zaman başını ağrıtan bir husustur. El koysa bir türlü, el koymasa bir türlü; el koysa oradaki insanla yüzgöz oluyor, kavgalı pozisyona geliyor, el koymazsa yasal mevzuata göre, önüne koyduğumuz mevzuata göre suçlu pozisyonunda oluyor. Bu konuyu çözmek gerekir yani çözmek lazım bu sorunu.

Diğer önemli bir husus, bizim, özellikle benim vekil olduğum ilin şu an itibarıyla yasal mevzuat çerçevesinde 3 tane sınır kapısı var Sayın Bakanım. Esendere, Derecik, bir de Üzümlü sınır kapıları var. Esendere, uzun süre uğraştık, sağ olsun Sayın Yazıcı da bu konuda desteklerini sundu ve şu anda kapı yeniden yapım aşamasında, bitmesi bekleniyordu bu sene ama herhâlde önümüzdeki seneye kaldı. O kapının yeniden inşası oradaki ticaret açısından kolaylaştırıcı olacak, önemli bir kapımız olacak. Ama bir de şöyle bir gerçekliğe göre de hareket etmemiz lazım Sayın Bakan: Şimdi, Türkiye, çinko rezervlerinin yüzde 80'inin Hakkâri'de olduğu tespit edildi. Yani orada çok ciddi bir çinko rezervi var ve yavaş yavaş bu maden çıkarılıyor. Çoğunlukla açık işletme yapmak durumunda kalıyor oradaki üretici, madenci. Bu konuda ciddi sıkıntılar var, modern tekniklerle üretim yapmasının olanakları bırakılmıyor, o şans verilmiyor kimi güvenlik gerekçeleriyle. Çünkü galeri sistemine geçiş yaptıkları zaman, örneğin yılda ortalama 100 bin ton çinko çıkarılabilecekken açık işletmeyle dağı devirerek en fazla yapabilecekleri üretim 15-20 bin ton pozisyonundadır, dolayısıyla bu konuda bu potansiyelin artırılması gerekir. Belki tamamıyla sizin alanınızda değil, İçişleri Bakanlığının da ilgi alanında bir konudur ve kendileriyle de bu konuyu paylaşıyor, tartışıyoruz. Temel sıkıntı orada galeri sistemine geçilemiyor olmasıdır. Galerisi sistemine geçilebildiği andan itibaren ticari anlamda çok ciddi bir ihracat ürünü elde edebiliyoruz. Aynı zamanda, bu konuya bağlı olarak, mesela bizde ham maden çıkarılıyor, ham madeni işletecek tesisler olmadığı için ya Çin'e ya İran'a gönderiliyor. Yani diyelim ki, Hakkâri'de, Van'da veyahut da Şırnak'ta bir yerde bu tesisler inşa edilirse, bu tesislerin inşa edilmesinin olanakları yaratılırsa çıkan madeni külçe hâline getirip ihraç edebilirsiniz. Ama mevcut durumda Hakkâri'deki üretici çıkarıyor, ham olarak İran'a ya da Çin'e gönderiyor, külçe olarak Türkiye geri satın alıyor. Yani çok büyük meblağlar içermeyen yatırım kalemleriyle bunların gerçekleşme imkânı var ama maalesef bu konuda adım atılmıyor. Adınızın bir tarafında "gümrük" var, diğer tarafında "ticaret" var, bu konuları, bunu dikkate almanızı ümit ediyorum.

Muzdarip olduğumuz bir diğer önemli bir husus hayalî ticaret, ihracat meselesi. Ya, Halkalı'da olan bir şeyi dönüp dolaştırıp getirip Esendere'ye bağlamak çok hakkaniyetli değildir, yani sizlerin herhangi bir açıklamasını kastetmiyorum Sayın Bakan ama hayalî ihracat meselesi Halkalı'da -Halkalı'nın adı geçmiyor- sanki Türkiye'nin bütün hayalî ihracatı Esendere Sınır Kapısı üzerinden yapılmış gibi orası hedefe konuluyor, önüne geçecekse Halkalı'da önüne geçin. Şimdi, bu konuya ilişkin sıkıntının farkında olduğunuzu düşünüyorum, sizin konuşma metniniz okuduğumda, sizlerin söylediklerine baktığımda sıkıntının farkındasınız ama yani bu konuda da bir haksızlık var. Özellikle, bölgeyle ilişkilendirildiği zaman bölgede ihracat yapan bütün esnaf, yani yasal yollarla ihracatını yapan bütün esnaf potansiyel suçlu muamelesi görüyor. Tüm defterdarlıklar KDV geri dönüşlerini, vergi geri dönüşlerini incelerken hepsine potansiyel suçlu muamelesi yapıyor. En erken geri dönüşlerini altı ay, yedi ay sonra alabiliyorlar. Bu haksızlığı ortadan kaldıracağınızı umut ediyorum.

Bir de, bu sınır kapılarından geçişlerde benim bire bir tanık olduğumu bazı sıkıntılar var. Örneğin, Sayın Bakan, Habur Sınır Kapısı'ndan geçiyorsunuz, köprü mesafesi var, öbür taraf bırakıyor, yolcu geliyor, köprüde bekliyor, dokuz saat bekleniyor Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zozani, lütfen toparlayalım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Dokuz saat dahi bekleyen yolcular oluyor. Bu arada orada ne yemek ihtiyacını –çünkü köprü'nün üzerindedir- ne diğer kişisel ihtiyaçlarını hiçbir şekilde giderme şansı yok. Daha on beş gün önce karşılaştığım bir durum: Uygulama şu şekilde: Geliyor adam, aracını açıyor, tüp kapıları açıyor, arka bagajı açıyor, kapıyı açık vaziyette tutuyor,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

bekliyor, güvenlik görevlisi gelecek, arayacak, geçecek. O vaziyette araç bekliyor, bakıyorum öbür tarafta da görevli sandalyeye oturmuş, telefonundan bir şeyler karıştırıyor. En son dedim ki: “Ya, sen burada ne iş yapıyorsun?”, “Ben güvenlik görevlisiyim, araç arıyorum.” diyor, “Bütün araçlar orada bekliyorken sen niye burada telefonla uğraşıyorsun?” Vatandaşa eziyet, başka da hiçbir şey yok, vatandaşa eziyet ediyor, saatlerce orada bekletiyor.

Zaman zaman da deniliyor ki: “Efendim, İnternet bağlantımız olmadığı için kayıt giremiyoruz.” Sebebi ne? Araştırdık, bir kısım kapılarımızın İnternet bağlantıları uydu üzerindedir, bir kısmı kablo ağ üzerindedir. Yani uydu üzerinden İnternet bağlantılarını bu kapılarda artık hayata geçirmek gerekir. Örneğin, Habur Sınır Kapısı’nda, ki Türkiye’nin şu anda en fazla sirkülasyonu olan kapısıdır. Yani gidin, Silopi’den Habur’a kadar 15 kilometre mesafedir, günün hangi saati giderseniz gidin aşağı yukarı 10 kilometre kuyruk var orada. Bunu biraz daha hızlı, dediğiniz o tek nokta geçiş... Tek nokta geçiş önemlidir, bunu hayata geçirmenizde yarar var.

BAŞKAN – Sayın Zozani, son cümleleriniz lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Esendere’de de benzer bir sıkıntıyla karşı karşıyayız, diğer sınır kapılarını gezmedim, gezmiş olsam oradaki sıkıntıları da ifade ederdim ama bunlar bire bir benim tanıklık ettiğim sıkıntılardır, bunları dikkatinize sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Bakanlık temsilcileri; Bakanlığınızın bütçesiyle ilgili olarak bugün bazı konularla ilgili hazırlamış olduğunuz sunuş kitapçığını inceledik. Öncelikle, şunu söyleyeyim: Önemli bir bakanlıkta görev yapıyorsunuz. Ticari hayatın global bir dünyada çok zorlaştığı bir dönemde Ticaret Bakanlığı aslında çok önemli bir bakanlık. Ticari hayatın etkin olabilmesi, ticari hayattaki unsurlarla global dünya pazarında daha etkin ticaret yapılabilmesi anlamında hem üretici güçleri hem de ticaret yapan kesimleri ilgilendiren bir bakanlıktasınız. Yani kooperatifçilikten tutun da ticaret yapan odalara kadar her kesimle ilgilenen önemli bir kesimdesiniz. Esnaf, sanatkâr gibi çok önemli bir kesimin Bakanlığını yapıyorsunuz. Bu anlamıyla, bugün burada size vaktimin yettiği süre içerisinde bazı konularda önerilerimi paylaşmak ve bu önerilerim doğrultusunda Türkiye’deki ticari hayatın canlanması için katkılarımı koymak istiyorum.

Yazmışsınız, “Perakende ticareti düzenleyen bir yasal düzenleme yapma konusunda...” Bunu biliyorum, çabanızı da takdir ediyorum, teşekkür ederim ancak bu kanunun içinde boştur Sayın Bakanım. İnşallah, önümüzdeki hafta Komisyona gelecek, bu kanun hiçbir şekilde esnaf, sanatkâr ve küçük işletmeleri korumakla ilgili değildir, sadece kamuoyunda yapılan baskı noktasında binde 1’lik bir yerle yüzde 5’lik bir alan kiralama zorunluluğu dışında çok ciddi bir göstermelik noktadadır.

Bakınız, AVM’lerin geldiği durumu size söyleyeyim. AVM’lerde marka olmayan hiçbir yere, dolar bazlı kirada kimse girip de yer kiralayamaz durumda.

En önemli ikinci nokta, Türkiye’deki perakende pazarının büyük şehirlerde yüzde 70’i organize perakendenin eline geçmiş, Türkiye ortalaması da yüzde 55. Bu pazarlarda ciddi bir şekilde pazara hangi ürünün gireceğine bunlar karar veriyorlar.

Bu anlamıyla Türkiye’de marka yaratmak, üretici firmanın markasını rafa çıkartabilmesi çok ciddi şekilde zorlaşmış, bu kesim isterse sokuyor, isterse sokmuyor. Gidin, bakın, Konya’daki AVM’de hangi marka varsa, İstanbul’un Şişli’sinde de aynı AVM’de aynı markalar vardır. Türkiye yeni marka yetiştiremiyor, ticaret unsurlarını geliştiremiyor. Bu anlamıyla, bu kanunu bu şekilde düzenlemek gerektiğini düşünüyorum. Bu, aynı zamanda rekabet olayını, yani sizin Bakanlığınıza ait olan Rekabet Kuruluyla ilgili konuda da ciddi bir noktadadır. Ciddi bir rekabet üstünlüğüne sahiptirler, hatta tekelleşmiş vaziyettedir piyasa şimdi, küçüklerin bu piyasada yaşama şansı yoktur. Ne kadar rekabetle ilgili yasal düzenlemeler çıkarırsak çıkaralım, eğer sizin ekonomik gücünüz ve bu şekilde örgütlü pazarda egemenliğiniz varsa, küçüğün rekabet olayını ortadan kaldırabilirsiniz. Bu anlamıyla bunun düzeltilmesine ihtiyaç var.

Bakınız, Tüketici Yasası’yla ilgili olarak da bir şey söylemek istiyorum. Tüketici Kanunu’nu çıkardık. Tüketici Kanunu’nda, Bakanlık, bankalarla ilgili alınan masraflarla ilgili olarak BDDK’ya görev gösterdi, çünkü “BDDK’nın görevidir.” dedi.

Oraya, kanun çıkarken şunu yazdık, dedik ki: “Masrafların tüketiciyi koruyacak şekilde alınması konusunda, BDDK bir görev yerine getirmelidir.” Ama hayata geçti, 20 tane konuda -daha önce daha fazlaydı- gene çok temel konularda, bankacılığın işi olmasına rağmen, para almasını gerektirmediği hâlde, tüketiciden yine BDDK’nın onayla bankalar para alma noktasına geliyorlar. Yani kredi kartlarından yine yıllık aidat alması ve benzeri işlemler, en küçük EFT’den para alınması, bir sürü... Burada zamanım az olduğu için, 20 tane şey var, bunları saymıyorum.

Siz, Bakanlık olarak BDDK’ya bu görevi verirken tüketici açısından, onun görevini yerine getirmesine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Susam, lütfen son cümlelerinizi alayım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Başkan, bir dakika, toparlayayım.

BAŞKAN – Bir dakika süre verdim zaten, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Daha Elli sekiz saniyesi var Sayın Başkan.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir dakika ya, yani konsantrasyonumu bozma Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Süreniz bitti, mikrofonunuz kapandı, ilave süre verdim, daha ne yapayım Sayın Susam?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Neyse devam edeyim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkan, benim süremden verin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kooperatifçiliği desteklemeyi buraya yazmışsınız, çok önemli bir konu. Ben sekiz senedir hep aynı klişe lafları duyuyorum, ama Türkiye’de kooperatifçilik desteklenmiyor, desteklenmiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

Bakınız, on iki yıllık süre içerisinde kooperatifçilikle ilgili yapılan yasal düzenlemenin bir tanesi şudur: Kooperatiflerin yönetim kurullarını bir müfettiş raporuyla görevden alıp, kooperatiflerin yönetimine yeni yönetim atamaktır. Bunun dışında Kooperatifçilik Kanunu'yla ilgili hiçbir yeni değişiklik yapılmadı.

Bu anlamıyla, kooperatifçilik Türkiye'nin gelişmesinde çok önemli, özellikle tarımın Türkiye için önemini gördüğünüzde, bunun için yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde üretim kooperatifleri kurmanın ötesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuz kapandı, açayım mı efendim?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Lütfen...

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika daha ilave süre verdim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kooperatifçiliğin ciddi bir şekilde, şu an var olan kooperatiflerde pazara ulaşma noktasında sıkıntıları vardır.

Bu yasal düzenlemelerde desteklemeniz gereken, üretici kooperatiflerinin veya üretici birliklerinin pazara ulaşabilmesinde ve ürününün pazara istediği zamanda ulaştırılabilmesinde, yani soğuk hava, lojistik zinciri ve benzeri, şu an dünyada egemen olan yeni anlayışlar, azotlu soğuk havalar gibi noktalarda destek verecek bir anlayış olması ve bunu yaparken yerel güçlerle ve kooperatiflerle beraber olmak, ama kooperatifi Bakanlığın emrinde değil, üreticilerin kurduğu demokratik bir işleyişte çalıştırmaya ihtiyaç vardır.

Bir noktayı daha söylemek istiyorum. Siz küçük işletmelerden sorumlu bir Bakanlıksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son cümlelerinizi alayım Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İçki yasağıyla ilgili olarak, içki satışı, alkol satışı, sigara satışıyla ilgili olarak çıkan yasada, gece 22.00'den sonra satış yasağı konuldu.

Turistik bölgelere bir bakın. Bu bölgeler saat 22.00'de hâlâ güneşin olduğu bölgelerdir ve turizmin olduğu bölgelerdir. Siz satan insanlardan da sorumlusunuz. En azından onların 24.00'e kadar satış yapabilmesini sağlamalısınız. Bu, hem lokantacı için hem turist için hem satan insan için önemli bir noktadır. Bu kadar kaçakçılığın yaygın olduğu bir konuda bu noktayı dikkate almak gerektiğini düşünüyorum.

Bir konu daha söylemek istiyorum. Esnafın ciddi borçluluğu vardır. Tabii ki kredi kefalet kooperatifleri vasıtasıyla sağlanan finansmanı küçümsemiyorum, önemsiyorum, iyi bir noktadadır, ancak alabilen sayısı 123 bin kişidir. 1 milyon 200 bin insan arasında 123 bin kişi kefalet kooperatifinden yararlanıyor, çünkü çok ciddi borçluluk içerisinde, sicil affı olmadan bankalardan bu insanların kredi alma şansı hiç yok denecek noktadadır.

Bakın, bugün arayan ve kredi almak isteyen insanın sıkıntısını anlatayım.

BAŞKAN – Sayın Susam, lütfen o hikâyeyi sonraya bırakalım, teşekkür edelim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Hoşgörünüze sığınarak söylüyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim süremden ver.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Benim üç dakikamı ver.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Benim süremi verebilirsiniz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben konuşmayacağım, benim on dakikamı verebilirsiniz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisine toplu söz hakkı vermiyoruz işte yani.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kredi almak için her şeyi hazır, belediyeden 2.500 lira borcu çıkmış. Belediyeye borcunu ödeyemediği için kredi alamayan kişi yana yakıla beni aradı, 2.500 lira para bulduk, ödeyerek kredisini alacak, kredi aldıktan sonra o parayı ödeyecek. Esnafın durumu bu noktada. Öyle bir icra ve sicil bozukluğuyla ve sıkıntılarla dolu ki onun için Bakanlığınızın görevi...

Benim buradaki işlevimden bir tanesi, bu kesimlerin sadece teorik olarak konuşulmasının ötesinde, rahat edebileceği uygulamaların çıkartılması konusunda destek vermektir.

BAŞKAN – Sayın Susam, teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ne kadar olumlu şeyler yaparsanız, katkı koymaya çalışırız.

Esnaf Sanatkâr Şûrası yapacağınızı söylüyorsunuz. Esnaf sanatkâr şûrasıyla ilgili yapılacak çalışmalarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Son sözlerim Sayın Başkan, tamamlayayım.

Sen de Ispartalı olarak bir söz ver.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sen Ispartalı mıydın?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben Ispartalı değilim, aynı çanaktanız.

BAŞKAN – Onlar batı çanağı, biz güney çanağı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu anlamıyla, esnaf sanatkâr şûrasında konunun uzmanlarıyla, sadece bilim insanı veya Bakanlık bürokratlarıyla değil, hayatın içinde olan insanlarla konuşularak, odalarımız ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileriyle konuşularak, gerçekten esnaf sanatkâr şûrasının ahilik kültürünün bitmemesi, 1 milyon 200 bin esnafın ayakta kalabilmesi, KOBİ'lerin gelişebilmesi ve piyasada bunların bir rekabetçi konuma gelebilmeleri için katkı koyabilecek yasal düzenlemenin önünü açacak bir çalışma olmasını diliyorum.

Bütçenizin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

Herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Müsamahanıza da teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yok, siz Sayın Tanal'ın süresinden kullandığınız için sıkıntı yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Sayın Tanal, buyurun.

Süreniz üç dakika.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben, burada bu konuşmayı yaparken -vakit yetersiz, Sayın Başkan uyarıyor zaten- siz nasıl bize sunuş konuşmanızı verdiniz, bu sunuş konuşmasının bir fotokopisini aynen ben de size vereceğim.

Şimdi, burada girmek istediğim konu şu: Gümrük ve sınır kapılarıyla ilgili, gerçekten Türkiye’de Türkiye’yi sarsan bir 17 Aralık, 25 Aralık operasyonu vardı. 17 Aralık operasyonunun Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla ilgili olan kısmı anlatacağım ben sadece. Nedir? O dönemin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanı, İstanbul Valiliği, Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü’nün Rıza Sarraf liderliğindeki suç örgütü eylemleriyle ilgili şöyle, gayet rahat, Sayın Başbakana, o dönemin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanı’nın brifing olarak bu dosya takdim edilmiş. Bu dosya takdim edilirken “Suçun konusu: Suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek, üye olmak, rüşvet vermek, almak, resmî ve özel belgede sahtecilik, Gümrük Kanunu’na muhalefet, fuhuşa aracılık” diyor. Şimdi, uzun uzun yazıyor. Esasen, bu operasyon yani bu soruşturma, konuyla ilgili Mali Şube diyor ki: “Müdürlüğümüzün arşiv kayıtlarında yapılan araştırmada MASAK’ın 13 Mayıs 2008 tarihli R-61 sayılı kapsamlı inceleme raporunda ve aynı zamanda Rıza Sarraf isimli şahsın organizatörlüğünde ihbarda isimleri geçen birçok şahsın İran, Arabistan ve Irak’ta altın ihracatı yapıyor gibi gösterip uyuşturucu ve kaçakçılık çetelerinin paralarını döndürdükleri...” şeklinde ve bu ihbarlar ve MASAK raporunda geçen hususlarla ilgili 13 Eylül 2012 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 158’inci maddesi ve kapsamında -2012/120653- soruşturma başlatılmış bulunuyor. Yani, burada, tabii ki bu başlatılınca, tamamen, gerçekten bu konuya özgü soruşturma başlatılıyor, izleme ve dinlenme kararları alınıyor. İzleme ve dinleme kararları alındıktan sonra, bu soruşturmada yedi ay sonra telefon dinlemeleri, izleme kayıtları tabandan, bakan çocuklarına burada takılı kalıyor. Burada kamuoyuna yanlış verilen bir bilgi: “Efendim, burada Hükûmete karşı, Hükûmeti devirmeye yönelik bir operasyon, komplo” deniliyor. Ben bunun bir suretini size veriyorum. O dönemde yani bu 2008 ve 2010 yıllarında şu anda Silivri Cezaevinde bulunan İstihbarat Şube Müdürü, Ergenekon ve Balyoz davalarını o günün Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanıyla bire bir görüşüyor. Şimdi, o dönemde bu soruşturmalar devam ederken bir yandan da “Bu Emniyet bize komplo kuruyor.” diyor. Benim sizden istirhamım, burada bu gümrük kaçakçılığıyla ilgili, bahsettiğim konularla ilgili bu soruşturmalar başlamadan önce Bakanlıkla ilgili, bakan çocuklarıyla ilgili bir şey yok. Bu izleme ve dinleme kararlarından sonra tabanda büyük bir... Hakikaten, şu anda Türkiye’de tabanda siz 10 kişinin telefonunu dinleyin, 10 kişiden en az 5 kişiyi telefonda, rüşvet ve yolsuzlukla gayet rahat ele geçirebilirsiniz insanları, kim rüşvet yiyor, kim yolsuzluk yapıyor. Bu anlamda, rüşvet ve yolsuzluk, kaçakçılık -sizi ilgilendiren- tabana yayılmış durumda.

Onun için, burada bir cumhuriyet savcısının kaçakçılıkla ilgili başlattığı ve dinleme ve izleme kararlarını veren sulh ceza hâkimidir Sayın Bakanım. Sulh ceza hâkiminin kararını bir cumhuriyet savcısı -hukuka aykırı olduğunu- kaldıramaz, geçersiz kılamaz, hükümsüz kılamaz.

Elimde, gayet rahat, buna benzer Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 2012/31503 esas sayılı kararında der ki: “Bir cumhuriyet savcısı bir mahkemenin kararını ortadan kaldıramaz, cumhuriyet savcısının yetkisi yoktur. Cumhuriyet savcısı mahkemenin üstünde, hiyerarşik bir üst yapı değildir. Bir mahkeme kararının hukuka aykırı olduğunu ancak şu şekilde ortaya koyabilirsiniz: Bir: O karara itiraz ederseniz, Yargıtaya gider, Yargıtay bozar; gelir, o mahkeme ona uyar, o şekilde ortadan kaldırırsınız, bu birinci yöntem. İkinci yöntem: Olağanüstü hâl yoluyla, Adalet Bakanlığı yazılı emir yoluyla müracaat eder, yazılı emir yoluyla o kararı ortadan kaldırır. Aksi takdirde, delillerin değerlendirilmesi, takdiri mahkemeye aittir.” Bu dosya, bununla ilgili takipsizlik kararı verildi. Ben bu belgeleri siz okuduğunuz zaman inanıyorum ki benim bildiğim yani Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkan Vekiliyken vicdanı olan bir bakan burada da bu işi kabul etmeyecek diye düşünüyorum. Yani, en azından bu konuya müdahale edeceğinizi bekliyorum.

Bunun kapsamında siz de Gümrükler Genel Müdürü Sayın Cenap Aşçı Bey -şu anda burada mı bilmiyorum, ben arkadaş tanımam- bu şekilde, geçmişte telefon dinlemesine takılmış mı bu arkadaşımız? Bu telefona takıldıysa bu telefonun içeriği nedir bu arkadaşımızın? Bu telefon içerikleri hakikaten etik anlamda uygun değilse bu arkadaşımızı hâlen burada nasıl görevde tutuyorsunuz? Bu anlamda benim söyleyeceklerim bu.

Bundan birer tane de size takdim ediyorum.

Ben sabrınız için teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

Sayın Tanal’a da teşekkür ettik.

Sayın Denizli, söz talebiniz var ama yerinizi alırsanız size söz vereceğim.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Sayın Susam, biliyorsunuz, eski Esnaf Odası Başkanımız. Bir konuyla ilgili kendisinin de bilgisi dahilinde mi diye bir şey öğrenmek istemiştik de onun için.

Sayın Bakanım, evet, 1 milyon 200 bin civarında esnafımız var ve son dönemde bu esnafımıza kredilendirmede çok ciddi olarak destekler sağlamaya ve onların problemlerini çözmeye gayret ettik. Benim temas etmek istediğim mesele biraz daha farklı, esnafla ilgili olarak.

Şimdi, ciddi bir esnaf sayısından bahsediyoruz ve bunların belli meslek gruplarında çok belli alanlarda da yoğunlaştıklarını görüyoruz. Rekabetin bu kadar yoğun olduğu bir dönemde, bir örnekle açıklayayım: Aynı mahallede, aynı cadde üzerinde 12 tane kuaför, 7 tane bakkal ya da 5 tane berber. Oradaki nüfusun ya da oradaki ekonomik hareketliliğin zaten bu esnafımızı bir şekilde tatmin etmesi ya da doyurması söz konusu değil. Ben yurt dışında da örnekleri olduğu üzere “Bir yapıya, nüfus yapısına bakarak acaba o bölgelerde hangi esnafın hangi oranda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

açılabilirliğine ilişkin olarak bir çalışma yapılabilir mi?" diyerek sizin fikrinizi almak istiyorum. Yani, ben emekli oldum, elimde bir miktar param var, gideyim, bir şekilde şurada bir bakkal dükkanı açayım ya da buraya gideyim, yün satan bir yerden... Geleneksel meslekler biraz daha farklı da hani bu daha çok ticarete yönelik işlerle ilgili konuşuyorum bunu. Acaba burada Bakanlığımızın bir alt çalışması olup kentleri, bölgeleri iyi analiz ederek buralarda bizim nelere ihtiyacımız var, hangi sayıya kadar o meslek grubundan oralarda girişimciliğe müsaade etme yolunda bir yönlendirme yapmak ya da bunlarla ilgili bir standart oluşturmak mümkün olabilir mi acaba? Çünkü, bugün bahsettiğimiz sıkıntıların pek çoğu ciddi olarak kârsızlıktan ve rekabetin getirdiği sıkıntılardan oluşuyor. Bir de biz ülke olarak bir arkadaşımız bir işten iyi para kazanıyorsa ne hikmetse yanına gidip ikinci bir dükkan açmayı da "Acaba ben de aynısını kazanır mıyım?" diyerek bunda da çok istekli olabiliyoruz. Bununla ilgili, yurt dışı örneklerindeki gibi, Almanya'da, başka ülkelerde olduğu gibi, acaba bir planlama yapılabilir mi? Bu konuda -sorularda da sorabilirdim ama belki biraz uzun olabilir diye- bir fikrinizi almak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Denizli, konuşmanız bitti mi?

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Evet, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, hayırlı uğurlu olsun ilk bütçeniz, hayırlı olmasını diliyorum, başarılar diliyorum bu vesileyle.

Sayın Bakanım, hudutlarımızın pek olmadığı, pek hududu olmayan, herkesin rahatça girip çıktığı bir ülkemiz. Gümrükleri konuşuyoruz maalesef. Özellikle güneydoğu sınırlarımız maalesef kevgire dönmüş vaziyette, giren çıkan belli değil. Son zamanlarda sıkıştırmaya başladık giriş çıkışları ama özellikle geçmiş yıllarda çok büyük sıkıntılar yaşadık. Şu anda yaşadığımız sıkıntıların da önemli bölümü geçmiş dönemlerde bu hudutların yeterince kontrol altında tutulamamasından dolayıdır.

Sıkıntılar çekiyoruz. Güneyimizde bayağı bir sıkıntı var, bir savaş var ve bu savaşın aktörleri de bizden besleniyor. Özellikle IŞİD ile ilgili olarak geçenlerde Amerika Birleşik Devletleri Merkezî Bağımsız Enerji Araştırma Komisyonunun bir raporu var -bilmiyorum elinize geçti mi- IHS. "IŞİD Irak'ta ve Suriye'de günlük toplam 350 bin varil üretim kapasitesi olan petrol sahalarının kontrolünü elinde tutuyor ve 350 bin varil petrol Türkiye'nin günlük petrol ihtiyacının neredeyse yarısı." diyor. Ve, bir tahmine göre yıllık 800 milyon dolarlık petrol satıyor.

Yine, Amerika Birleşik Devletleri Hazine Bakanlığı Terörizm ve Mali İstihbarat Müsteşarı da benzeri rakamları veriyor ve bunların çoğunun da Türkiye üzerinden yapıldığını söylüyor. Şöyle bir şey var konuşmasında, diyor ki bu müsteşar: "Öyle görünüyor ki IŞİD'in kontrolünde olan bölgelerden çıkarılan petrolün bir kısmı önce Irak'taki Kürt'lere, daha sonra da onlar aracılığıyla Türkiye'ye satıldı. Esad rejiminin de ahlaksızlıklarının bir başka göstergesi olarak IŞİD ile petrol alımına yönelik anlaşma yapıldığı sanılıyor." Bu, Türkiye'yi doğrudan doğruya suçlama.

Şimdi, şöyle bir şey var: Bu petrolün öbür tarafta satılması mümkün değil, Şam tarafından satılması mümkün değil. Önemli bir bölümünün Türkiye üzerinden satılması gerekiyor, başka yolu yok. Muhakkak ki bunlar yapılabilir ama devletin bu konuda daha fazla tedbir alması lazım. Kamu kurumlarının çok daha koordineli çalışması lazım, iş birliği içerisinde olması lazım. Bütün bunlar, bu sınırlarımızda yaşananlar sonuçta bize fatura ediliyor, bizim sıkıntımız oluyor, hem maddi hem manevi sıkıntılarımız oluyor. Onun için, özellikle bu konuyla ilgili daha fazla hassasiyet göstermenizi diliyorum. Çok önemli bir konu.

Bir diğer konu da, sanırım çok fazla değinilmedi ama, bu dahilde işleme rejimi. Siz gelir gelmez bu konuya da dikkat çektiniz, hatta bazı gümrüklerde bununla ilgili çalışmalar da yaptırıyorsunuz. Sonuçları ne oldu bilmiyorum, sonuçlarla ilgili bir açıklama yapmadınız. Bugün de pek girmediniz bu konuya ama son bölümde bununla ilgili, dahilde işleme rejimiyle ilgili açıklama yaparsanız memnun olurum, sonuçlarla ilgili. Fakat, özellikle bu konunun çeşitli şekillerde şikâyet mevzuu olduğunu biliyorsunuz. Mesela, demir çelikçiler bundan çok şikâyetçi. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında bizim, Türkiye'nin çelik tüketimindeki yüzde 10'luk artışa rağmen çelik üretimimizin yüzde 3,4 oranında gerilediği, kapasite kullanım oranının yüzde 70 gibi oldukça düşük bir seviyede kaldığı 2013'te ihracatımız yüzde 6 oranında gerilemiş, ithalatımız ise yüzde 25 gibi son derece yüksek bir oranda artış göstermiştir. 2014'te de benzeri bir durum var, ilk sekiz ay içerisinde. Demir çelik sektörü çok olumsuz bir şekilde etkilenmiş bundan. Yani, dahilde işleme rejimi kapsamında iyi malları ithal ediyor, kötü malları, kötü ürünleri ihraç ediyor görünüyor –ihraç ediyor veya- iyi malları da içeride satıyor. Maalesef bu tür şeyler var. Tersi şekilde istismarlar da söz konusu, tam tersi bir şekilde istismarlar da yapılıyor, her iki türden de istismar var. Çok iyi kontrol edilmesi gereken bir konu. Bu konu iyi bir şekilde kontrol edilemezse bizim dış ticaret hedeflerimizin başarılı olma, hem ithalatımızın hem ihracatımızın başarılı olma şansı yok maalesef.

Bir diğer konu -Erkan Bey de, Mehmet Bey de belirtti- Sayıştay raporları. Siz Maliye kökenli, denetim kökenli birisi olarak –Sayın Başkan, size de duyuruyorum- bu Sayıştay raporlarına, bütçe hakkına özellikle daha fazla hassasiyet göstermelisiniz. Sayıştay raporları gelmeye başladı bu sene fakat bununla ilgili hiçbir şey yapmıyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Duman olmadılar. Duman olacaktı, olamadılar duman.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Yani, mevcut prosedür gereği, yani, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonunun yapısı gereği bunları çok fazla gündeme getiremiyoruz.

Şimdi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla ilgili olarak da bir Sayıştay raporu var. Tasfiyeyle ilgili olarak da var, döner sermaye işletmesiyle ilgili olarak da var. Eleştiriler de var, çok da güzel tespitler yapılmış ama bunları burada konuşma imkânımız da yok. Bir taraftan 2015 bütçesini konuşacağız, bir taraftan da 2013 kesin hesabıyla ilgili olarak,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Sayıştay raporlarıyla ilgili olarak bir şeyler söyleyeceğiz, tartışacağız. Bu kısa zaman içerisinde, on dakikalık konuşmamız sırasında bütün bunları yapma imkânımız yok, buna ayrı bir prosedür bulunması lazım.

Sayın Başkan, bunların hep takibe alınması lazım, sonuçlarının ne olduğunun görülmesi lazım. Bir yıl sonra bunlarla ilgili neler yapıldığının bilinmesi lazım, bir anlamı olması lazım.

Değerli arkadaşlarımız, Sayıştay denetçileri, Sayıştay Başkanı bir şeyler yapıyor, çalışmalar yapıyor bir yıl süresi içerisinde, ondan sonra rapora bağlıyorlar ama bütün bunlar burada görüşülmüyor, hiçbir şey yapılmamış oluyor. Bir anlamı olması lazım bu çalışmaların. Çok önemli bir konudur. Ama bihakkın yerine gelmiyor. Özellikle sizin tarafınızdan –ben detayına girmiyorum- Sayıştay raporuyla ilgili açıklamalar yapılırsa memnun olurum.

Bir diğer konu da: Siz sunumunuzda şirket sayılarının 31 Ekim 2014 itibarıyla 113.865 anonim şirket, 821.051 limitet şirketten oluştuğunu ve toplam olarak 934.916 olduğunu söylediniz. Şimdi, dediğim gibi, Maliye kökenlisiniz. Maliye Bakanlığı kayıtlarına bakıyorum, yani, normalde kurumlar vergisi mükellef sayılarının da aynı tarih itibarıyla buna yakın olması lazım en azından ama en son 2014 Eylül itibarıyla var, 672.461. 672 bin nerede, 934 bin nerede?

Şimdi, bununla bir uyum olması lazım. Yani, limitet şirket, anonim şirket; kurulduğu andan itibaren mükellef olabilir, mükellefiyet kazanabilir. Bir numara, mükellefiyet numarası, bir müşterek numara alabilmeleri lazım, böyle bir çalışma da başlatmanız lazım. Siz defterdarlık yaptığınız, genel müdür muavinliği yaptınız, bunları biliyorsunuz detaylı olarak. Yani, anında gelir vergisi için de benzeri bir çalışma yapılabilir ticaret erbabı için, hatta Sosyal Güvenlik Kurumu için de benzeri bir çalışma yapılabilir, 3'ü bir araya getirilebilir. Orada da aynı şekilde işletmeler tarafından prim verilmesi gerekiyor. Benzer çalışma ortak bir numarayla orası için de yapılabilir. Devlet için de oldukça tasarruflu bir iş yapmış olursunuz, hayırlı bir iş yapmış olursunuz, vatandaş, şirketler açısından da.

Sayın Bakanım, sizin mevzuatınız çok fazla bildiğimiz bir mevzuat değil ama 2014 Avrupa Birliği İlerleme Raporu'na bakıyorum, şirketler hukuku açısından henüz Avrupa Birliğiyle tam uyum sağlanamadığını söylüyor. Fikrî mülkiyet hukukuyla ilgili eleştiriler var. Rekabet politikası açısından, yine, sonuç olarak sınırlı bir ilerleme kaydedildiğini söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, lütfen toparlayalım.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Bu alanda nispeten ileri düzeydedir ama son yıllarda, 2013, 2014'te fazla bir ilerleme kaydedilmemiştir.” diyor.

Yine, Sayın Bakanım, sizin mevzuatınız açısından gümrük birliğiyle ilgili olarak da “Bazı gümrük kurallarının hâlâ AB müktesebatıyla uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir.” eleştirisi var. Bazı sektörel eleştirilerde de bulunmuş.

Yine, tüketicinin korunmasıyla ilgili olarak da “Piyasa gözetimi ve denetimi henüz etkin olarak uygulanamamaktadır.” diyor. Bunlar bizim tespitlerimiz değil, Avrupa Birliği gözlemci heyetinin tespitleri. Doğru olduğunu kabul ediyorum, doğru olduğunu düşünüyorum. Bunların önümüzdeki dönemde giderilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Seçer, buyurun lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ben de dâhilde işleme rejimi kapsamında ithal edilen ürünlerle ilgili yaptığınız birtakım ilave, ek tedbirlere yönelik bazı değerlendirmelerle başlamak istiyorum. Eylül ayı içerisinde -sunumda da söylediniz- Mersin'de özellikle bu çalışmaları yaptınız. Niçin Mersin? Seçim bölgesi olduğu için önemsiyorum. Mersin, ihracat-ithalat transit ticaretin çok yoğun olduğu, gerçekten gelecek on yıllarda Türkiye'nin bu anlamda da göz bebeği olacak bir kentimiz. Önemli bir limanımız var, önemli bir lojistik merkez, çok önemli bir coğrafya stratejik açıdan. Türkiye'nin de vergi sıralamasında önemli bir kenti, 6'ncı sıradayız. Bunun yanında çok önemli kara paranın da döndüğü bir kenttir açıklıkla ifade etmek gerekirse. Coğrafyasından dolayı özellikle son dönemlerde sınır güvenliğinin ortadan kalktığı, Orta Doğu'daki çatışma ortamlarının trendinin yükseldiği bir süreç yaşıyoruz. Dolayısıyla, o bölgelerde zorlandığınızı biliyoruz otorite sağlama açısından, hudutları kontrol altında tutma açısından. Şimdi, böyle bir kentte bu işi başlatmanın sebebini özellikle öğrenmek istiyorum. Zira, iş adamları burada alınganlık gösterdi. Oradaki ihracatçı arkadaşlardan aldığım bilgileri söylüyorum. Az çok sektörün de içinde olan, aslında iş adamı kökenli bir milletvekili olarak onların dertlerini de iyi bilen bir insan olarak bunu söylüyorum.

Şimdi, dâhilde işleme rejimi... Rahatsızlık var, doğru yani “Zaman kaybımız oluyor, ilave maliyetler oluyor...”

Bir anlamda, Türkiye ihracata mahkûm, ihracat yapmak zorundayız. Dolayısıyla, ihracatçının elini rahatlatmak durumundayız, alacağımız tedbirlerle bürokrasiyi ortadan kaldıracamız vesaire. Ancak, bunun yanında, çok rahat bıraktığınız zaman da bu sefer yine ihracatçıyı ya da sanayiciyi vuran birtakım olumsuz sonuçlar ortaya çıkıyor. Devlet vergi kaybına uğruyor, haksız rekabet söz konusu oluyor, haksız kazanç söz konusu oluyor. Bu dengeyi iyi kurmanız lazım yani orada ne ihracatçıyı sıkıntıya sokacağız, sanayiciyi sıkıntıya sokacağız ama ne de elini, kolunu serbest bırakıp “İstedğin gibi hareket et.” diyeceğiz. Bu dengeyi kurmak sizin mutlaka göreviniz.

Sektörel anlamda önemli rahatsızlıklar var. Şimdi, un ihraç ediyorsunuz DİR kapsamında, şu kadar ton buğday getireceksiniz, şu kadar randımanla un ihraç edeceksiniz. Maalesef hayalî ihracat var, bunu kabul edelim. İki: A ürününü getirir, işte, birinci sınıf Alman buğdayını getirir ama onu işlemez, ticarete konu eder, bir haksız rekabet, haksız kazanç

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

ortamı. Diğer taraftan, ikinci, üçüncü sınıf Anadolu buğdayını un yapar, Birleşmiş Milletler yardım kapsamında da böyle kötü ürünler olarak ihraç eder. Şimdi, bunları hep biliyorsunuz.

Yağ sektöründe çok önemli bir sorun var. Adam Irak'a mal ihraç ediyor DİR kapsamında, sarı su. Bu ayçiçeği yağı mı, soya yağı mı, zeytinyağı mı, makine yağı mı, bilen yok ama dönüyor, ayçiçeği ham yağın DİR kapsamında vergiye dâhil olmadan getiriyor. İşte haksız kazanç, işte vergi kaybı, işte haksız rekabet. Öbür tarafta da sanayici, kırıcı çırpınıyor üç kuruş para kazanayım diye. Sanıyorum konuya da hâkimsiniz, bir iş adamı şunu dedi: "Ya, yeni gelen Bakan müfettişlikten geldiği için bizi perişan etti." Şimdi, bu dengeyi kurmak lazım. Elbette ki kontrol altına alacağız ama diğer taraftan da özellikle sektörel bazdaki bu sıkıntıları aşmak için de öyle çok rahat bırakmayacağız.

Yine Mersin'e yönelik bir sorum var. Biliyorsunuz, Irak ve Suriye'de yaşanan olumsuzluklardan dolayı o Birleşmiş Milletler yardım kapsamında -çok önemli- oraya gıda maddeleri gidiyor. Biz bunu -bizim açımızdan tabii ki, oradaki ortamı açısından demiyorum- arzu etmiyoruz, savaş olmasın ama konumuz o olmadığı için o eleştirilere şimdi girmiyorum, Hükümeti eleştirmeyeceğim, o başka bakanlıkların konusu. Ancak, oraya gıda yardımı yapıyor Birleşmiş Milletler ve Mersin merkezli çok önemli ürünler oradan gidiyor Irak'a ve Suriye'ye. Örneğin, diyor ki bana: "Yardım paketi yap 20 kiloluk koliler hâlinde, bunları Irak'a, Suriye'ye gönder." Ne var bunun içerisinde? Adam 1 kilo nohut koyuyor, 1 kilo mercimek koyuyor, pirincini koyuyor, onu koyuyor, bunu koyuyor ama "Şeker içine girdi mi sanki uyuşturucu gibi işlem yapılıyor bize, niçin?" diyor. Bu, sıkıntı. Özellikle bu yardım kapsamında giden ürünlerde bize kolaylık sağlansın çünkü bunlar dönemsel imkânlar, bugün var, yarın olmayabilir. Bu, ihracatımız açısından önemli.

Yine Mersin'e ilişkin bir diğer sorun: Az önce de söyledik, çok önemli bir limanımız var. Liman özelleştirildikten sonra gerçekten çok önemli bir ivme kazandı. Tabii, özelleştirmenin sonucuna bağlamıyorum, Türkiye'nin özellikle o hinterlandta çok önemli ticari gelişmeleri oldu. Orada 3 rıhtım, derinleştirme çalışmaları var, biliyorsunuz şu anda o faaliyet içerisinde. Ben görüyorum evden akşamları, Akdeniz köy gibi görünüyor bana. Gemi o kadar çok ki âdeta bir köyü izliyorum, bir dağın yamacından oadaki köyleri izliyormuşum gibi. Aslında orası deniz üzeri ama o kadar çok gemi sırada bekliyor, 40 gemi, 50 gemi zaman zaman. Neden kaynaklı? Rıhtım kapalı. E, kime zararı oluyor? Bana oluyor, işte ben sanayiciyim, ham maddem geliyor, demuraj ödüyorum. Yani bu benim günahım değil, ben orada fabrika kurmuşum, ülke ekonomisine katkı yapayım diye, oranın da limanı var ama sorun yaşıyor. Bunu kim çözecek? Tabii ki devlet marifetiyle sizin çözmeniz lazım. Nedir bunun çözüm yolu? Orada, biliyorsunuz, bizim Mersin'in serbest bölgesi var, oranın rıhtımları var, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğümüz var. Sayın Bakanım, oradaki rıhtımların trafiği onun kadar yoğun değil. Şimdi MİP'le de görüşmüşler, MİP diyor ki: "Ben ilave masraf yapayım buna, sorun değil ama Bakanlık bana diyecek ki: 'Kardeşim, sen gemilerini oraya yanaştır.'" Yani Mersin Gümrük Müdürlüğü geçici olarak, bu sıkıntıları aşana kadar, oradan faydalanabilir. Bu, iş adamlarının, ihracatçıların bir talebidir, size de burada iletmek istiyorum.

Şimdi, kaçak akaryakıt konusu var. Sunumda dediniz ki Sayın Bakan: "113 milyon TL'lik akaryakıt yakalandı." Aslında, bunu siz biliyorsunuz ki çok önemli bir akaryakıt trafiği var. Bunun parasal karşılığı çok çok büyük miktarlar yani bu yakalanan rakam onun bonusu bile olmaz. Şimdi, bir rapor var, Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonunun hazırladığı bir rapor var, örneğin orada diyor ki: "Yıllık kaçak akaryakıt miktarı 8-10 milyar TL civarında." Yine Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisinin bir raporu var, oradan alıntı yaptım. Onlar da diyor ki: "Yıllık 10 milyar TL gibi bir kaçak akaryakıt söz konusu ve bunun da tabii ki vergi kaybı yüksek, 2,5 milyar TL gibi." Peki, akaryakıtın kaçak olmasına sebebiyet veren yani bu emtianın kaçak olmasını cazip hâle getiren nedir? Bir tanesi, vergi yükü yüksek. Türkiye, dünyada benzinde 6'ncı, mazotta da 5'inci vergi yüküne sahip. Mazotta yüzde 52 civarında bir vergi yükü var.

Peki, diğer konu ne? Maalesef bölgede terör örgütlerinin finans kaynağı. Şimdi, şurada bir gazete haberi var, diyor ki: "Türkiye- Suriye arasına yakıt kaçakçılığı için hortum döşemişler." Bu haberi siz de okumuşsunuzdur. Biz yerinde gidip tespit etmedik yani "O, böyle bir şey var, falan..." Gazete haberi... O dönemde de bu tartışıldı; Parlamentoda, aşağıda da bunlar tartışıldı. Olmuş mu? Olmuştur. İşte, Reyhanlı'da patlama oldu, Hatay'da oldu, orada oldu, burada oldu. Orada, biliyorsunuz, böyle mobil rafineriler kuruldu, işte, orada yangın çıktı, insanların serbest vesaire. Ben bu konuyla ilgili Parlamentoda konuşma yaparken siz grup başkan vekiliydiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, lütfen toparlayınız.

VAHAP SEÇER (Mersin) - Efendim, biraz ek süre isteyeceğim konuşmayan arkadaşlardan, birkaç konu var.

BAŞKAN - Verdim, verdim efendim, verdim zaten. Siz demin sürenizi Sayın Susam'a verince ondan kaynaklanıyor.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kullandırmadın da ondan.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Dedim ki: Acaba... Bu Suriye meseleleri içerisinde biliyorsunuz Sayın Cumhurbaşkanının Özgür Suriye Ordusuna böyle canhıraş desteği oldu ve inanılmaz bir Esat düşmanlığı. Bunun tabii ki bedelini ödeyeceksiniz. Yani, bu kadar bağıríyorsanız, işte 1,7 milyon misafir gelir, statüsü de yok, hukuki statüsü, "misafir" diyelim. Bunun karşılığında 4,5 milyar dolar -Sayın Şimşek açıkladı pazartesi günü burada- bunun parasal bir karşılığı var yani bunlar bedel. Türkiye, bunu ben söylemiyorum yani sağır sultan duydu Mısır'daki, dünya basını söylüyor, lojistik destek, silah desteği vesaire, nerelerden bu kaynaklar aktarıldı? Acaba, bu akaryakıt kaçakçılığını... O dönemde siz Bakan değildiniz yani bu tartışmalar olurken, şu anda da bu tartışmalar devam ediyor yani bunun başlangıç noktasında siz yoktunuz. Acaba, Hükümetiniz buna göz yummuş olabilir mi? Yani, zaman zaman oluyor. Diyor ki Sayın Cumhurbaşkanı: "Velev ki 49 rehine için IŞİD militanlarını takas yaptık." Yani "ben sonuca bakarım" yani böyle bir şey söz konusu olabilir. Hukuk tanımaz bir anlayış, bir zihniyetle bazı işlemler oluyor. İşte, takas meselesinde olduğu gibi, bunda da aynı durum söz konusu olabilir mi diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Şimdi, son yıllarda özellikle ateş çemberini andıran bölgemizde silah kaçakçılığı da dikkat çekiyor. Ben bir önerge vermişim, 2013 yılında limanlarımızda 10.459 tabanca, 493 uzun namlulu silah, 26.100 mermi vesaire. Bunlar ele geçirilenler. 2014'te durum nedir? Onu bilmiyorum.

AVM konusuna Sayın Susam girdi. Hakikaten tabii ki siyasetçi olarak gezdiğimiz esnaf odalarında, meslek odalarında en çok önümüze konan konular değil mi Sayın Susam? "Canımızı yaktı bu AVM'ler." diyorlar ve inanılmaz da bir artış var ve ben bu hikâyeyi de hep dinlerim, yedi yıldır Vekilim. Alışveriş merkezlerine ilişkin işte bu perakende meselesiyle ilgili yasa gelecek ama bir türlü gelmiyor. Bakın, 2005'te 106 adetmiş, şu anda 342'ye... Bu en son rapor, Eva Gayrimenkul Değerleme ile Akademetre tarafından hazırlanan AVM Potansiyel Analiz Raporu. 57 kentte var, 342'ye ulaşmış. Metrekare olarak da buraya veriyor, detaylarına girmeyeceğim. Bu, esnafın önemli bir sorunu yani buna disiplin getirin. Olmasın demiyoruz, dünyadan kendimizi soyut tutamayız yani entegrasyonsa dünya ekonomisiyle, doğrudur, bu, dünya gerçeğidir, vardır ama bunun kuralları vardır yani Amerika'yı bir daha keşfetmeyeceğiz. İşte, gelişmiş ülkelerde nasıl yapılmışsa, esnaf mağdur edilmemişse biz de etmeyelim. Bunların çalışmasını yapalım.

MUSA ÇAM (İzmir) - Cemil Çiçek, Mecliste de bir AVM yapacak herhâlde otoparkın üzerine.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Aslında burada bunları sizler Sayın Canikli bizden iyi biliyorsunuz da özellikle AVM konusunu işte bu lobiler yani onların baskılarından sıyrılmanız lazım, o cesareti göstermeniz lazım.

Lisanslı depoculuk konusu: Geçen yılki sunuma da baktım, 180 bin ton, bu yıl 250 bin ton. Doğrudur yanlıştır, tahminlerdir bunlar ama şimdi burada bu konuyu da yıllardır takip ediyorum. Buradaki temel sebep ne biliyor musunuz? Bakın, kira desteği, sübvansiyon yapmışsınız çok iyi, hiçbir sorun yok, makul. Çiftçi bilmiyor yani lisanslı depoculuk ne? Efendim, oraya gideceğim, ürün senedi alacağım. Onun karşılığında gideceğim, bankadan uygun kredi alacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VAHAP SEÇER (Mersin) - Bankaya ödeyeceğim, bunları bilmiyorlar. Çiftçi, borcu bilir, gider dışarıdan borç harç gübresini, tohumunu alır, ürününü de götürür ona verir, yıllardır böyle. Bu bir teamüldür. Bunu ortadan kaldırmamızın yolu...

Bu kadar konuştuğum girmedi mi kayıt altına, boşuna mı konuştum ben şimdi?

BAŞKAN – Son on saniyesi kayıt altına... Tam tutanak vardır, rahat olunuz efendim.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, bunları bu insanlara anlatmak lazım, yayım yapmak lazım. Bu, önemli bir konu.

Hal Kanunu: Yine sıkıntılar devam ediyor. Hal kayıt sisteminde birçok altyapı eksikliği var. Aslında 2010'da çıkmıştı bu Kanun, çok da olumlu maddelerle doluydu ama uygulamada çok büyük sıkıntılar yaşandı. O zaman da eleştirmiştik, "Ya, kolay değil yani altyapınız yok, bunların bir anda uygulamaya geçmesi kolay değil." demiştik. Maalesef biz haklı çıktık.

Bir de en son olarak bunu Sayın Sezai Bey Müsteşar Yardımcımız da biliyor, onunla paylaşmıştım yine bir kanun görüşmelerinde, sonra bize yardımcı da oldu, yönlendirdi ilgili yere. Şimdi, serbest dolaşım giriş beyannamesiyle bir sanayici dökme ürün getiriyor. Diyor ki: "Ben işte 3.000 ton ayçiçeği getireceğim." Geliyor ayçiçeği, 2.950 ton çıkıyor ama vergisini ödüyor o 3.000 tonun, 50 ton vergisini fazla ödemiş oluyor. Eğer 3.050 ton çıkmış olsaydı bu dökme ürün, 50 tonun siz vergisini alacaktınız ama iade etmiyorsunuz. Şimdi, bunun şeyini yazdı firma, burada var, siz hâkimsiniz, bu konuda da açıklama istiyorum. Diyor ki: "Ya, böyle olmuş ama bunun da "spekt"lerinde şöyle daha iyi bir durum söz konusu. Dolayısıyla, eğer biz bunun vergisini almış olsak o artı "spekt" durumunun fiyat artışı olacaktı. Dolayısıyla, vergiyi de almış olacaktım. Dolayısıyla sen bu işi kurcalama." Benim anladığının mealini söylüyorum ama şimdi bunu belli bir kural altına almak lazım. Devlet de ne alacağını bilsin, sanayici de ne vereceğini bilsin.

Teşekkür ediyorum. Bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sağ olun, çok teşekkür ederim.

Sayın Çetin, buyurun lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar, değerli basın emekçileri; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ilk bütçeniz, hem bütçeniz hem göreviniz hayırlı olsun, başarı diliyorum.

Sayın Bakan, ben tam bir yıl, 7 Kasım 2013 bütçe görüşmeleri sırasında burada Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesi görüşülürken konuşmamın bir bölümünde şöyle bir şey söylemişim: "TOBB'la iş birliği yaparak bu sınır kapılarının modernizasyonunun TOBB'a yaptırılmasında son derece büyük kayıplar var. İdare tarafından bir kere sağlıklı bir maliyet ve gelir tahmini tespiti yapılmamış, yüklenici olan TOBB'un yapmış olduğu analizler ve teklifler dikkate alınarak işler gördürülmüş. Üstelik herhangi bir şeye de açılmamış. TOBB'un bir kurduğu firmaya işte Kapıkule, Habur, Cilvegözü, Hamzabeyli gibi sınır kapılarının modernizasyon işi yaptırılmış. Yine, bunların işletme hakkı da yine herhangi bir ihale falan açılmadan, "free-shop"lar ve diğer birimler usulüne uygun olmadan onlara verilmiş. Mesela "free-shop" gelirlerinde yüzde 62, hizmet gelirlerinde yüzde 74, diğer sair gelirlerde yap-işlet-devret modeline göre öngörülen anlaşmalardan yüzde 1.742 sapma var. Sayın Bakan "Bunlar kamu zararı değil de nedir? TOBB'u himaye etme değil de, TOBB'la ortak iş tutarak İhale Kanunu'na da aykırı işlem yaptırmak değil de nedir? Tabii ki arkadaş da belirtti, bunun doğal sonucu olarak da Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez TOBB muhalefet partisi liderlerini Genel kurula çağırmadı." demişim.

Şimdi, aşkınız devam ediyor, TOBB aşkınız. 73'üncü sayfanızda konuşma metninizin "Odalar ve Borsalar ve TOBB'a yönelik hizmetlerimize devam ediyoruz." diyorsunuz.

Şimdi, ben Sayıştay raporuna döneceğim birdenbire. Değerli arkadaşlar, bu 2013 yılı Sayıştay Denetim Raporu. Tabii, arkadaşlar kısmen değindiler ama burada önemli bulgular, önemli tespitler var, Sayıştay raporlarında ki bunlar Sayıştayın denetim yapabilece, sizin de tutanaklara ya da "tape" lere yansıyan konuşmalarınız, "Mahvolurduk."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

dediğiniz o Sayıştay raporlarından yazılabilen bir iki tanesi önümde. Mesela, 5174 sayılı Kanun'un 78'inci maddesi uyarınca ayrılan iç ticaret hizmetleri geliştirme payının bir kamu kaynağı olarak genel bütçe dışında tutulmasının doğru olmadığını belirttikten sonra önemli bir konuda da özellikle Sayıştay Raporu'nda "Kantar paylarının kullanımına ilişkin protokolün mevzuata aykırı hükümler taşıması sonucu döner sermaye bütçesi içinde yer alması gereken idare payının özel hesapta tutulması."

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile TOBB arasında, sınır kapılarından elde edilen kantar ücretlerinin yüzde 25'inden oluşan idare payına ilişkin usul ve esasları belirleyen protokolün mevzuata aykırı olduğuna ilişkin çok çarpıcı iddialar var.

Yani ben şunu 2013'te de söylemişim, şimdi de söylüyorum: Gerçekten TOBB'la aranızda bir al gülüm ver gülüm var. Bir tarafta, 17 Aralıkta ve 25 Aralıkta açığa çıkan yolsuzluk ve rüşvet operasyonu, ona yönelik olarak hiç konuşmayan bir TOBB, sesini çıkartmayan bir TOBB ve TOBB'la biraz evvel sizin 73'üncü sayfada "Hizmetlerimize devam edeceğiz." diye devletin olanaklarının belli bir kesime... İşçi ücretleri, memur maaşları ki memura 2014'te 123 lira verdiniz -siz de memurluktan, bürokratlardan geldiniz- Hükümet olarak. "Toplu sözleşme var." dediniz. Bir sendika, yandaş sendika yaratıp onu da kullanarak 123 liralık bir net artışla memurlara bir yıl geçirttirirken TOBB'a bu kadar kaynağın aktarılması, ihalelerin usulsüz verilmesi...

Bakin, şurada bir çarpıcı bölüm okuyalım değerli arkadaşlar, gerçekten işlem yapılmasını da zorunlu görüyorum: "Protokol hükümlerinden anlaşılacağı üzere kantar ücretlerinden idare adına ayrılan pay, şirket adına açılan bir hesapta tutulmaktadır. İdare tarafından talep edilen mal ve hizmetler şirket tarafından temin edilmek suretiyle ödemeleri gerçekleştirilmektedir. Temin usulüne TOBB bünyesinde kurulan şirket karar vermekte ve bu işlemten dolayı da herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Talep edilen işlerin temin işlemlerinin TOBB'un kurduğu şirket tarafından gerçekleştiriliyor olması ve bu konuda hiçbir sorumluluk üstlenmediğini belirtmesi kabul edilemez bir durumdur."

Son bölümde de diyor ki: "640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinde yer alan faaliyetlerden bir tanesi de f bendinde yer aldığı üzere gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda tartım ve benzeri hizmetlerini yapmak veya yaptırmaktır. Bu nedenle sınır kapılarında kantar ücretlerinden alınan yüzde 25'lik payın döner sermaye bütçesi için bir gelir kalemi olduğu açıktır. TOBB'a ait bir banka hesabında tutulan 42.906.911,00 TL'nin döner sermaye bütçesine aktarılması kanuni bir zorunluluktur."

Tabii, bu zorunluluğa rağmen bir işlem yapılmıyor. Yani demokrasinin gelişebilmesi açısından, kendisini zaman zaman sivil toplum örgütü ya da bir meslek örgütü olarak kuran, sizin de burada belirttiğiniz gibi 181 ticaret ve sanayi odası, 57 ticaret odası, 12 sanayi odası, 2 deniz ticaret odası, 113 ticaret borsası, 1,5 milyon tüccar ve sanayiciyi bağrında toplayan bir kurumun da demokratik olması gerekir. Onun da hesaplarının şeffaf olması gerekir. Hükümetin de -en büyük- ekonomik olarak da, sayısal olarak da güçlü bir örgütle bu kadar girift ilişkiler içine girmesi pek doğru değil.

Sayın Bakan, tabii, zaman zaman sizin konuşmanızda da var. Özellikle kaçakçılıkla ilgili bölümlerde arkadaşlar konuştular. Zamanımız da çok fazla değil. Ben, o nedenle, sınırlı sürede bu kaçakçılıkla ilgili... Hatay'da, daha dün telefonla konuştuğumuz bir petrol istasyonu işleten bir işletmeci "Can çekişiyoruz çünkü kaçak yakıt canımızı yaktı. Bizden kimse ne mazot alıyor ne benzin alıyor." Şimdi "ucuz mazot" oldu adı kaçak mazotun. Siz verileri vermişsiniz burada. Bunlar, tabii, doğrudur, devletin resmî rakamlarıdır diye itibar edeceğiz ama sanıldandan çok büyük.

Ben Sendika Genel Başkanı olduğum dönemde, 1990'lı yıllarda "Susan George" diye Fransız, sosyolog bir bilim kadınına "Akdeniz havzası ülkelerinin dış borç yükü nedir?" diye bir inceleme yaptırmıştım, Türkçeye çevirtti miştim, kitap olarak yayınlattırdım. Orada iki önemli konu vardı Türkiye'yle ilgili: Türkiye ki o zaman bu kadar terör yaygınlaşmamış, sınır kapıları bu kadar "large" hâle gelmemişti. O zaman bile -o kitapta bazı bölümleri, kelimeleri bile değiştirerek yayınlamıştık- diyordu ki: "Türkiye hem hat olarak yani yol olarak, koridor olarak hem de üretici olarak bu kaçakçılıktan, kara ve kirli para aklamaktan büyük kazanç sağlıyor." O zaman 20 koyup 1 alacaktı merhum Özal döneminde.

VAHAP SEÇER (Mersin) – 1 koyup 3 alacaktı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Neyse, ters oldu.

Şimdi, yıkılmamasının nedenini, o sınırların "large"lığına bağlamıştı. Oradaki güvenlik güçlerinin... Aynen, o günkü tabiri şimdi herkes kullanıyor. Gerillaların ve bürokratların arasında müthiş bir paylaşımın varlığını ortaya koyuyordu. Kullandığı kelime "gerilla" idi, biz ona "PKK" demiştik o zaman. Şimdi tam da o noktadayız.

Tabii, iş böyle olunca Sayın Bakan, geçtiğimiz yıl, yine 17 Aralıkta Cumhurbaşkanı Erdoğan ve bir kısım AKP'lilerin dediği gibi Hükümete bir darbe girişiminden söz edildi. "Bu darbe girişimidir." denildi. 4 bakan istifa etti, ettirildi, neyse. Bunu bir darbe girişimi olarak sundunuz. Ama geçtiğimiz günlerde bir televizyonda, 17 Aralık soruşturma dosyasına giren Erdoğan'ın "Hayırsever iş adamı." dediği Rıza Sarraf'ın Gana'dan sahte evrakla Türkiye'ye getirdiği 1,5 ton altınla ilgili, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bizzat bu konuyla ilgili görevlendirdiği bilirkişi raporunun esas alındığı ortaya çıktı. Yani Hükümetinize karşı -eğer o haber doğruysa- darbeyi... Sizden önceki Bakanın bizzat görevlendirdiği bilirkişinin raporundan anlaşıldı. Acaba ben şimdi soruyorum: Sizden önceki Bakan o nedenle mi görevinden oldu? Yani bir bilirkişiye böyle bir inceleme yaptırttı. Bu birileri tarafından ele geçti. Başbakan'a, şimdiki Cumhurbaşkanı'na iletildi de Sayın Yazıcıoğlu acaba o nedenle mi görevden alındı diye düşünmeden edemiyorum çünkü AKP'nin "darbe girişimi" diye sunmaya çalıştığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen toparlayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) - 17 Aralık soruşturmasına giren rüşvet ve kaçakçılık soruşturmasını bizzat Gümrük ve Ticaret Bakanlığının savcısı talep ettiği ortaya çıktı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

Şimdi, Sayın Başkan, bir önemli konu da dün burada konuşurken biz bankalarla ilgili olarak Bank Asyanın batırılmasına ilişkin, operasyon yapılmasına ilişkin paralel yapı nedeniyle Başbakanın da, eski Başbakan, şimdiki Cumhurbaşkanının da söylediklerini burada konuştuk. Ama, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bir devlet adamı en büyük kamu kurumu olan TÜPRAŞ gibi bir kurumun üzerine maliyecileri seferber etmemeli idi bence. Yani sırf kendi yandaş iş adamı, paralel iş adamı yaratacağım diye eski milletvekili, şimdi Rekabet Kurumu Başkanı arkadaşın bizzat buraya gelip, belki o günlerde sizlerle ya da kimlerle görüştüğüyse görüştükten sonra gidip -daha evvel de biliyorsunuz Yapı Kredi Bankasına, TOFAŞ'a aynı, benzer muameleler yapılmıştı- TÜPRAŞ'ın muameleye tabi tutulması ve 412 milyon lira ceza kesilmesi, o kurumun da yani Türkiye'nin göz bebeği olan bir kurumun da şaibeli hâle gelmesine neden oldu. Şimdi, bir kamu görevlisinin, özellikle Rekabet Kurulu Başkanının kalkıp da burada siyasi otoriteyi ziyaret ettikten sonra operasyon yaptırması ve bu konuda bizim Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Hurşit Güneş'in sorularına bugüne kadar ne onun ne Hükûmet kanadının bir yanıt vermemesi, gerçekten -son dönemde moda tabirle söyleyeyim- manidar. Yani oralarda kesilen cezaların hangi amaçla kesildiği, Türkiye'de kaçakçılığın, akaryakıt kaçakçılığının bu boyutlara vardığı bir dönemde, etrafı polisle çevrili cinayet mahallî edasıyla baskın olarak yapılması doğru değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, bir de -geçtiğimiz dönem de söyledim- gerçekten belli meslek grupları var Türkiye'de. Odalar birliği var, barolar birliği var, Türk Tabipleri Birliği var, buna benzer pek çok meslek örgütü var. Sizin bünyenizde de gümrük işlemlerinin, ithalat ve ihracat işlemlerinin daha sağlıklı yürüebilmesi açısından bir gümrük müşavirleri derneği var. Bu demek, defalarca Bakanlığa kendine ilişkin sıkıntılarını, sorunlarını yazıp iletti. Yani, onlar da bir oda olarak daha etkili olmak istiyorlar. Mesela, "Bilgili ve tecrübeli kişilere bu işler yaptırılır." diye bir tebliğiniz var. Ya, bu işi bilgili ve tecrübeli kişilere yaptıracağınıza, ticareti disipline etmekte, gümrük işlerini disipline etmekte tecrübe sahibi olmuş elinizin altında bu kadar önemli bir dernek var, bunlar oda olmak istiyorlar -on dört yıldan bu yana da hangi saikle engelleniyor, onu tam olarak bilmiyorum- yani onun bir odaya dönüştürülmesi için taleplerinin gerçekleştirilmesinde büyük yarar var.

Bir de Türkiye'nin ithalat ve ihracatına büyük kolaylık ve hız kazandıracak olan yetkilendirilmiş yükümlü yönetmeliğinizin 6'ncı maddesinde belirttiğiniz özellikle "bilgili ve tecrübeli kişi" kavramı muğlak bir kavram. Bu konuda hiçbir bilgi ve tecrübe sahibi olmayan kişiler bile bu işleri yapar hâle geldi. Bunların da o gümrük müşavirlerine bir görev olarak verilmesi, işin disipline edilmesi açısından faydalı olacaktır diye düşünüyorum.

Bir iki konum daha var ama onları da soru-cevap bölümünde soru olarak size yönelteceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin, sağ olunuz.

Sayın Akçay, ilave bir söz talebiniz mi var?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Soru-cevap bölümünde.

BAŞKAN – Soru-cevap bölümünde, tamam.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, bürokrasinin değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

Gümrük idareleri, gerek ekonomik gerekse güvenlik açısından bir ülkenin en önemli kurumlarından. Bu sebeple çok iyi yönetilmeleri gerekmektedir. Maalesef, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarda kaldığı on iki yılda bu başarılamadı. Gümrük teşkilatı, Adalet ve Kalkınma Partisi Kalkınma Partisi iktidarında hiç yaşamadığı kadar fazla sorunla karşı karşıya kaldı. Amiyane tabirle bir türlü dikiş tutturulamadı. 2011 genel seçimleri öncesinde Gümrük Müsteşarlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ticari kesimi birleştirilerek Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kuruldu. Gümrük ile iç ticaret birleştirilerek, tabiri caizse, ucube bir bakanlık oluşturuldu. Bu 2 teşkilatın hizmet alanları ne denli birbirleriyle örtüşmektedir, tartışma konusu. Gece yarısı operasyonlarıyla önü arkası düşünülmeden çıkarılan torba kanunlarla, diğer bir deyişle, esasen halk deyişimle de "büyük çuval" denilen harar kanunlarla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı içler acısı bir hâle dönüştürülmüştür.

Aslında 2013 yılı Aralık ayında sosyal medyaya yansıyan bir görüşmede hepimizin çok iyi bildiği kişinin oğlu, bir bürokrata "Ya, siz bu kanunları çok ciddiye alıyorsunuz." demek suretiyle babası ve arkadaşlarının yasalara ve hukuka olan bakışını ifade etmiştir. Gerçekten de hukukun ve yasaların hiç ciddiye alınmadığı, Mecliste edilen yemine uygun davranılmayan bir süreç yaşadık.

Sayın Bakan, Sayıştay raporlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi gereken süreçte raporların Meclise gelmesini engelleyecek çalışmaların yürütüldüğünü, sürecin bir bölümünde Başbakanlık Özel Kalem Müdürüyle yaptığınız konuşmaları içeren "tape"lerin kamuoyuna yansıldığını siz de biliyorsunuz. "Tape"lerde yer alan konuşmalarda raporların Meclise gönderilmemesinden mutluluk duyulduğu vurgulanıyor ve bu raporlarda Türkiye'de kamuoyuna, Meclise yansıtılsa gündemi ciddi bir şekilde değiştirecek, önemli tartışmalara neden olacak konuşmalar olduğu kamuoyuna yansdı.

Siz de 10 Mart 2014 günü Giresun Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine yaptığınız ziyaret sırasında bir değerlendirme yapmışsınız. Bu değerlendirmede şöyle diyorsunuz: "Ben de birkaç defa dinledim, sonra "tape"lere baktım, şu konuları tespit ettim, net olarak ifade edebilirim: Bir defa, konuşmalar kısaltılmış, çıkarılmış yani çıkartmalar var." Bu açıklamanızda bu "tape"lerin içeriğini kabul ettiğinizi, "tape"lerde yer alan konuşmalarda sesin size ait olduğunu kabul ediyorsunuz ama konuşmaların bazı bölümlerinin çıkarıldığını söylüyorsunuz. Şimdi, o "tape"ler de eğer Meclise gelmiş olsaydı Türkiye insanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan milletvekilleri şu gerçekleri öğrenecekti: Bir: Örtülü ödenek, Sayıştay kararının çıkmasında önemli nedenlerden birisi. Sayıştay denetçilerinin örtülü ödenekle ilgili

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

harcamalara da bakmak istemesi böyle bir tartışmanın açılmasına neden olmuştur. Hiçbir kaydı tutulmayan örtülü ödenekle ilgili bazı ihbarların Sayıştay denetçilerine gelmesi üzerine, ihbarların izi sürülmek istendiğinden bu gelişmelerle Sayıştay krizinin fitili ateşlendi.

İki: Vergi uzlaşmaları Hükümet ile Sayıştay karşı karşıya getiren bir başka konu idi. "Tape"lerde vergi uzlaşmalarıyla ilgili ciddi değerlendirmeler yer almaktaydı.

Üç: TOKİ ihaleleri, başka TOKİ olmak üzere kamu kurumlarıyla ilgili bazı usulsüzlüklerin tespit edildiği yine Sayıştay raporlarında bulunmaktaydı.

Belediye harcamalarıyla ilgili de Sayıştay raporlarında ciddi tespitler vardı, bu konuda siyasal iktidarı eleştiren değerlendirmeler vardı. Nitekim bir soru önergesine Bakanlıkça verilen yanıtta Ankara Büyükşehir Belediyesinin iştirak şirketlerinin yedi yıl denetlenmediği verilen soru önergesinde kabul edilmiş, sizden önceki Sayın Bakan tarafından. Yedi yıl Ankara Büyükşehir Belediyesinde denetim yapılmamasının gerekçesi olarak da elde yeterli şekilde kadro bulunmaması gösterilmiştir.

Önce şunu bir görelim: Böyle bir süreç içinde yer aldığınız ve hakikaten de sonunda raporun Türkiye Büyük Millet Meclisine gelişi engellendiği herkes tarafından biliniyor. Bu tür bir çalışma yapan bir Sayıştayın başında bulunduğunuz Bakanlıkla ilgili yaptığı değerlendirmeleri, raporları doğru ve sağlıklı bulmamız mümkün değil. Bir girişimle hazırladığı raporların Türkiye Büyük Millet Meclisine aktarılmasından vazgeçen, sonraki yıllarda ise denetimi sadece mali tablolara indiren, Bakanlıklarda, kamu idarelerinde yapılan denetlemelerde kamu harcamalarının usule, yasalara, tüzüğe, yönetmeliğe uygun olup olmadığı konusunda doğru dürüst bir kalem içermeyen Sayıştay raporlarını doğru olarak kabul etmemiz olanaksız. Gerçekten de bu uygulamaların sonunda yasaları çuval kanun olan bir iktidarın icraatlarda çuvallaması da kaçınılmazdı. Nitekim millî birlik, bütünlükte çuwallandı; millî güvenlik konularında çuwallandı; millî eğitimde çuwallandı; millî istihbarat konularında çuwallandı; adalette çuwallandı; insan hakları konusunda çuwallandı; AB ilişkileri konusunda çuwallandı; uluslararası ilişkilerde çuwallandı; dış ticarete çuwallandı; kamu yönetimi sisteminde çuwallandı; sosyal güvenlikle çuwallandı; yolsuzlukla mücadelede çuwallandı; kısacası neye el atılırsa o konuda çuwallamalar görüldü.

Bazı konularda da çuwallanmadığını söylemeyi bir kadirşinaslık olarak algılıyorum. Mesela, evdeki milyonlar konusunda çuwallanmadı, ya sıfırlandı ya da kutulandı. Sıfırladığınız başka konular da var; kamu yararı, hukukun üstünlüğü, adalet anlayışı, sosyal devlet, millî birlik, demokrasi, insan hakları, kazanılmış haklar, millî itibar ve daha birçok konu da sıfırlandı.

Şimdi, kevgire dönmüş sınırlarımızdan akaryakıt kaçakçılığı yapmak için sınırlarımıza döşenen boruları görmüyorsunuz. Konuşmanızda tırların yurt dışına giriş çıkışındaki getirdikleri mazotu denetleyerek kaçakçılığın ciddi bir şekilde önleneceğini vurguladınız. Hâlbuki, Türkiye'deki asıl kaçakçılığın kaynağı, kaçak akaryakıt kamyonlarındaki standart depolar ile girdiğini zannettiğimiz miktar değil, kaçakçılığı önleme yoluyla standart depolarla fazla giren kaçak borularla Türkiye'ye aktarılan mazottur, akaryakıttır. Dolayısıyla, bunlardan tek ve maktu vergi tahsil edilmesi ile olabileceğini zannetmek yanlış bir girişimdir. Bu ölçüm işlemleri sırasında gümrük memurları ile kamyon şoförleri arasında yaşanabilecek gerilimleri hesaba katmayan bir yaklaşımı dile getirdiniz.

Bazı olumsuzlukların, yanlışlıkların tespit edilmesinden sonra, inceleme için görevlendirdiğiniz müfettişlere on beş gün veya bir ay gibi kısa süreler verilmektedir. Yapılan yolsuzlukların detaylarının ortaya çıkarılması için böyle bir kısa sürede neyin elde edilebileceğini merak ediyorum. Burada denetimlerin etkisizleştirilmesi mi isteniyor ki kısa sürede sonuca gidilmesi talep edilmektedir? Sayın Bakan, kendiniz de eski bir müfettişsiniz, teftiş elemanısınız, on beş gün içerisinde bir yolsuzluk olayının tüm detayları ile ortaya çıkarılamayacağını sanırım takdir edersiniz.

Acaba bu baskılama nedeniyle midir Sayın Çağlayan'ın meşhur saati konusunda bir inceleme ve soruşturma başlatılmadı?

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasını size aynen okuyorum: "Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülke sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keskin, lütfen toparlayınız.

ADNAN KESKİN (Denizli) - Kendisi almış veya başkası almış, bu tartışmalar bir yana, söz konusu saatin gümrük işlemlerine tabi tutulduğuna dair hiçbir beyanat duyulmadı. Mevcut yasaya istinaden, suç tanımına uyan eylem için Bakanlığınızca bir inceleme ve soruşturma başlatılıp başlatılmadığı doğrusu merak konusudur.

Diğer yandan ise, tüm sınır kapılarında, özellikle de doğu ve güneydoğuda zor şartlarda görev yapan personelin kalma sıkıntısını ortadan kaldıracak yapılar için ödenek bulunmamaktadır.

Doğu ve güneydoğu kapılarında çalışan memurlar zor çalışma şartlarında çalışmakta ve can güvenliği kaygısı içindedirler. Bölgenin özelliğinden ve kalacak yer problemi dolayısıyla eş ve çocuklarını yanlarına alamamakta, bu da aile birliği açısından ciddi sıkıntılar yaratmaktadır.

Yine, Başbakanın açıkladığı eylem planında gümrük kapılarının sayılarının artırılacağından söz edilmektedir. Şunu vurgulamak istiyorum ki önemli olan nicelik değil, niteliktir. Mevcut gümrük kapılarının durumu içler acısıyken yeni kapı açmanın mantığını anlamak olanaksızdır.

Fiziksel koşulların yetersizliği yanında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığında görünen odur ki çalışanların sorunları görmezden gelinmekte, üst yöneticilerin arzu ve keyifleri ön planda tutulmaktadır.

Birçoğu deneyimli ve bilgili olan çok sayıda yönetici ya araştırmacı ya da müşavir kadrolarında bankamatik memuru hâline getirilmişken, kaynakların bu şekilde nasıl israf edildiğini görmek istemeyenler, sırf kadrolaşma uğruna

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

liyakat ve yeterlikten uzak kişileri bölge müdürlüklerinde, daire başkanlıklarında, genel müdürlüklerde çalıştırmakta bir sakınca görmemişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keskin, lütfen son cümlenizi alayım.

ADNAN KESKİN (Denizli) - Bakanlık bir yetenek mezarlığına dönüşmüştür. Şu anda pek çok önemli görev, merkez ve taşra teşkilatında vekâletle yürütülmeye çalışılmaktadır. Hâlen ataması yapılmamış birçok üst düzey görevli bulunmaktadır. Esasen diğer birçok kurumda olduğu gibi vekâlet yönetimi Gümrüğün de yönetim şekline dönüşmüştür.

Bakanlık bütçesinin Bakanlığa ve ülkemize güzellikler getirmesini diliyorum. Tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Keskin.

Değerli arkadaşlar, Bakanlık bütçesi üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Soru-cevap işlemine geçeceğim ancak onun öncesinde, arkadaşlar da müsaade ederlerse, Sayın Bakanım, ben buradan inemediğim için, normalde aşağıda sormam lazım ama burada bir iki konuyu dile getirmek istiyorum.

Bunlardan bir tanesi, biliyorsunuz Türkiye'deki ithal araçlarla ilgili, Sayın Bakanım, ikinci el araçların sıfır olarak sokulmasına ilişkin Türkiye'de bir problem yaşanıyor. Buna ilişkin bu şekilde tespiti yapılan araçlarda bir haciz işlemi uygulanıyor. Çok ciddi sayıda bu noktada araç var fakat burada bugün araçların son alıcıları açısından baktığınızda, yani ithalatçılar açısından demiyorum ama ilk getirenler açısından baktığınızda, ciddi bir mağduriyet söz konusu.

Burada ikinci bir önemli mesele, bu meselelerin tespitinden sonra, diyelim ki bu araçlar tespit edildi, siz bugün gittiniz, bir araç alıyorsunuz, bu aracın böyle olduğunu bilmiyorsunuz, gidiyorsunuz noterde işlemini yapıyorsunuz, trafik sicilde işlemleri yapılıyor. Normal şartlarda bu aracın böylesine kaçak girdiğinin tespiti yapıldığında bütün bu, ilgili birimlere, noktalara, kurumlara bu bilgi verilmesi gerekirken bu bilgi verilmediği için siz bugün dahi gidip bu tespiti, diyelim iki sene önce kaçak olduğu tespiti yapılmış bir aracı hiçbir şeyde pürüzsüz olarak alıyorsunuz, ondan sonra da karşınıza geliyorlar, bakıyorsunuz aradan üç beş ay geçiyor, bir haciz işlemiyle karşılaşıyorsunuz. Buna da bir çözüm bulunması lazım.

Burada bir de iki farklı uygulama var Sayın Bakanım. İstanbul'da yakalandığınızda ilgili daire bunu yeniden yediemin olarak size teslim ediyor, bu sorun çözülene kadar kullanmanız açısından ama Ankara'da yakalandığınızda buna direkt olarak el koyuyorlar. Bir de böyle iki farklı uygulama var, bunu ifade etmek istedim.

Efendim, Isparta'yla ilgili olarak da Sayın Bakanım, 1997 yılında 9691 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla Süleyman Demirel Havaalanı hudut kapısı olarak kuruldu. Havalimanı hudut kapısı statüsünde olduğu için de Gümrük İdaresi burada yok. Bir mobil gümrük hizmeti veriliyor. Bu durum, bizim bu havaalanındaki hizmetlerimizi ciddi şekilde aksatıyor. Şu an, sadece dokuz ay itibarıyla söylüyorum Sayın Bakanım, 118.646 yabancı yolcu bu havaalanına geldi. Bunlar şöyle ki: Antalya Havalimanı'ndaki yoğunluktan dolayı, bir de İran uçaklarının Antalya inişine İran tarafı izin vermediği için çok ciddi manada bir İran uçaklarının iniş söz konusu. Bir de tabii, burada Gümrük İdaresi de olmadığı için de aktarmalı uçuşlarda gümrükleme işlemleri İstanbul'da yapıldığı için aşağı yukarı 15-20 bin civarında dışarıdan gelen ama iç hatlarda görünen yolcuyu da buna koyduğumuzda ve yıl sonu rakamlarıyla on iki aya baktığımızda, 170-180 bin dış yolcu kapasiteli bir havaalanı ancak Gümrük İdaresi yok, yeterli hizmet veremiyoruz, mobil statüde. Bu konunun tarafınızca değerlendirilmesini arz ediyorum.

Bir de defaatle yıllardır dile getiriyoruz Sayın Bakanım, Isparta'nın en önemli değeri elma. Türkiye'deki elmanın aşağı yukarı yüzde 26-27'sini üretiyoruz, bu seneki rekor 800 bin tonun üzerinde. Bir borsa ihtiyacımız vardı, bir ürün borsası ancak tabii, işte, en fazla on iki ay dayanabildiği için yaş sebze, meyve halinde de işlem gördüğü için bir borsayı oluşturamıyoruz yani bu engeli aşamıyoruz. Burada bir tanzim mağazası sistematğinde düşünüp, tanzim mağazasına bağlı, yani emanet depolar gibi ürünle ilgili senetle çıkarılabilmesi noktasında Bakanlıkla geldiğimiz bir nokta vardı ancak hâlâ burada arzu etmiş olduğumuz sonucu alamadık. Bu noktada da desteğinizi rica ediyoruz.

Tekrar çok teşekkür ediyorum.

SORULAR VE CEVAPLAR

Şimdi soru sormak isteyen arkadaşlarımıza istem sırasına göre söz vereceğim.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle fındık ikramınız için teşekkür ederiz. Hükûmetiniz fındığı destekledi, fındık şu anda 15-16 lira civarında, iyi bir fiyatta fakat üzüm üvey evlat gibi kaldı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Kabuklu fiyat olarak doğru.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kabuklu fiyat olarak söyledim ben. Üzüm üvey evlat muamelesi görüyor. Geçen yıl 5 lira olan kuru üzüm şimdi 2,5 lira. Yaş üzüm de 50 kuruşa filan indi, bunun maliyeti zaten 70-80 kuruş. Dolayısıyla, hatırlatıyorum 2009'da fındık için hazineden Toprak Mahsulleri Ofisine tam 1 milyar liralık bir kaynak ayrılmıştı. Üzümü lütfen unutmayalım.

Ayrıca, bu Orta Doğu'daki ve Arap ülkeleriyle olan ilişkiler nedeniyle üzüm ihracatında da sıkıntı var.

Sayın Bakan, bugün bir açıklamanız oldu "Lozan'daki hakları telafi ettik." diye. "Biz Kuzey Irak yönetimiyle hem ekonomik hem siyasi olarak iyi ilişkiler içindeyiz. Petrol anlaşmasıyla her yıl 10 ile 20 milyar dolarlık bir kaynak sağlıyoruz. Lozan'da kaybettiğimiz haklarımızı bugün bu anlaşmayla büyük oranda telafi ettik. 60 milyar dolar enerji ithal eden Türkiye, 20 milyarlık bölümünü Kuzey Irak'tan alıyor. Biz ülke menfaati olarak Kuzey Irak'la ilişkilerimizin sürmesini istiyoruz." diyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Şimdi, bir hususun açıklanması gerekiyor: Bu 20 milyar dolar nedir, nasıl telafi ettiniz? Biraz evvel bizim Genel Başkan Yardımcımız Emin Haluk Ayhan da basın toplantısı yaptı, o basın toplantısında da size teşekkür ediyor, onu da ifade edeyim. Yani "Bütçenin hangi kaleminde bunu göreceğiz veya bu 20 milyar dolar avantajı nasıl sağladı?" şeklinde.

Bir diğer husus: Bu ESDEP, 2010 Nisan ayında, 2010 yılında -dört yılı geçti- 30 madde, 7 başlık hâlindeydi. Şu ana kadar 7 maddesi var -sizin sunumunuzda da ifade ettiğiniz gibi- diğerleri bekliyor. Bu Esnaf Şûrasının 27 Kasım'da toplanacağını ifade ettiniz. Geçen yılki sunumda da yine "2013 Kasımında toplanılacak." denildi, toplanılmadı. Nerede yapılacak bu şûra? Bugün Kasımın 7'sine geldik.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Mesela, milletvekillerinin hiç haberi oldu mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Davet ediliyorlar, başlanacak.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, milletvekilleri olarak bize bir haber, davetiye gelmedi. Yer belirlendi mi, onu soruyorum.

Şimdi, ustalık belgesi sorunu var, bu bir türlü çözülüyor. Esnaf ve sanatkâr sicilinde kayıt sırasında meslek dalıyla ilgili ustalık belgesi isteniyor ancak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nun 102'nci maddesinde "Ticaret siciline kayıtlı olanlardan ustalık belgesi istenmez." deniyor.

BAŞKAN – Sayın Akçay, artık sorunuza alayım efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hemen... Soruyu soruyorum zaten Sayın Başkan, başka bir şey yapmıyoruz.

Yani, esnaf odasına kaydolurken ustalık belgesi isteniyor, ticaret odasına kaydolursa ustalık belgesi istenmiyor; bu sorunun çözülmesi gerekir. Bunun çözüleceğine ilişkin de bu ESDEP'de bir maddede de vardı, öyle hatırlıyorum.

Bir de, emeklilik döneminde faaliyetlerine, çalışmaya devam eden esnaftan kesilen sosyal güvenlik destek priminin kaldırılmasına ilişkin en küçük bir emare ve niyet de yok. Bu konunun da Bakanlığınızın gündeminde olup olmadığını merak ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum, Sayın Başkan size de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakan, dağıttınız kitapçığın 103'üncü sayfasında "Kooperatif ortaklarının borçlarını yapılandırarak faizlerini sildik..." Siz mi sildiniz, TESKOMB mu sildi yani kooperatifler mi sildi? Siz bütçenizden 400 milyon mu aktardınız, yoksa 400 milyonluk kredi, kooperatiflerin kendi ortaklarına faizlerden vazgeçerek sağladığı bir para mıdır?

"İki: Geçen sordum, bundan üç ay önce, siz Bakan olmadan önce Sayın Yazıcı'ya: "Kaçak zeytinyağı miktarı ne kadar?" dedim, "2 ton" demişti. 2 ton gümrüklerden kaçak zeytinyağı geçişi... Ama Türkiye'ye Suriye'den ciddi bir kaçak zeytinyağı girişi vardır. Bu kaçak zeytinyağı nedeniyle şu an üretici baskı altındadır. Yükselcek fiyatlar ve Türk zeytinyağının kalitesi ciddi bir şekilde uluslararası pazarda tehlikeye girmiştir. Bunu bir kez daha dikkatinize sunuyorum.

Sınırdan ve gümrükten başlamışken... Bugün INTERPOL Genel Sekreterinin bir açıklaması var: "İŞİD militanları gemi yoluyla geliyorlar ve en çok da İzmir'den geliyorlar." diye. Bu konuda gümrükler açısından bir değerlendirmenizi yapar mısınız?

Dün Sayın Başbakan açıkladı, bugün gazetelerde manşetti: "Servisler kaldırılacak." Şimdi okudum, Başbakan Yardımcımız Sayın Babacan "Servisler kaldırılmayacak." demiş. Servis otobüsçüleri ve servisçiler büyük oranda sizin Bakanlığınıza bağlı. Siz ne düşünüyorsunuz? Başbakan gibi mi düşünüyorsunuz, Başbakan Yardımcısı gibi mi düşünüyorsunuz? Çünkü servisçiler ayağa kalkmış vaziyetlerde, veliler ayağa kalkmış vaziyette veya iş yerleri ayağa kalkmış vaziyette. Bunu nasıl çözeceksiniz, onu söylemek istedim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Başka bir formülü var Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam, siz sorunuza sorun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana soruyorum: İstanbul Küçükçekmece Halkalı Gümrük Müdürlüğü sahası içerisinde bulunan beş katlı bir depoda geçtiğimiz günlerde yangın oldu. Siz bu yangından önce orayı ziyaret ettiniz mi? Halkalı gümrüğünün kara para transferinde bir üs olarak kullanıldığı şüphesiyle Amerika Birleşik Devletleri tarafından izleme ve takibe alındığı iddiası doğru mudur? Yangınla ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuş mudur? Yangın mahallindeki tüm kamera kayıtları muhafaza altına alınarak İstanbul Cumhuriyet Savcılığına teslim edilmiş midir? Yangın sırasında duyulan patlamaların sebebi nedir? Yangın esnasında depoda silah ve mühimmat bulunduğu iddiası doğru mudur? İddia doğruysa silah ve mühimmatların sahipleri kimlerdir? Silah ve mühimmatlar nereye sevk edileceklerdir? Silah ve mühimmatlar neden depoda tutulmaktaydılar? Halkalı gümrüğüyle ilgili olarak başlatılan bir soruşturmanın var olduğu ve soruşturmaya delil teşkil edecek bazı belgelerin ve malzemelerin çıkan yangında kullanılamaz hâle gelen depoda tutulduğu ve deponun soruşturmanın boşa çıkması için kundaklanarak yakıldığı iddiası doğru mudur?

Son sorum: 20 Ekim 2014 tarihi itibarıyla Halkalı Gümrük Müdürlüğüyle ilgili devam eden bir soruşturma bulunmaktaysa soruşturmanın şüphelileri kimlerdir ve soruşturmanın son durumu nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sağ olun Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu Rekabet Kurulunu herkes es geçti de benim kafama takıldı, bir sorayım.

Bu 150 şirketlik maden havuzu var Soma dâhil, Ermenek dâhil insanlarımızın öldüğü yerlerde. Bunların bu şekilde birleşmesi ve iktidardan ihaleleri alıp iş yürütmesi, havuz oluşturmaları... Rekabet Kurulu olarak tarafınızdan ne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

işlem yapıldı? Bütün medya şirketleri, holdingler, hepsi -tek tek sayabilirim, hepsi ama- maden ve enerji alanında çalışıyorlar -maden ve enerji alanında, bakın, dikkat edin- termik santraller, nükleer santraller, HES'ler dâhil hepsinde çalışıyorlar. Rekabet Kurulu olarak bunları takip ettiniz mi, ne yapıyorsunuz?

El Şaruri ismi size belki yeni gelebilir. Musul'daki rehinelere takasında serbest bırakılan IŞİD'li bu. İngiltere'de Time gazetesine açıklamalar yapmış. Özgür Suriye Ordusuyla çatışmalarda Urfa'da cezaevindeydiler. İçlerinde 2 İngiliz, 3 Fransız, 2 İsveçli, 1 Belçikalı, 2 Makedonyalı vatandaş da varmış, bunların sayısı da bayağı çokmuş. Bu takas, bizim Musul'daki Konsolosluk rehineriyle ilgili bu takas -Tel Abyad üzerinden Ceylanpınar'a getirildi- Akçakale Sınır Kapısı'nda mı yapıldı? Bu konuda Bakanlığınızın bilgisi oldu mu? Bunların sayısının 100'ün üzerinde olduğunu ifade ediyor bu şahıs; 180 kadar, 180 kişi. Yani gümrükte sizin haberiniz olmadan MİT cezaevinden alıp ellerini kollarını sallaya sallaya bunları IŞİD'e teslim edebilir mi? IŞİD gibi bir örgütü... Yani tutuklular cezaevinden çıkarılıp teslim ediyor, bu mümkün mü?

Bir sorum daha: Sayın Bilgiç Isparta'yla ilgili sordu, turizm bölgesi orası. Fakat Şırnak Havalimanı, Şerafettin Elçi Havalimanı tıpkı Basel'deki havalimanı gibi üç ülke sınırı içindedir yani yarım saat mesafeyle hem Suriye hem Zaho ve onun için de, genellikle Irak'tan, Duhok'tan, Zaho'dan daha yakın olduğu için bu havalimanı kullanılıyor ve bütün uçaklar dolu gelip gidiyor yani en yüksek yolcu taşıma kapasitesi var. Burada bir gümrük olayı ve tıpkı Basel'deki havaalanı gibi, Almanya, Fransa, İsviçre arasında olduğu gibi bir şey düşünüyor musunuz?

Gümrük yolları sizi de ilgilendirmiyor mu Sayın Bakan? Habur'a giden 10 kilometre mesafedeki gidiş gelişli yol, binlerce tırın gidiş gelişle delik deşik olmuş ve çokça insan trafik kazasında öldü. Yani şehir merkezinde, belediyeye aittir, gücümüz de yetmiyor yapmaya. Bu konuda TOBB'a veriyorsunuz, yüzde 25 de siz alıyorsunuz, belediyeye de 5 kuruş para vermiyorsunuz. Yerel yönetimlere de temizlik vesaire konusunda katkı payı düşünüyor musunuz? O yolların yapılmasını, Silopi içindeki...

Bir de açık pazar çalışması var, ikinci bir kapı yapılıyor Irak'la Suriye arasında. Birisinde Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi var, birisinde de Cizire Kantonu var şu an. Yani rejimle yapmayacağınıza göre Cizire Kantonu'yla da bir görüşme yaptınız mı? Yapmak isterseniz de biz HDP olarak size yardımcı oluruz. Hatta, bir şey söyleyeyim: Benim ilçemin nüfusu kadar bir nüfus karşıda hemen, Suriye'nin Derik ilçesinin hemen hemen yüzde 90'ı benim ilçemden gitme, Süryaniler de, oradaki Kürtler de, Araplar da. O konuda hızlı bir şey düşünüyor musunuz?

Uzak Doğu'dan gelen kaçak cihazlarla ilgili, gizli dinlemeyle ilgili hâlâ ciddi bir kaçak olduğu konusu var. Bu konuda bir tespitiniz, bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum, bu kadar ama bu açık pazardan Kürt petrolü ve gazı alındığı zaman Türkiye'deki şirketlere normal standardın üzerinde bir hak tanınıyor. Yani yüzde 8'ken yüzde 15'lerde gibi, hatta taşıma karşılığı verilecek. ÖTV, KDV, gümrük vergisi yani bu konuda Bakanlığınızın dahli var mıdır? Yoksa, direkt Enerji Bakanlığı üzerinden mi oluyor? Çünkü bizim de oradaki tankerler, esnaf, taşımacılık, hatta, Adana, Mersin, Konya'ya kadar, Niğde'ye kadar taşımacılık sektörü bu konuda ilgilidir.

Batman'dan Irak'a, bu çatışmalar, IŞİD nedeniyle benzin rafinerisinden çok fazla gitti, o taşımacılıkta çok ciddi sıkıntılar yaşandı. Sayın Bilgiç de o konuya dikkat çekti. Bazı eski, basit engellemelerden dolayı esnaf çok şikâyet ediyor, çok ciddi engellemeler olduğunu söylüyor. Bu şikâyetler direkt size yapılmıştır çünkü sanayi odalarını size yapılmasını yönlendirdim. Bu konuda bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ederim.

(Oturma Başkanlığına Başkan Recai Berber geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, tabii, bu sunuş konuşmasını ben okudum. Kaçakçılıkla ilgili mücadele sayfa 44 ve 45'te başlar. Kaçakçılıkla ilgili sizin 1'inci maddede uyuşturucu madde kaçakçılığıyla ilgili bir sunuşunuz var, bütün ve bütün mamulleriyle ilgili var; siz derken Karadeniz çocuğunuz, Karadeniz'de çay var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Çay da var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bulamıyorum ben, bununla ilgili bir şey bulamadım ben burada, lütfen, bana o konuda yardımcı olursanız sevinirim. Bugüne kadar Türkiye'ye kaç ton kaçak çay girişi oldu? Bununla ilgili ne tür önlemler var? Bu, yerli çayımızın fiyatını etkiliyor mu? O anlamda ne tür tedbirler alıyorsunuz?

Türkiye'de çalınan araçlar yurt dışına götürülüyor ve bu gümrük kapılarında bu konuda ne tür tedbirler alınıyor? Burada devletin objektif sorumluluğu yok mu? Yani gümrük kapılarını korumak ve kollamakla yükümlü olan devlet, o üstüne düşen sorumluluğu yerine getirememişse, aracı Türkiye'de çalınıp yurt dışına götürülen araç maliklerinin devlete karşı tazminat davası açma sorumluluğu yok mu?

Gümrük Sözleşmesi'ni imzalamıştık, bu Gümrük Sözleşmesi'nin ekonomi açısından bize -getirisi ve götürüsü- yararı mı çok, zararı mı çok?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – AB'yle mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, 95 Gümrük Sözleşmesi. Eğer bunun sakıncaları çok fazlaysa bunu tek taraflı askıya almanız mümkün değil mi?

Ayrıca araçlarla ilgili... Yurt dışından ithal ettiğimiz araçların çıplak fiyatı maliyeti kadar, bir o kadar da vergiler biliniyor.

BAŞKAN – Daha fazla.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Madem bu kadar ekonomisi büyük bir ülkeyiz, bu gümrük vergilerini daha düşürüp vatandaşlarımızı daha güvenli, daha kaliteli araca binme imkânı sağlamaz mıyız?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

Son sorum şu: Şanlıurfa Havalimanı'nda da gümrük alanı açılmasıyla ilgili bir çalışmanız var mı? Gerçekten büyük bir alan, ben bölgenin milletvekili değilim ama Anayasa'mız "Her milletvekili Türkiye milletvekilidir." diyor, o bölgede de gümrük alanının açılmasını istihdam ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, biraz evvel konuşmamın içinde biraz sonra soru soracağım demiştim. Tabii, gümrük kapıları olabildiğince konuşuldu, herkesin gözleri önünde, "large" ama Türkiye'de özellikle son yıllarda iskele ve limanlar... Her fabrikanın bir limanı oldu, ben Körfez bölgesini çok iyi bildiğim için söylüyorum. Şimdi, bugün haberlere düşen bir konu var, tam da sorumla bütünleşen bir konu. INTERPOL, Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı, Türkiye'nin son zamanlarda cihatçı militalara yönelik tedbirleri birazcık sıkılaştırması üzerine gemilerle özellikle Türkiye'ye gelmeye başladıklarını söylüyor. Gerçekten bizim gümrük kapılarından daha "large" kullanılan, insan kaçakçılığından tutun her türlü kaçakçılığın yapıldığı yerler limanlar, iskeleler ve limanlar. Oralarda kontrollerin tam olarak yapılmadığını herkes de biliyor. Şimdi, burada da INTERPOL bu konuyla ilgili ilk uğrak yerinin İzmit olduğuna dikkat çekiyor, bugün haberlere de yansıdı bu konu. Gerçekten Bakanlığınızın sorumluluğu alanındaki gümrükle ilgili bu uygulamaların çok titizlikle ele alınması bir zorunluluk hâline geldi.

Sayın Bakan, bunu söyledikten sonra, demin konuşmamın içerisinde söylediğim, 17 Aralık yolsuzluk ve rüşvet operasyonu sonrasında, gümrük memuru Teoman, kendisine Rıza Zarrab'ın rüşvet teklif edip rüşveti almadığı gerekçesiyle Gaziantep'e sürülmüş idi. Şimdi akıbeti nedir, nerede görev yapıyor? Yani biraz evvel yine söylediğim, o zamanki konular yeni yeni açığa çıkıyor. Bunun, o zamanki Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından görevlendirilen bilirkişinin raporunda kaçakçılık suçunun işlendiği ve kara para aklama trafiği gözlemlendiği ve bu nedenle savcılığın işlem yapmasını istediği için görevden alındığına ilişkin iddialar var. Bu, doğru mudur? Yani sizin de onun yerine Bakanlık görevine getirildiğine ilişkin iddialar var, bu doğru mudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, doğu sınırlarımızda, özellikle Suriye sınırında birçok sınır kapısı faaliyetini durdurdu, bir kısmı açık. Açık olanlar hangileri? Karşıdaki muhatabımız kim? Onları öğrenmek istiyorum.

İsviçre'ye altın ihracatı ve ithalatıyla ilgili bir iddia ortaya atıldı. İlk dört ayda İsviçre'den Türkiye'ye yapılan altın ithalatında bizim verilere göre 5.342 kilogram altın ithal etmişiz ama İsviçre Gümrük İdaresi verilerine göre 6.501 kilogram, bu rakamlar basından edindiğim rakamlar ve 1.158 kilogramlık bir fark ortaya çıkıyor. İhracatta da aynı şekilde, bizim verilerimize göre 47.117 kilo altın ihraç etmişiz ama İsviçre Gümrük İdaresi verilerinde bu rakam 44.429. Burada da 2.688 kilogramlık artı bir fark var. Bu, neden kaynaklanıyor, bunu öğrenmek istiyorum.

İran'la sorun yaşıyoruz bu transit geçişlerle ilgili. İran orada akaryakıt fiyat farkı uygulaması başlattı bizim Türk tırlarına, daha sonra, biz buna mukabele ettik, karşılık verdik, şimdi işler iyice karıştı. Son gelinen nokta nedir, bunu öğrenmek istiyorum.

8 Eylül 2014 tarihli Bakanlar Kurulu kararında Türkmenistan menşeli pamuk ipliği ve pamuklu mensucat ürünleri ithalatında gümrük vergisi muafiyeti getirildi. Niçin böyle bir uygulamaya gerek duydunuz, onun cevabını almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kısaca, konuşmamın arasında söyledim ama bakanlarımız böyle sorular da net sorulmayınca üstünden hızlıca geçip genele top çevirip bırakıyorlar.

Şimdi, teknik olarak önce bir soru soracağım. Ben diyelim ki size "Makine aksamı getiriyorum." diye beyanda bulundum ama içinde platin çıktı. Yani bu, sadece yanlış, yalan beyan mı oluyor, kaçakçılık mı oluyor, nereye veriyorsunuz, ben bunu merak ediyorum. Yani farklı bir şeyi söyledim veya hayalî ihracat yaptım veya hayali ithalat yaptım, bunu gümrükte neresi soruşturuyor ve bunun sonucu ne oluyor? Şimdi, bunun üstünden şunu soruyorum: Kendisi, örnek doğal taş olarak soran az önce, memur Teoman'ın sorgulamasına girmeyeceğim Sayın Çetin ama işin esasına gelelim. Yani gümrüğün buradaki sorumluluğu nedir? Gelmiş, yanlış beyanda bulunmuş, evrakı eksik, arkadaşlarımız tutanak tutmuşlar, normal olması gerekeni yapmışlar, savcılık da gelmiş, dosya açmış ama asıl kısım gerçekten nasıl oluyor? Yani gelen bir uçak kafasına göre böyle iniyor mu? Bunun gümrük kontrolleri nasıl yapılıyor? Buradaki ihmal kimden kaynaklanıyor? Bu iş gümrüğün üstünde mi kalıyor yoksa inen şeylerde mi, kim kontrol ediyor, ben açıkçası merak ediyorum çünkü bir uçak bir havaalanında on sekiz gün bekler mi? Evrakı eksik, bir uluslararası uçan bir şirket hangi evrakın verilmesi gerektiğini bilmez mi? Önce "Tahran'a gideceğim." deyip sonra Dubai'ye nasıl gidiyor? Yani uluslararası havacılık açısından bunların bir kuralı yok mudur? Ben tamamından kafam karışıyor. Bir de yani demin de söyledim, bu insanlarla ilgili soruşturma açılmasından neden imtina ediyorsunuz? Varsa bir şey, bakın, tutanaklar tutulmuş, gümrük görevlileri mühürlenmişler. Sonra, araya bir sürü dedikodu çıkıyor, bunlar geliyor, artı, iddiaya dönüşmüş, dosyalara girmiş. Ben bu sürecin akışını merak ediyorum, kimseyi töhmet altında bırakmadan ama baştan da söyledim, kapattığımız zaman, "O zaman burada bir şey var." diye peşin olarak biz de artık ona inanmaya başlıyoruz. Dolayısıyla, ben bunların soruşturulması gerektiğini düşünüyorum çünkü o şirketlerle ilgili de bir sürü, kime ait olduğunu iddialarda söylüyor, "hayırsever iş adamı" -tırnak içinde- diye nitelendirdiğiniz vatandaşın şirketlerine ait olduğunu bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

kısımının, geri kalanı da tekrar Dubai'ye, oradan İran'a gidiyor. Ki, biz burada altın ihracatını konuşurken önceki sene Sayın Babacan söylemişti, "İran'a ambargo var, artık oradan gitmiyor." diye, yeni yollar bulmuşlar, Dubai'ye gidip, oradan dolaşıp İran'a gidiyor. Onun için, bunların hakikaten sıkı kontrol edilip edilmediğini merak ediyoruz. Teknik olarak bu işin aslının ne olduğunu açıklarsanız memnun olurum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, konuşmam sırasında değinmiştim dahilde işleme rejimine, gümrük kontrolü altında işleme rejimine. Özellikle demir çelik sektörü için ve giyim sektörü için önemini biliyorsunuz siz de. Bununla ilgili yaptırıldığınız çalışmalarda, tespitlerde ne kadarlık bir kaçakçılık, usulsüzlük, yolsuzluk veya istismar tespit ettiniz? Bu, dış ticaretimize kıyasla ne kadarlık bir orana, miktar ve tutar olarak neye tekabül ediyor, bilgi verebilirseniz memnun olurum. Sektörler itibarıyla varsa daha da iyi olur tabii ki.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, Sayın Bakana izninizle şu soruyu yöneltmek istiyorum: Biliyorsunuz Gezi olayları sırasında Koç grubu, Divan Oteli'ni Gezi'de mağdur olanların sığınmasına açmasından ötürü siyasal iktidarın başı tarafından lanetlenmişti, suçlanmıştı ve "Bunun hesabını vereceksiniz." diye bir tehdide matuf kalmıştı kuruluş. Bunun arkasından, Maliye memurları polis nezaretinde bir baskın yaptı, Koç grubunun TÜPRAŞ'ına ceza kesti. Bu cezadan sonra, Rekabet Kurulu da 2003, 2005, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında bu kuruluşla ilgili incelemeler yapıyor, herhangi bir ceza verilmesine gerek olmadığına karar veriliyor ama Gezi olaylarından sonra Maliyenin oraya el atmasından sonra Rekabet Kurulu, TÜPRAŞ'a el atıyor ve 412 milyon TL'lik ceza kesiyor. Şöyle bir iddia ortaya atılmıştı o günlerde: Eski Refah Partisi Milletvekili olan Rekabet Kurumu Başkanı Sayın Nurettin Kaldırımçı cezanın verilmesinden üç gün önce Ankara'ya gelip siyasi temaslarda bulunuyor ve üç gün sonra bu ceza açıklanıyor. Buraya gelmiş midir?

CAHİT BAĞCI (Çorum) - Başkanlık Ankara'da zaten.

BAŞKAN – Başkan şu anda...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Tamam efendim, biz de onu söylüyoruz.

Ankara'da siyasi temasta bulunuyor ve bu temastan üç gün sonra bu ceza açıklanıyor. Böyle bir temas olmuş mudur? Kiminle olmuştur bu temas? Dört beş yıl ceza kesilmeyen bu kuruluşa ceza kesilmesinin gerekçesi nedir?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Keskin.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, Beğendik Sınır Kapısı'nı ne zaman açmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Gana'dan gümrük usulüne aykırı olarak gelen 1,5 ton altın var. Bu yapılan çalışmalarda ULS Kargo firmasına ait kargo uçağının 1/1/2013 tarihinde Gana'dan gelerek İstanbul Atatürk Havalimanı'na indiği, uçak içerisinde 1,5 ton külçe altın olduğu tespit edilmiş. Altınlara ilişkin hiçbir belge sunulmayınca uçak mühürlenmiş. Sonradan, şüpheli şahıslar tarafından Gana'daki bir gönderici tarafından Dubai'deki alıcıya gönderildiğini gösterir sahte özet beyanı sunulmuş ancak altınların olduğu kasalarda –size sunduğum dosyanın içerisinde var çünkü- İstanbul Beylikdüzü ilçesinde faaliyet gösteren Master Turizm isimli firmanın künye bilgilerinin olduğu tespit edilmiş. Bu altınlar için önce hiçbir belge sunulmadığı, sonradan sunulan belgelerde "altın" değil, "doğal taş" ibaresinin olduğu tespit edilmiş. Bu sahte evrak işlemleriyle ilgili, buna göz yuman memurlarla ilgili ne tür işlem yaptınız? Bu konuda ayrıntılı bilgi verir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, sorular da tamamlanmıştır.

Şimdi, Sayın Bakanımıza söz vermeden önce Rekabet Kurumu Başkanımız burada, hem Rekabet Kurumunun çalışmalarıyla ilgili kısa bir bilgi hem de sorulara bir cevap alalım uygun görürseniz Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyelerini selamlıyor, şahsım ve kurumum adına kendilerine en derin saygılarımı sunuyorum.

Malumlarınız olduğu üzere, rekabet kurulları gelişmiş ülkeler başta olma üzere dünyanın pek çok ülkesinde yürürlükte olan düzenlemeler anlamına gelmekte. Piyasa ekonomisinin sağlıklı işlemesi için vazgeçilmez görülen bu kurulların etkin uygulanması için çoğu ülkede bu işe özgü olarak kamu otoriteleri tesis edilmiştir. Biz de 1997 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçmiş bulunuyoruz. Kurum olarak yaklaşık on yedi yıldır ülkemizdeki tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyet göstermekteyiz.

Kurumumuzun mevcut kanundan hareketle kullandığı önemli, ciddi yetkileri ve sorumlulukları vardır. Kurumumuz rekabet ihlali tespiti yapılan ilgili teşebbüslere ve teşebbüs birliklerine bir yıl öncenin cirosunun yüzde 10'una

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

kadar ceza verme yetkisini haizdir. Bu kadar ciddi bir yetkinin çok özelinde kullanılması, çok ciddi sorumluluk duygularıyla yerine getirilmesi icap etmekte.

Sayın Başkanım, bu yılın ilk on ayında kurulumuza intikal eden toplam 384 dosya nihai olarak karara bağlandı, bunlardan 176 adeti birleşme, devralma ya da ortak girişim dosyaları. Bu kararlardan 141'ine izin verildi, 35 başvuru ise kapsam dışı olarak değerlendirildi. İzin verilenlerden bir tanesi nihai incelemeye alınarak sonuçlandırıldı.

Rekabet ihlalleriyle ilgili olarak da 141 adet karar alınmıştır, bu kararlar teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un esasa ilişkin maddeleri olan 4'üncü ve 6'ncı maddelerinde öngörülen yasaklama kapsamına giren davranışları nedeniyle alınan kararlardır yani kartel oluşturmak, bir araya girerek anlaşmalar yapmak suretiyle ya da hâkim durumun, gücün kötüye kullanılması suretiyle rekabetin ihlali iddialarıyla açılan araştırmalardır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Cumhurbaşkanının sözleri rekabeti ihlal anlamını taşır mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Biraz sonra cevap vereyim müsaade ederseniz efendim.

Değerli üyelerimiz, bu dönem içinde 6 konuda soruşturma açıldı. Bilgi ve iletişim teknolojileri, eğitim, gıda, tarım, inşaat, tütün ve alkollü içecekler, petrol, petrokimya ve petrol ürünleri ve ulaştırma alanlarında 19 soruşturma tamamlandı. Hâlihazırda bilgi ve iletişim teknolojileri alanında bir, eğitimde bir, gıda, tarımda 2, inşaatda 1 ve ulaştırma alanlarında 8 adet soruşturma yürütülmektedir. Kanunumuzun daha etkili kullanımı, kurumumuzun daha etkin olması, başarılı olması için mevzuatımızı geliştirmek yönünde hâlen Meclisimizin gündeminde, alt komisyonda görüşülen bir Hükûmet tasarısı vardır.

Sayın Başkanım, bize intikal eden soruları müsaade ederseniz kısaca cevaplandırmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkanım, kısaca.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Son başlıktan başlayayım müsaade ederseniz. Sayın Adnan Keskin Bey'in dile getirdiği, daha önce de Sayın Ankara Milletvekilimiz İzzet Çetin Bey'in işaret ettiği ve kamuoyunda bir dönem spekülasyonu yapılan bir kararımız var, TÜPRAŞ kararı. Bu karar, 2013 yılı Şubat-Mart döneminde alındı ve fakat kararın başlangıcı 2013 Türkiye gündemiyle ilgili değil yani konjonktür belki dolayısıyla o dönemde alınan karar başka türlü bir kısım değerlendirmelere maalesef konu oldu. Süreç 2011 yılında başladı. Sayın Keskin'in ifade ettiği gibi, daha önceki yıllarda çünkü akaryakıtla ilgili kurumumuza sürekli şikâyet gelir, dağıtım şirketleri şikâyet edilir, bayiler şikâyet edilir, TÜPRAŞ şikâyet edilir, biz kanun gereği bütün bu şikâyetlere bakmak durumundayız, bir dosya açıp ilk inceleme yapmak durumundayız, ondan sonra ön araştırmaya bunu dönüştürmek zorundayız. Eğer yeterli ihlal karinesi yoksa soruşturma açmıyoruz ama bu son soruşturma 2011 başında başlayan bir süreç Sayın Vekilim yani 2013 Türkiye gündemiyle hiç alakası olmayan bir konu. 5 arkadaşımızı...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yani iki yıl mı sürdü?

REKABET KURUMU BAŞKANI NURETTİN KALDIRIMCI – Tabii efendim, tabii yani o dönemde başlayan bir süreç. Tek tek tarihlerini size takdim edebilirim.

Yani ön araştırma kararı Sayın Vekilim, 2012 yılının başlarında yapıldı, 2012 Temmuz itibarıyla soruşturma açılmaya karar verildi. 2013 Martında TÜPRAŞ'a ilişkin kararımız alındı, 5 rapörtör arkadaşımız, 7 kurul üyemiz uzun uzadıya, öteden beri bütün hassasiyetini göstererek bu kararı aldı. Yüzde 1 oranında ceza verildi. Bize yönelik en büyük şikâyet Rekabet Kurumunun yeterince tedip etmediği, piyasaları terbiye edemediği, fazla ceza vermediği yolunda, yönündedir ama biz kendi ülkemizin işletmelerimizin başarısını, ayakta durmasını tabii ki önemsiyoruz. Avrupa'da belki çok daha büyük ölçekli işletmeler var ve çok daha büyük cezalar veriliyor. Biz de burada yüzde 1 oranında ceza verdik. Tabii ki konuyla ilgili hakkaniyeti hesaba katarak, gözeterek yüzde 1 oranında ceza verildi ama ciro yüksek olduğu için ceza bu kadar bir rakama iblağ oldu, dönüştü. Bunun peşin ödenmesi durumunda yüzde 25 gibi, kamu alacakları statüsünde olduğu için bir indirim imkânı da vardır.

Konuyla ilgili benim şubat ayı içinde, şubatin son haftasında Mecliste tabiri caizse görülmem ise bir türlü anlayamadığım bir sebep-sonuç ilişkisi olarak takdim edildi. Efendim ben Ankara'dayım. Başbakanlığa da gidiyor olabiliriz, bizim Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, ilişkili Bakanlığımız, oraya da gidiyor olabiliriz ve Mecliste çok sayıda arkadaşım var. Onlardan bir tanesinin yanına o hafta içinde gittiğim tespiti yapılmış. Mustafa Elitaş, Sayın Grup Başkan Vekili Kayserilidir ve arkadaşız. Açıkça söyleyeyim o dönem mahalli seçimlere hazırlık vardı, bir onu sorayım dedim, onu da sormadım, gündeme pat diye emrivaki yapmak istemedim. Diğer konu da yasamız Meclise gelecek acaba nasıl bir süreç takip edilir, Hükûmet tasarısı Meclise gelecek, nasıl kısa zamanda çıkar, bütün samimiyetle söylüyorum mesele budur, bundan ibarettir.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Tabii, ilginç tesadüf de ilginç olduğu için.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – “İlçedeki aday kim oldu?” falan diye soruluyor, spekülasyon, bir sorayım, merak ettim falan ama asıl şey yasa tasarısı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Mahalli seçimler adayını sormaya geldiniz, soracaksınız, niye söylesin Rekabet Kurumu Başkanı olarak...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bizim ilçe efendim, yok hemşehri ilişkisi.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Cezanın açıklanmasından üç gün önce olunca tabii.

BAŞKAN – Yani Rekabet Kurulu Başkanı olmak ilişki olmamayı mı gerektiriyor.

Teşekkür ederiz.

Sayın Başkan, başka bir konu var mıydı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Var efendim, birkaç soru var. Hasip Bey'in bir sorusu var. Maden şirketlerinin oluşturduğu havuzdan söz etti Sayın Kaplan. Efendim, maden sektöründe ve medyada ve enerji...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Buna eğitimi de dâhil edin yani eğitim haklarıyla ilgili size ne kadar şikâyet geldi bugüne kadar?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Bugüne kadar yapılan işlemler Sayın Vekilim, kanunun öngördüğü sınırlar çerçevesinde yaptığımız işlemlerdir. Burası bir hukuk devletidir, ortada bir kanun var, kanunun dışında bir yetki kullanamayız, durduk yerde müdahil olamayız. Ama şunu söyleyeyim: Maden sektöründe, enerji sektöründe, medya şirketlerinde eğer belirli ciro eşiklerini aşan şirketler bir araya gelmiş, birleşmişse, birleşecekse, biri diğerini devralacaksa ya da bir ortak girişim teşkil edeceklerse -bir cironun üzerinde- biz gelip izin almak durumundadırlar ve biz, bu müracaatı hâkim durum oluşturup oluşturmadığı, o piyasada hâkim durum yaratıp yaratmadığı, etkili olup olmayacağı açısından değerlendiriyoruz, izin veriyoruz veya nihai inceleme alıyoruz, belirli şartlar getiriyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başvuru olmadı mı?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, sürekli başvuru vardır, enerji şirketleri vardır...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani mutlaka vardır, havuz madenciliğindeki...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - O havuz mavuz sizin herhâlde tanımlamanız oluyor. Ama diyelim ki enerji şirketleri bize müracaatta bulunuyor, dağıtım ihaleleri yapılmış enerji alanında.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – TÜRGEV'le ilgili kaç...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Hayır efendim, kanun dışında herhangi bir dahlimiz olamaz olana bitene.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gelmedi mi o konuda şikâyet?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Hayır efendim.

Efendim, bankalarla ilgili demin ki cevapta bir eksik kaldı ve otomotivle ilgili. Yine, Koç Grubundan bazı belki onları ilişkilendiren banka ve otomotiv şirketlerinede ceza verilmiş olabilir ama çok önceleri, çok sayıda şirkete cezalar verildi. 12 banka hakkında soruşturma yapıldı, daha fazla sayıda otomotiv şirket hakkında soruşturma yapıldı, yoksa o gruba dönük herhangi bir şeyimiz olamaz.

BAŞKAN – Demir-çelik sektöründe yapıldığı biliyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI - Sayın Bülent Kuşoğlu Bey'e teşekkür ediyoruz.

AB ilerleme raporlarında Rekabet Kurumunun çalışmaları her defasında başarılı olarak hep tanımlanmıştır. Fakat rekabet politikası açısından bir yetersizliğin, eksikliğin, nispi başarının olduğu dile getirilmiştir. O da devlet yardımlarının izlenmesi meselesi. O da bizim uhdemizde değil Sayın Vekilim. Devlet yardımlarının izlenmesi, biliyorsunuz, Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kurulu kuruldu, Hazine üyesinde teşkil edildi, bir mevzuatı var, onun uygulamalarına ilişkin olarak AB değerlendirme raporunda bir kısım hükümler var, değerlendirmeler var. Yoksa antitröstle birleşme, devralımları itibarıyla Türkiye'nin iyi yolda olduğu ve olumlu bir görünüm arz ettiği hep dile getirilmiştir.

Mehmet Ali Susam Bey'in "Bu AVM'lerde büyük markalar ciddi bir güce sahip, küçüklerle rekabet ve var olma şansı tanınmıyor..." Doğru ama bir değişim, dönüşüm süreci içinde olduğumuz ayrı bir vakıa bütün dünyayla birlikte, kendileri de ifade etti. Biz, perakendecilik sektöründe organize bir ön rapor hazırladık, sektör raporu, kamuoyuyla paylaştık, tartıştık ama rekabet hukuku enstrümanlarıyla çözümlenebilecek bir konu olmadığı sonucuna vardık. AVM'lerle ilgili ise Türkiye'de eğer hâkim duruma geçmiş bir zincir varsa organize, perakende sektöründe ya da AVM işletmeciliğinde biz tabii ki müdahil olmak durumundayız. Ama, bugün itibarıyla hâkim duruma geçmiş, piyasaya girişlerini engelleyen bir yapı, bir odaklanma söz konusu değil, bizim hukuki yetkilerimiz dâhilinde müdahil olabileceğimiz bir durum yok.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Nasıl olmalılar sizce piyasada?

BAŞKAN – Sektörüne göre değişir.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani, sektörden sektöre değişir diğer şartlar ama...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Gıda sektöründe ne olur?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yani, yüzde 30'ları, 40'ları...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yüzde 55'i geçmiş, Türkiye ortalaması yüzde 75.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bütün perakende, bütün zincirler, küçükler, büyükler hep bir araya geldiğinde hâlâ yüzde 50'ler civarında. Türkiye'de hâlâ küçüklerin payı yani bakkal veya biraz üstü yüzde 50'lere dayanıyor. Dolayısıyla, hâkim durum analizi yapamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Mehmet Günel Bey bir soru sordu Sayın Başkanım. O da "Doğal gaz dağıtım şirketlerinin ön ödemeli satışlarda uyguladıkları sınır rekabet hukukuna uygun mu veya bu çerçevede ne yapılır?" Sözleşmeler esasen bu sektörde düzenleyici otorite olarak EPDK'nın inisiyatifinde şekilleniyor yani sektörün yapısal unsurları daha sonra bir kısım davranışlarını takip etmek EPDK'ya ait olduğu için bizim başlangıç düzeyinde müdahil olma imkânımız yok, onu ifade etmek gerekiyor. Ama, EPDK'nın yetki alanı dışındaki bir durum ortaya çıktığında ve piyasada kayda değer bir ihlal diye tanımlanabilecek bir olgu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hâkim durumda oluyor yani tekel konumunda onun için de...

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ama, regülasyon var biliyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biliyorum, biliyorum ama tam geçerli olmuyor. Bir taraftan da Sayın Bakanın konusu. Yani, tüketicinin korunması anlamında boyutu da var, iki boyutu da olduğu için sordum size de. Hâkim konumunu kötüye kullanıyor o zaman.

BAŞKAN – Tüketici kısmını Sayın Günal, Bakanlıktan isteyelim hakikaten.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mesela, şimdi İstanbul'da İSKİ de öyle ön ödemeli. Ama, bence resen hâkim bir durumun kötüye kullanılması. Yani, İSKİ olayına müdahale etmek lazım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı şeyi onun için sorduk size. Sizin açınızdan tabii ki EPDK var ama hâkim durumu kötüye kullanıyor. Diyorum ki: "Ben durumumu söyledim, ben fazladan almak istiyorum." Fiyatı düşer, çıkar bu, rekabet hukuku açısından size söylüyorum.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bizim çok önem verdiğimiz bir alan. Bu konuda bize çok şikâyet geldiği için, sorumluluğumuzun farkındayız ve ince eleyip sık dokuyoruz, hatta EPDK'yla ilişkilerimizi bu alanda yoğunlaştırdık, diyalogumuzu güçlendirdik.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama, bir çözüm henüz yok.

REKABET HUKUKU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Siz eğer çözüm bulamazsanız bizim dahlimiz söz konusu. Yani, hukuken meseleyi biraz vuzuha kavuşturma sürecindeyiz diyebilirim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Karşılıklı konuşacağız yani.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Biz soruşturma açma yetkisine sahibiz ama regülasyon esas, öncelikle onların görevi; orada bir boşluk varsa, çözümlenmiyorsa bizim müdahale etmemiz tabii ki herhâlde gerekli, toplumun bizden beklediği bu.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Diğer hususda haksız rekabet...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstanbul'da Sular İdaresinde de bir ön ödemeli olay söz konusu.

BAŞKAN – Orada "ön ödeme"yi demiyor, limit yok orada yalnız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunda limit yok.

BAŞKAN – İsteddiği kadar alır.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bize efendim, resmî bir şikâyet, bir talep geldiğinde tabii ki, kâğıt üzerinde, belge üzerinde onu sonuçlandırmak durumundayız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, soru olarak sordum, onun için ben...

BAŞKAN – Anlıyorum ama sizin sorduğunuz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben soru önergesi olarak sordum, dediler ki: "Efendim, işte..." Gerekece de çok komik, onun için size söylüyorum. Diyor ki: "Burada şirket böyle olursa zarar ediyor." Yani, gerekçesi bu. Neticede efendim, şirket böyle olduğu zaman, herkes önünden alıyormuş, fiyatlar oynakmış, fiyatlar oynak olduğu için de zarar ediyormuş. Ya, iyi de sen önce beni koru. Şirket olur mu? Şirket onu bilerek alacak. Önceden de var mıydı bilmiyorum, sonrasında... Biz gittiğimizde her türlü alıyorduk, istediğimiz kadar alıyorduk, özel sektöre geçti bu sefer alamaz olduk. Niye efendim? Kışa depolama yapılıyor. Ya, param varsa depolarım. Yani, param yoksa ne yapacağım? Onun için diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

REKABET HUKUKU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Haklısınız, böyle bir uygulamanın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kısıtlanması, kotasyon konulması bence tüketici hakları açısından da hâkim durumu kötüye kullanma.

REKABET HUKUKU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, belki böyle bir politikanın, satış politikasının teknik, ekonomik arka planı, gerekçeleri vardır, bilmiyorum ben.

BAŞKAN – Onu incelemek gerekir.

Sayın Başkanım, teşekkür ederiz.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Ben de çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sorum önergem var ve cevapları var arkadaşlar.

BAŞKAN – Hem değerlendirmelerle hem de sorularla ilgili, buyurun Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de arkadaşlarımızın sorduğu sorulara cevap vermeye çalışacağım. Öncelikle, birçok arkadaşımız tarafından gündeme getirilen Gana'dan Dubai'ye altın taşıyan uçakla ilgili olarak yapılan soruşturma ve işlemlerle ilgili bilgi vermek istiyorum. Bu konuyla ilgili olarak, Bakanlığımız müfettişlerince bir soruşturma raporu tanzim ediliyor yani konu soruşturmaya gönderiliyor. Tarihi 18 Mart 2013. Bu raporda ilgililer hakkında 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunu'nun 3/1 ve 3/3 maddeleri uyarınca işlem tesis edilmesi yani parayla ilgili olarak...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu, para cezası...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet.

Türk Ceza Kanunu'nun evrakta sahtekârlık hükümleri açısından, konunun başsavcılık makamınca değerlendirilmesi ile gümrük vergilerinden muaf eşyanın gümrük işlevine tabi tutulmaksızın yurda sokulmasına teşebbüs edilmiş olması sebebiyle Gümrük Kanunu'nun 239'uncu maddesi uyarınca CIF değerinin onda 1'i oranında para cezası uygulanması teklif ediliyor raporda. Bu ceza işlemleri gerçekleştiriliyor. Bahse konu rapor ceza ile ilgili kısmının gereğinin yapılması için Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına gönderiliyor. Görev alanları itibarıyla da birçok bakanlığı ilgilendiren

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

bölmeler olduğu için Dışişleri Bakanlığına, İçişleri Bakanlığına, Maliye Bakanlığına, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ve Hazine Müsteşarlığına gönderiliyor Bakanlığımızın müfettişleri tarafından yazılan rapor bakanlıklarla ilgili kısmının gereği yapılmak üzere. Rapor neticesinde bölge müdürlüğüne verilen talimatla söz konusu firmalara gerekli cezalar kesiliyor Bakanlığımız alanına giren hususlarla ilgili olarak ve tebliğ ediliyor, genel kurallara göre takibat yapılıyor. Düzenlenen ceza kararlarına ilişkin olarak, olaya konu firmalar tarafından itiraz sürecinin olumsuz sonuçlanmasını müteakip ilgili vergi mahkemelerinde de ayrıca davalar açıldı, o da yürüyor.

Ayrıca- sanıyorum sizin sorunuzdu Mehmet bey, tam şey yapamıyorum- 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun çerçevesinde ilgili personel hakkında ön inceleme yaptırılıyor. Biliyorsunuz mekanizma o şekilde, müfettişlere bir tespit yaptırılıyor ve ona göre adım atılıyor. Ön inceleme yapılarak hazırlanan ve soruşturma izni verilmemesi gerektiği yönünde- müfettiş raporu bu şekilde -soruşturma izni verilmemesi yönündeki mütalaa içeren ön inceleme raporu da ilgili valiliğe gönderiliyor. Olayın süreci budur yani bununla ilgili daha... Yani hem cezai bölümü, ceza gerektiren husus müfettiş raporunun talebi çerçevesinde savcılığa, para cezasını gerektiren gümrük mevzuatına aykırılık nedeniyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kabahatlerle ilgili savcılığa verilmesi...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Savcılık kısmını bilmiyoruz yani bizim burada...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biliyor, arkadaşlar biliyor, burada müfettişler gönderiyor. Bunu alıp idari para cezasına çevirecek kısma gönderirseniz kaçakçılık suçu ayrıdır, ekonomik olarak ...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, hayır, şöyle bakın: Türk Ceza Kanunu “Evrakta sahtekârlık suçu vardır.” şeklindeki müfettişin tespiti kısmı savcılığa gönderiliyor. Dolayısıyla, orada herhangi bir paraya çevirme diye durum söz konusu değil. Doğal olarak, burada gümrük mevzuatını ihlal de söz konusu olduğu için, o da para cezası gerektirdiği için o cezalar da kendine tahakkuk ve tebliğ ediliyor. Yani, burada bu anlamda herhangi bir eksiklik söz konusu değil ne Bakanlığımız açısından ne de... Cezai kısmını tabii...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sonuç olarak hem memurların sorumlu tutulması bitti hem para alındı. Suç ortada adam 50 küsur milyon ceza ödemiş toplamda Sayın Bakanım. Suç ortadayken hiç kimse yok, para cezasıyla konu kapandı onu soruyoruz yani. Kim kapattı? O suç orada var, yanlış bir şey girmiş. O sahte belge var bakın, siz “Soruşturmaya gerek yok.” dediniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, soruşturmaya gerek yok demedik.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama sahte gümrük belgesiyle uçuyor oradan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Mehmet Bey, bakın, düzeltelim: Müfettiş bu konuyla ilgili olarak savcılığa... Doğal olarak yani Tür Ceza Kanunu’na muhalefetten dolayı takip için konunun yargıya intikal ettirilmesi gerekiyor. Yargıya intikal ettiriliyor, ondan sonraki takdir, süreç yargıyla alakalı, bizimle alakalı değil elbette yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O takdir, 17 Aralık...Takipsizlik kararı verdi onunla ilgili.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani, o kısım dediğim gibi yargının takdirindedir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben şunu söylüyorum: Sayın Bakan, müdahale edilecek konu var yani ben ayrıntı okumayayım diye girmedim. Bakın, o uçak Tahran’a diye gelip, Dubai’ye giderken orada gümrükte sahte belge düzenlenmesi var; onu soruyorum. Şimdi, sahte belgeyi sizin biriminizden birisinin düzenlediği iddia edilirken bunun soruşturulmasına nasıl, hangi müfettiş kararıyla izin vermezsiniz, bunu anlayamadım yani. Ortadan bir suç var ve görevi kötüye kullanma var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Memur açısından söylüyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tabii, görevi kötüye kullanma var, siz onu nasıl kapatıyorsunuz, anlamadım. “Birisi oradan çıkar sağladı.” Diyorlar. “Yukarıdan siyasi baskı var.” Diyorlar, “Falanca bakan aradı, bunu kapattırdı...” on sekiz gün bekliyor, o arada yapılan telefon “tape”leri var. Şimdi, onlara girmeyelim diye, teknik soruyoruz, kibar soruyoruz. Yani kibar soruyoruz diye ayrıntısı yok değil ki Sayın Bakanım. Sahte bir evrak düzenlendiği ve kişinin yükünün yanlış beyan edilerek tekrar... Tahran’a diye gelen yükün siz kafanıza göre Dubai’ye gönderilmesi... Nasıl belge düzenlersiniz? Eksik belgeyi siz yapmış oluyorsunuz kafanıza göre. Yapmış oluyorsunuz derken iddia bu. Bunun soruşturulması lazım diyorum. “Bunu müfettiş raporu şöyle dedi, biz vermedik...”

Yani, bir de işin garabeti ne? Şimdi, bu tarafta ortada delil varken soruşturmuyorsunuz, öbür tarafta torbayı çıkardınız, hiçbir şey yok. “Bunlar paralel, bunlara soruşturma açalım, iki sene başlatmayalım. İki sene başlatmazsak da vallahi, kimse bize bir şey demesin...” Bu nasıl bir çifte standarttır, ben anlamıyorum; onu anlatmaya çalışıyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – İşin ceza kısmını söyledim. İşin diğer, memurla ilgili kısmı da öyle bir fiilin tespit edilmesi gerekir ilgililer, uzmanları tarafından. Mekanizma da bu şekilde yürütülüyordu yani yıllardan beri bu şekilde yürütülüyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İzin verseydiniz çıkacaktı belki.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Yani yıllardan beri bu şekilde yürütülüyor. Burada eğer yani müfettişin bu tespiti ulaşırken ön yargılı davrandığı şeklinde bir iddia varsa o da araştırılır. Yani, anlatabildim mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ön yargılı demiyorum. Siyasi baskıyla kapatıldı diyoruz, daha ne söyleyelim?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Bakın, bu onu içerir, hepsini içerir yani “ön yargı” kavramı hepsini içerir. Öyle bir iddia varsa...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok yok, müfettişin ön yargısı değil baskıyla.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Her neyse... Raporu yazan müfettiş yani onun raporu üzerine işlem tesis ediliyor doğal olarak yani karar verecek olan mercinin bütün bu ayrıntıya girmesi mümkün değil, gerek de yok, öyle de yapılmıyor zaten. Dolayısıyla ha, o yönde bir iddia söz konusuysa, varsa o konuyu da açıklıkla ayrıca inceleriz.

Tabii burada, bu konuda yargının verdiği... Bilmiyorum oranın kararının sonucunu açıkçası, o da önemli. Yani, sonuç itibarıyla yargının vereceği karar ya da verdiği karar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Soruşturmaya izin vermeyince takipsizlik olur, ben okumadım...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yargı onunla bağlı değil ki biliyorsunuz yani yargı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir yıl içinde suçu araştırması lazım, bulmadan nasıl yapacak?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yargının kendisi o konuda her türlü araştırmayı, her türlü bilgiyi... Zaten müfettiş o konuda gerekli doneleri savcılığa gönderiyor, bütün bilgi belgeleri gönderiyor, bir eksiklik söz konusu değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse şimdi uzun uzun okumayayım Sayın Bakan. Siz gayet iyi biliyorsunuz ne dediğimi. Savcılık o konuda soruşturacak birisini bulamayınca suçu bilen kişi, belgeyi düzenleyen kişiyi soruşturmayınca nereden tespit edeceksiniz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yani, şunu söylüyorum: Savcılığın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Soruşturma izni vermeyince... "İtiraz edin," diyor bakın, on gün içerisinde o kişilerle ilgili izin vermediğiniz zaman itirazda bir sonuç çıkması lazım ki, tekrar ortalıkta olay kapanıyor; onu söylüyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Neyse, ben yani yargıyla ilgili olarak şeyimiz

o.

BAŞKAN – Sayın Günal, başka sorular da var. Sayın arkadaşlar, Sayın Bakanım...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Transfer, sahtecilik...

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ...ne bir savcı var ortada, ne bir polis. Birisi bir şey dese 5 savcı, 500 polis anında hazır oluyor.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yok, burada hepsi var Sayın Kaplan.

Sayın Akçay'ın...

BAŞKAN – Sayın Kaplan... Sayın Kaplan, böyle bir interaktif soru şeklinde bir şeyimiz yok. O zaman soru sorma kısmını kapatırdık, herkes...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben kibar sorduğum için Sayın Bakan sorunca açıklık getirdim.

BAŞKAN – Biraz açıklık getirdiniz, evet.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Devlet bazı alanlarda çok geniş oluyor da onun için.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Akçay'ın kuru üzümle ilgili olarak... Elbette yani her türlü desteğin verilmesi konusunda farklı bir düşünce içerisinde olmamız mümkün değil. Nitekim yaş üzümle ilgili bir destek açıklaması oldu, biliyorsunuz uygulaması yapıldı yaş üzümle ilgili olarak ihracat için. Tabii onu yaptığınız zaman doğal olarak piyasada arzı dengeleyici bir fonksiyon ifa edeceği için fiyatları dengeler. O amaçla biraz da yapıldı hem desteğin dışında. Tabii fındıktaki bu sene fiyatın yükselmesinin temel nedeni rekolte. Geçen yılın veya normal rekoltenin üçte 1'i oranında bir rekolte oldu yoksa 2 liralara düştüğü dönemleri yani rekoltenin çok yüksek, arz fazlasının çok büyük boyutlara ulaştığı dönemde 2-2,5 liralara düştüğünü hep birlikte hatırlıyoruz. Belki o çerçevede değerlendirmek lazım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Rahmetli Aslanoğlu burada olsaydı kayısıyı sorardı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet, rahmetle yâd edelim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kimse sormuyor kayısının hesabını.

BAŞKAN – Herkes soruyor, herkes.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi, ustalık belgesiyle ilgili Sayın Akçay'ın yine bir sorusu oldu. Bununla ilgili -biliyorsunuz- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nda bunu çözecek bir düzenleme var. Orada bu belge kanun tasarısında yalnızca ustalık gerektiren işleri yapacaklardan istenmesi; o hâle getiriliyor.

Yine, aynı şekilde bu tasarıda, bu belge hem esnaf hem de tacirler için yalnızca belediyeler tarafından istenecek hâle getiriliyor. İnşallah, kanun yasalastığında bu mesele de çözülmüş olacak.

Yine, Kuzey Irak'la ilgili bir programda yaptığım açıklamalarla ilgili bir...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Niye "Kuzey Irak" diyorsunuz, adını tam koyun: Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi, ya anayasal olarak bir federal yapı var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Kuzey Irak, Irak'ın kuzeyi, doğru.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Anayasal adını kullanın. "O şey, o şey." demeyin ya ikide bir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Kuzey Irak diyoruz, Kuzey Irak orası yani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Adı var oranın, anayasal adı var yani.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Allah Allah! Adı var oranın ya. "Hişt hişt" diye der mi insan, birine?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yapmayın, Allah aşkına, ne alakası var Sayın Kaplan. Yani o şekilde biliniyor, genelde o şekilde kullanılıyor ve o şekilde onun aksinden yola çıkarak öyle yorum niye yapıyorsunuz? Kuzey Irak yönetimi ifadesi yani o kadar...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kuzey Irak yönetimi yok, pasaportta “Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi” diye mühür vuruyorlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz gittiyseniz sizin pasaportunuzda da var yani.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Habur’dan sizin gümrükten geçip, İbrahim Halil Sınır Kapısı gümrüğüne gelince, Kürdistan...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – O kastediliyor Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani şimdi bu gerçeği niye...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – “Kuzey Irak yönetimi” ifadesi oradaki resmî statüsü neyse o anlama geliyor yani başka türlü bunu ifade etmek mümkün mü?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İnkârcılık anlayışının ifadesi.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şekle takılıp kalmayalım lütfen.

Sayın Bakanın...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Onu kastettiği açık.

BAŞKAN – Neyse yani sonra anlaşırız onda.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – O konuyla ilgili biliyorsunuz hem petrol hem de doğal gaz anlaşmaları yapıldı. Tabii bunların çok ayrıntılarını paylaşma imkânı yok. Birçoğuna zaten belki herkes de hâkim değil bu bilgilere ama genel olarak şunu söylemek mümkün: Tabii bu anlaşmaların sonuçları hemen şu anda ortaya çıkmaya başlamadı, başladı ama bütün olarak, esas anlaşma bütün hatlarıyla anlaşmalar hayata geçirildiğinde her iki toplumun da, her iki tarafın da buradan çok ciddi anlamda kazancı olacaktır tartışmasız bir şekilde.

Rakamlar da yani şu anda henüz işlenmiş olan rakamlar cüzi boyuttadır. Bu rakamlar sizin televizyondaki o zikrettiğiniz rakamlar anlaşma bütün hatlarıyla tam olarak uygulamaya geçtiğinde ortaya çıkacak olan olumlu katkılardır. Evet, çünkü süreç bu yani bir anda şey yapmıyor. Yani çok ayrıntıya burada belki girmeye gerek yok, evet.

Sayın Akçay’ın soruları benim notlarımda bu şekilde, eksik olursa tamamlarım onları Sayın Akçay.

Evet, Sayın Çam’ın, Halkalı gümrüğündeki bir alanın yanmasıyla ilgili, yangınla ilgili bir sorusu oldu. Önce şunu söyleyelim: Ben yangından önce Halkalı gümrüğünü ziyaret etmedim. Halkalı gümrüğünün taşınacağı gümrüğü ziyaret ettim yani Çatalca’daki yeni gümrük, henüz taşınılmayan gümrük sahasını ziyaret etmişim. Yangın olduğunda, Endonezya Cumhurbaşkanının yeni göreve başlaması nedeniyle yapılan devir teslim töreninde bulunmak üzere Endonezya’daydım. Döndüğümde hemen o gün sabah o alanı ziyaret ettim ve oradan verdiğimiz talimatla hemen 3 kişilik bir müfettiş görevlendirdik, onlar incelemelerine hâlen devam ediyorlar. Çünkü şu an itibarıyla bana... Dün en son şey yapmıştık, itfaiye raporu henüz gelmemişti ama bizim arkadaşlarımız gerekli tespitleri sıcaklığına hepsini yaptılar, fiziki tesisler dâhil olmak üzere, hesap üzerinden tespitler.

Şimdi, Halkalı Gümrük Müdürlüğü denetimindeki Barsan Global Lojistik Anonim Şirketine ait G0235 kod numaralı geçici depolama yerinde bu yangın çıkıyor 20/10/2014 tarihinde saat 23.45 civarında ve 3 arkadaşımız görevlendiriliyor ve hemen o gün görevlendiriliyor, o gece yani sabahleyin görevlendiriliyor ve 23/10 tarihli -yani üç gün içerisinde geçici ön raporlarını takdim ettiler- rapor da özetle şöyle, paylaşabilirim: “Yanan bölümde Marka Mağazacılık Anonim Şirketi, GAP Mağazacılık Anonim Şirketi ve Genç Mağazacılık Anonim Şirketine ait ağırlıklı olarak tekstil mamul ürünlerinin depolandığı, buna bağlı olarak bu bölümde zayı olan eşyaların bir kısmının henüz herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmamış özet beyan kapsamında geçici depolanan eşya statüsünde eşyalar olduğu...” yani bir kısmı ithal edilmiş, depo amacıyla orada tutuluyor, bir kısmının henüz daha ithalat işlemi gerçekleştirilmemiş. “Yangında depoda geçici depolanan eşya statüsünde 12 adet özet beyan içeriği 3.386 kap, 770.434 dolar kıymetindeki eşyanın yangında telef olduğu...” Bunlar ithalatı tamamlanmamış olanlar henüz. Toplam değeri, ithalat işlemi gerçekleştirilmemiş olan tekstil ürünlerinin değeri -yangında telef olan- 770.434 dolar. İthalatı tamamlanmış, bütün işlemleri bitmiş, gerçekleşmiş 113 adet gümrük beyannamesi kapsamında ise 22 milyon 240 bin 391 dolar kıymetinde eşyanın da yangında kullanılmaz hâle geldiği tespit edilmiş.

İfade etmeye çalıştığım gibi, altını çizmekte fayda var, 22 milyon dolarlık kısmın bütün işlemleri tamamlanmış, vergileri ödenmiş –neyse- yani mükellefiyetleri neyse gerçekleştirilmiş. Bir de sık sık soru olarak geldiği için söylüyorum, bunlarla ilgili herhangi bir iade söz konusu değil yani bu yanan mallarla ilgili bir gümrük vergisi ya da başka bir vergi iadesi söz konusu değil.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Bakanım, Yangın Yönetmeliği’ne uygun olarak bu hangarlar, bu depolar yapılmıyor. Temel sıkıntılardan da bir tanesi o. Bunlar Yangın Yönetmeliği’ne uymuyor. Yangını önleyecek, geciktirecek olan boya veyahut da benzeri uygulamalar yapılmıyor.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tabii, burada, bizim idari soruşturmamız yani bu ön rapor devam ediyor. Ayrıca yani özellikle kamuoyunda gündeme gelen, arkadaşlarımızın da zikrettiği hususları bütün boyutlarıyla açıklığa kavuşturmak için arkadaşlarımız oradalar. Tabii, adli soruşturma da ilgili cumhuriyet savcılığı tarafından başlatıldı, o da devam ediyor. Yani dediğiniz hususlar, tabii, bir ayrılık varsa o anlamda mutlaka değerlendirilecektir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Eski bilgi gibi söyledi Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hangisi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biraz önce...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bilemiyorum tabii. O konuda açıkçası yani bir belge, bilgi olmadan şeye sahip değilim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bu bir genel hüküm olarak...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yani Sayın Çam'ın "Silah var mıydı? Yoksa soruşturmaları engellemek amacıyla yapıldı." gibi iddiaları da yani şu anda gelen rapor çerçevesinde bunu teyit eden herhangi bir bilgi yok.

Sayın Kaplan'ın maden meselesine Sayın Başkan cevap verdi.

Ha, "Takasta serbest bırakılan İŞİD'çi var mı, hangi gümrük kapısından geçmiştir?" diye... Bilgim olmadı ama sizin sorunuz üzerine, evet, yani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizdeki bilgiler nedir?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şimdi onu ben şey yapacağım yani...

O hudut kapısı kapalı şu anda yani o hudut kapısında herhangi bir geçiş yok. Dediğiniz kapı Ceylânpınar Kapısı.

Şöyle söyleyeyim: Yani ikisi de kapalı, faaliyette değiller, hiçbir işlem yok. Dolayısıyla kayıtlarımızda öyle bir geçiş gözüküyor Sayın Kaplan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakan, böyle bir gelip geçişi kayıt altına alacağınızı beklemek zaten bizim açımızdan saflık olur.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama yani ne söyleyebilirim Sayın Zozani, Allah aşkına yani?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Mutlaka kayıt altında olmalı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Burada gümrükler kapalı, gümrükler hizmet vermiyor. Dolayısıyla oradan bir geçiş söz konusu değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Fiilî durum öyle değil ama, fiilî durum ile resmî durum örtüşmüyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böyle interaktif bir şey olmaz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Sayın Kaplan'ın Şerafettin Elçi Havalimanı'nda...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Fiilî durum ile resmî durum örtüşmüyor, herkes gidip geliyor, yolgeçen hanı gibi.

BAŞKAN – Sayın Bakanımız gerekli açıklamayı yapıyor.

Buyurun Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bir soru gelmişti kapalı, açık gümrük kapılarıyla ilgili; bu vesileyle isterseniz onu da yeri gelmişken arz edeyim.

Evet, Akçakale kapalı, Kargamış kapalı, Nusaybin kapalı, Yayladağı kapalı, Çobanbey demir yolu kapısı kapalı; Resulayn, Ceylânpınar kapalı; Mürşitpınar kapalı, Şenyurt kapalı. İki kapı açık, Öncüpınar ve Cilvegözü faal şu anda.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İnsani yardımlar açısından...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yani tek tük olabiliyor ama şey olarak normalde kapalı, faaliyetlerde açık değil.

Şerafettin Elçi Havalimanı'nda da bir gümrük müdürlüğü oluşturulması noktasında bir sorunuz olmuştu. Uluslararası yolcu trafiğine kapalı olduğu için, uluslararası uçuşlara, ancak uluslararası uçuşlara açık olan yerlerde gümrük müdürlüğü oluşturabiliyoruz. O yüzden Isparta için de aynı soru geçerli. Yok, Isparta uluslararasına açtık galiba...

Sayın Kaplan'ın sorusuyla ilgili olarak, kaçak elektronik cihazlarla ilgili, bizler de tespiti yapılan 2014 yılında dinleme ve izleme cihazlarını yakalama miktarları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun, ilave bir on dakika daha...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Gizli kamera 587 adet, 430 bin TL değerinde yakalanmış 2014 yılı içerisinde. Gizli dinleme cihazı 92 adet, 12 bin TL civarında. Yeri gelmişken, bununla ilgili özellikle bu girişlerin transit ticaret kapsamında Türkiye'den geçmek üzere gelen araçların eşyalarının, bu şekildeki eşyalarının, elektronik eşyalarının bir kısmının Türkiye'de bir şekilde bırakıldığı yöntemiyle yapıldığı genelde kabul gören veya ilgili kesimlerde iddia edilen bir husus. Bunu tamamen ortadan kaldırmak amacıyla bu şekilde transit ticaret kapsamında Kapıkule'den gelen tüm araçları, çıkana kadar bire bir kontrol edeceğiz ve denetleyeceğiz inşallah. Kısa süre içerisinde, ATS cihazlarıyla, merkezden onları izleyeceğiz teknik olarak, teknolojik olarak. Şu anda o cihazların üretim aşamasına geçildi. 6 bin tane cihaz alıyoruz. Bize dört ya da beş aylık bir süre verdiler tümünün imalatının tamamlanması için. Biz, fiziki hazırlıklarımızı, güzergâh belirleme hazırlıklarımızı, onları büyük oranda tamamladık, mevzuat da tamam, tebliğ yayınladık, o cihazların üretilmesini bekliyoruz. Ondan sonra, inşallah, bu tür, bu yolla en azından, bu kanalla girişler büyük oranda ortadan kaldırılmış olacak.

Sayın Tanal'ın çay kaçaklığıyla ilgili... Evet, tespitiniz doğru, dikkatiniz için tebrik ediyorum. Çayla ilgili, sunumda bilgi yokmuş. Ben, var diye... Daha önceki belki görüşmelerde, evraklarda gördüğüm için var zannettim. Ama o bilgi şöyle: Yani sunum kitapçığında yok ama o da, bizim çay kaçakçılığının önlenmesi konusu da çok dikkatle takip ettiğimiz bir konu. 2011 yılında 5.297 ton, 2012 yılında 2.661 ton kaçak çay yakalanmış, 2013 yılında 500 tona düşmüş durumda.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hükûmetin programında böyle bir mücadele yok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, tam tersi; bu, rahatlıkla kaçaklığın azaldığı şeklinde yorumlanabilir yani böyle bir değerlendirme de yapılabilir Sayın Tanal.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

Orada özellikle şunu söyleyeyim: Özellikle dedektör köpeklerin bu amaçla kullanılmaya başlamasından sonra ciddi bir azalma söz konusu çünkü o çok etkili bir yöntem oldu. Onun için özel şeyler var. Bu sayıları da artırıyoruz. Sadece onun için değil tabii uyuşturucu için de var.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kaçak şekerle ilgili bir şey yok mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Var, var. O, dâhilde işleme çerçevesinde aslında, biraz sonra arz edeceğim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sentetik tatlandırıcı kaçak şeker çok fazla.

BAŞKAN – Bu şekilde giderse Sayın Bakanımız bitiremez yani.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Türkiye’de yine, Sayın Tanal:” Türkiye’de çalınan araçlar yurt dışına götürülüyor.” Bunların legal yani gümrüklerden geçirilmesi kesinlikle söz konusu değil, bildirilmiş olması kaydıyla yani bunlar kayıtlarda hemen anında görülecektir. Dolayısıyla böyle bir ihtimal söz konusu değildir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gümrük yok ki Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen, lütfen...

Her kanaatinizi belirtmek zorunda mısınız? Bizim de var bir sürü kanaatimiz, herkesin burada bir kanaati var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – “AB Gümrük Birliği konusu ne getirdi, ne götürdü?” meselesi, tabii, çok tartışılan bir konu, uzun tartışmayı gerektirecek bir konu. Artısı da var, eksisi de var; bunu hepimiz biliyoruz yani bununla ilgili bilimsel, akademik bir çalışma ben açıkçası bilmiyorum, şu ana kadar görmedim ama biz şu an itibarıyla olumlu yönlerinin negatiflerinden daha fazla olduğunu düşünüyoruz. Dediğim gibi, bu uzun bir tartışma konusu, herkes farklı görüşlere sahip olabilir.

Şanlıurfa Havalimanı meselesi... Ha, Şanlıurfa’da da uluslararası uçuş olmadığı için gümrük müdürlüğü kurulması şu anda mümkün gözüküyor.

Sayın Çetin’in İŞİD’çilerin limanlar üzerinden geldiği şeklinde... Önce Gümrük Memuru Teoman meselesine bir şey yapalım. O olaydan sonra, ben soy ismini de bilmiyordum, Teoman diye not aldım. Sayın Coşkun Dudak’ın Antep’e tayini kendi rızasıyla kendi rızasıyla olmuştur. Ayrıca daha sonra yapılan müdürlük sınavını da kazandı. Duyurduk yani, normal... Sürekli olarak bize müdürlük sınavları yapılıyor. O sınavı da kazandı, şu anda atamayı bekliyor. Önümüzdeki günlerde atamasını yapacağız.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Yeni oluşturduğunuz Bolu uygun bir yer.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Yani şu anda nereye atamayı planladığımızı ben de bilmiyorum açıkçası.

BAŞKAN – Arkadaşlar, yani bu kadar...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Onu önümüzdeki birkaç gün içinde yani kısa bir süre içerisinde atamasını gerçekleştirmiş olacağız.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Fatih Bey’le biz aynı memleketliyiz, oraya da olabilir.

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen bu kadar detaya girmeyelim yani. Bitmez bu sabaha kadar yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Müdür...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Oldu, hayır, oldu, ilan ediyorum, açıklıyorum buradan Sayın Zozani, açıklıyorum, müdür oldu.

Şimdi İŞİD’çilerin limanlardan gelmesiyle ilgili. Yani gümrük olan limanlardan gelmesi mümkün değil yani tekrar söylüyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bugünkü haberlere düşen...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Tekrar ben bakacağım, yani onu anladım Sayın Çetin, onu şey yapacağız.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bugünkü haberden bilgim yok.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama gümrük sahalarından yani gümrük işlemin yapıldığı alanlardan geçmeleri kesinlikle söz konusu değil. Pasaport kontrolü de yapıldığı için.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Bakan, o geminin şeylerini çok iyi gözlemledim Kocaeli’nde. Her liman her şeyin çok rahatça kaçırılabilceği, geçirilebileceği bir konumda.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Şöyle, şimdi limanlara gelen tüm gemiler Ulaştırma Bakanlığı tarafından...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, limanları incelemeye gittiğinizde bir dahakinde Sayın Çetin’i de davet edersiniz daha şey olur, bence daha detaya girmeyelim yani.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Gittim ben, merak ettim. Bildiğimi söylüyorum ya. x ray cihazlarının başındaki kişiler limanlarda, o limanın işletmecisi, sahibi tarafından istihdam ediliyor, tıpkı madenlerdeki teknik nezaretçiler gibi.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – İşte, Sayın Çetin o riski, o ihtimali ortadan kaldırmak için görüntülerin bir örneği otomatik olarak Ankara’ya gönderilecek. Yani çok ayrıntıya girmiyorum. Onunla ilgili bilgi vermiştim.

Gemilerin limanlara yanaşmasında tümü izleniyor Ulaştırma Bakanlığı tarafından. Hatta akaryakıtla ilgili sunumumda arz ettiğim o konuyla ilgili yani gemiyle gelen akaryakıtlarda kaçığın sıfırlanmasıyla ilgili projemizde onların uydudan değil de doğrudan kamera sistemiyle izlenmesi noktasında da bir kararımız var yani 6-7 kilometre mesafeden şamandıradan ya da iskeleden boru hatlarıyla bu pompalama sisteminde gemilerin gelmeleri, gitmeleri ve bu sürecin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

tamamen kamerayla izlenmesi noktasında da bir kararımız var ama bu gümrük işlemleriyle ilgili olarak sadece. Ulaştırma Bakanlığı ama bunların tamamını izliyor.

Sayın Seçer'in sorduğu açık ve kapalı gümrük kapılarını biraz önce ifade ettim.

İsviçre'den altın ihracatı ve ithalatı rakamlarıyla ilgili olarak... Daha önce basında da yer almış bu bilgi. Türkiye'den İsviçre'ye ihracatın 47 bin ton, İsviçre'nin kayıtlarındaki ithalat miktarının 44 bin ton olarak yer alması üzerine bu haber yapılmış. İsviçre'ye yapılan ihracatlarda 3 ton altın kaydına rastlanmadığı ifade edilmiştir.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Net/brüt?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bir dakika... Ha şöyle, bunun temeli şu: İstatistikler üretilmesinde esas alınan tarihlerdeki farklı kaymalar, rejime ilişkin kayıtların istatistiklere dâhil edilip edilmemesinden... Ha, bunu düşünce olarak arkadaşlarımız ifade etmişler. Tam, net, kesin bilgi araştırılmalı öyle yapalım çünkü sonuç itibarıyla burada sorunuza tam cevabınızı verecek bir bilgi yok. İnşallah ayrıntılı bir şekilde biz bilgi sunalım.

Evet, İran'la ilgili olarak: İran tırlarının Türkiye'de, Türk tırlarının da İran'da seyahatiyle ilgili sıkıntılar var. Biliyorsunuz, karşılıklı olarak bir mukabele kararlar alındı, hâlen o noktadayız şu anda, devam ediyor. Biz haklıyız, yani kesinlikle haklıyız çünkü öyle bir eylem, öyle bir karar tek taraflı olarak alınamaz; uluslararası anlaşmalara, Dünya Ticaret Örgütü anlaşmalarına tamamen aykırı. Orada kararlılığımız devam ediyor. Sonuçta biz onunla ilgili gerekli tedbirleri aldık yani baypas edecek hatlar kullanılıyor.

VAHAP SEÇER (Mersin) - Yani dostane ilişkilerimizin olduğu bir ülke niçin böyle bir karar alır? Suriye politikalarının etkisi var mı?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Onu bilemiyorum tabii yani ama gerçi daha önce de...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir de dış politika analizine girersek...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) - ...İran tarafından böyle bir uygulama yapılmıştı. Biz ona mukabelede bulunmamıştık. Ve bunun sonucunda -bakın bir bilgi vereyim- İran'daki taşımaların yüzde 90'ı İran tırları tarafından yapılıyor. Ama bu daha da ileri noktalara götürülmeye çalışılınca o zaman müdahale etmek durumunda kaldık. Yani o gerekçeyle daha önceki kararlarına müdahale etmememizin, mukabelede bulunmamızın temel nedeni ilişkilerimizin bozulmaması ve biraz da telafi etme imkânı olduğu için. Ama bunun boyutlarının büyütülmesi artık ciddi anlamda zarar verir hâle geldi, uluslararası anlaşmalara da uygun değil. Dolayısıyla orada menfaatleri korumamız gerekiyordu. Şöyle yani aslında, biz, sonuçta adil olması gereken noktaya gelineceğine inanıyoruz çünkü bizim hem alternatif kullanacağımız hatlar İran'dan daha fazla hem de araç sayısı olarak bakıldığında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tekrar süre verelim ama bir kısmını da yazılı olarak verebilirsiniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – İsterseniz sıcaklığına verebilirsek eğer daha iyi olur, eğer şey yapabilirsiniz.

BAŞKAN – Peki. Bir, beş dakika daha Sayın Bakanım.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Bizim tırlarımızın sayısı 28 bin, onların da bu kapsamda muhatap 35 bin civarında tırları var, yaklaşık olarak rakamlar şey yapabilir. Dolayısıyla bu açıdan bakıldığında da yani sonucunda olması gereken noktaya gelineceğini tahmin ediyoruz.

Türkmenistan pamuğuna vergi muafiyetiyle ilgili: O da Ekonomi Bakanlığımızın muhtemelen bir karardır. Onunla ilgili de ben Bakanımıza takdim eder, cevap vermelerini temin ederiz inşallah.

Sayın Günal'ın sorusunu biraz önce konuştuk, altın meselesi.

Sayın Kuşoğlu'nun dâhilde işleme rejimiyle ilgili. Göreve geldikten sonra ilk yaptığımız icraatlardan bir tanesi, dâhilde işleme rejimiyle ilgili çalışmaları başlattık. Oradaki amacımız şu: Daha önce de, bakanlığa geldikten sonra da çok yoğun bir şekilde dâhilde işleme rejiminin suistimal edildiği -arkadaşlarımız da ifade ettiler- ve bu yolla ciddi anlamda hem vergi kaybı hem de içeride haksız rekabetin ortaya çıktığı şeklinde iddialar vardı. Birçok alan için söylendi bu, tekstilde, yağda, unda, buğdayda. Bunun üzerine, gerçekten durum nedir, hangi aşamada fotoğrafı görmek açısından, Mersin gümrük bölgesinde bu çalışmayı başlattık. Neden Mersin gümrük bölgesi? Çünkü iddiaların yoğunlaştığı bölge o olduğu için, tamamen bu çerçevede biz oraya yoğunlaştık. Ama daha sonra tüm Türkiye'ye teşmil ettik, onu da söyleyeyim, biraz sonra arz edeceğim. O çerçevede, yaklaşık 780-800 civarında beyannameden numune aldık yani beyannameyle ilgili eşyadan numune aldık. Yaptığımız da şu, yapmaya çalıştığımız da şu: Gerçekten bu çerçevede yapılan ihracat beyan edilen ihracat mallarıyla ilgili mi yoksa başka mallar mı ihraç ediliyor? Yani dâhilde işleme rejimi çerçevesinde ithal edilen ve ihraç edilecek olan üründe kullanılması gereken o eşya mı kullanılıyor yoksa başka eşya mı kullanıyor? Biliyorsunuz esas itibarıyla da amaç o. Altı gün süreyle uyguladık Mersin gümrük bölgesinde. Ve sadece numune aldık, bıraktık. Tabii o arada birtakım rahatsızlıklar oluyor ister istemez, açıyorsunuz, eşyaların bir kısmını indiriyorsunuz; bu da kaçınılmaz yani minimum rahatsızlık vermek için elimizden gelen bütün gayreti gösterdik ama oldu. Sonuçta bunları tahlile gönderdik. Tahlil sonuçları geldi Mersin bölgesiyle ilgili olarak. Yaklaşık 250 ya da 300'e yakın beyannameden 70 tanesinde problem çıktı. Bu, aşağı yukarı 30 mükellefi ilgilendiriyordu. Onu da Teftiş Kuruluna incelemek üzere sevk ettik, orada. İlk tespitlerimiz şu: Tekstilde var yani ithal edilen kumaşların özellikle pahalı kumaşların ya da antidamping kapsamında vergi olan kumaşların burada kullanılmak üzere, ihracatta kullanılmak üzere getirildiği ama orada kullanılmadığı, muhtemelen tabii iç piyasada satıldığı. Yalnız bu, sadece bir bölümünün tespiti yani bunun tabii öncesi var, sonrası olacak muhtemelen. İşte, onun gerçek boyutunun tam olarak ortaya çıkartılması için de Teftiş Kurulumuza gönderdik, yeni, geçen hafta gönderdik. Bütün çıkan tespitleri, hiçbir eksiltme, ilave

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

yapmaksızın...Bunun da altını çizerek belirtiyorum. Zaten firmaların isimlerini de biz görmedik. Ben firmaların isimlerini hiç görmedim. Olayları biliyorum ama firma isimlerini görmedik, tümünü gönderdik incelemeye, o da önemli çünkü. Ve genel uygulama yapıyoruz, bütün global uygulama yapıyoruz. Daha sonra, bu tespitler çıkınca yani bu farklılıklar çıkınca orada ciddi sıkıntı olduğu belli. Dolayısıyla, bunu tüm Türkiye'ye teşmil... Ha bir de pardon, şekerle ilgili sıkıntı olduğunu tespit ettik yine Mersin'deki uygulamada. C kotası olarak alınan şeylerin ihraç ürünlerde bir kısmının kullanılmadığı, başka şeyler kullanıldığı, işte yani fruktoz...

BAŞKAN – Glikoz...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet, yani, ona benzer şeyler... Hatta bazılarının o oranlarda kullanılmadığı, yani diyelim bisküvide -örnek olarak söylüyorum- ya da şekerlemelerde, başka, içinde şeker olan mamullerde, düşük oranda kullanıldığı ama yüksek oranda mahsup yapıldığı şeklinde tespitlerimiz olunca, tümünü Türkiye 'ye teşmil ettik. Aşağı yukarı 400'e yakın numune aldık Türkiye'den, onların tahlilleri devam ediyor şu anda.

Bu şeker meselesiyle ilgili olarak yine bir soru gelmiş, onu da cevaplandırayım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kaçak çay ve kaçak şeker ama kaçak şeker daha çok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Özellikle yardım malzemeleri kapsamında beyan edilen şekerlere neden sıkı denetim yapılıyor, bunun için yapılıyor işte. C kotası olarak hesabı kapatmak için bir kısmında kullanıma ihtimali var, o şekilde duyurular, bilgiler geldi bize, onu tespit etmek için mecburen yapmamız gerekiyor. Çünkü oradaki rant oranı da çok yüksek biliyorsunuz, yani bunların hepsinde. Aynı şey buğday için de geçerli. Buğdayda da ithal ettiği, buğdaydan ürettiği unu değil de âdeta yem statüsünde, yani yem kalitesinde unların ihraç edildiğine dair tespitlerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ayrıntılı incelemeleri inşallah denetim elemanlarımız yapacak. Bunu zaman zaman yapacağız. Yağda yapmadık, daha doğrusu istediğimiz oranda numune alamadık, biraz gürültü çok çıkınca açıkçası.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yağda da yapmanız lazım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Yapacağız, yapacağız. Başka şeyler var, yani ben çok fazla da ayrıntılı şey yapmak istemiyorum, mesela palmiye yağını çıkardık. Palmiye yağını hem ithal eden hem kullananlar vesaire... Neyse, bu ayrıntılara çok girmeyelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dâhili işleme rejimi revizyonu için bir düzenleme var mı?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Çok güzel bir soru.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, dâhili işleme rejimi kapsamında incelemeler...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Haritayı görelim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çıkan sonuca göre...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Evet, aynen öyle, amacımız o zaten toplam fotoğrafı görmek, tümünü görmek, ondan sonra konuşacağız, ondan sonra gereken...

Bir de Sayın Kuşoğlu'nun...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Bakan, gümrük uyumu mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, dâhilde işleme rejimi kapsamında incelemeleriniz devam ediyor, anlaşıldı.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ama çok önemli sorunlardan bahsediyorsunuz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Olur mu? Hayır, bakın, 2003'ten itibaren teknolojik imkânların da kullanılarak gerçekten, kapılarda –bunu bütün samimiyetimle söylüyorum- çok önemli adımlar atılmış çok güzel çalışmalar yapılmış.

VAHAP SEÇER (Mersin) – “Beyana dayalı yetmiş tane sıkıntı var.” diyorsunuz...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Ama bunun sınırı yok, yani sürekli olarak geliştireceksiniz modelleri, sürekli olarak yeni incelemeler veya denetim mekanizmaları geliştirmek durumundasınız. Bu bir süreç. O yüzden o noktada herhangi bir sıkıntı yok.

Yine Sayın Kuşoğlu'nun, gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ithal edilen, özellikle demir çelik ile ilgili ham madde meselesi var. Şimdi oradaki sıkıntı şu, çelişki: Bunu bu rejim çerçevesinde ithal edenler gümrük vergisi ödemiyor, ama bunu genel üretim çerçevesinde ithal edenler, aynı malı üretenler...Boru, boru üretiminde kullanılıyor bu şeyde gümrük kontrolü altında işleme yapanlar, ikisi arasında farklı bir uygulama söz konusu. Böyle bir şey olamaz yani. Aynı ürün üretiliyor, aynı hammadde ithal ediliyor. Bir tanesinde vergi yüzde 9, diğesinde uygulanmıyor: Ama rakamlar, önemli oranlar bunlar rekabeti önemli oranda etkiliyor. Dolayısıyla, onunla ilgili kararımızı aldık, tebliğde dâhil ettik gümrük tebliğine, yayınlanacak ya da yayınlanmak üzere. Bu mekanizmayı kaldırıyoruz uygulamadan, fiilen vermeyeceğiz. Yani gümrük kontrolü çok eski bir sistem zaten, çok, ta, ithal ikameci dönemlerden daha önce hatta uygulamaya konulan, şu anda anlamı kalmamış, yeteri kadar teşvikler var. Bu uygulamaya artık bir daha fiilen izin vermeyeceğiz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu uygulama kaç yıldır böyle, kaç yıl sürdü?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – Nasıl? Duyamıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu uygulama kaç yıl sürdü?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANIKLI (Giresun) – 2000'den beri uygulanıyor, 5 Şubat 2000.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 07.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dâhilde işleme daha eski herhâlde.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Evet, bendeki sorular... Sayın Tanal'ın altın meselesine cevap vermeye çalıştım. Sayın Kaplan... Beğendik sınır kapısının ne zaman açılacağıyla ilgili, şu an itibarıyla orada herhangi bir çalışmamız yok. Yani açılacaklar, planlananlar belli. Kuzey Irak'ta beş tane gümrük kapısı açacağız. Daha önce orada...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben onu havalimanıyla bağlantılı sormuştum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Şu an itibarıyla bizde öyle bir çalışma yok, ona bir bakalım ama gerekir mi gerekmez mi onu da bilmiyorum açıkçası.

Evet Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Tekrar bütün arkadaşlara katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sınırlarda ne kadar kaçak zeytinyağı yakaladınız?

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakan, benim sorularıma cevap vermediniz. Sınırlarda ne kadar zeytinyağı yakalandı? Bir de servislerle ilgili...

BAŞKAN – Bakanlık bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Sayın Başkan, izin verirsiniz Sayın Susam'ın sorularını atladım galiba, kusura bakmayın.

Zeytinyağı meselesi... Şimdi, tabii, rakamlar düşük, küçük olabilir, çünkü sonuç itibarıyla yakaladığımız rakamları söylüyoruz, yakalamadığımız rakamları zaten söyleyemeyiz çünkü yakalanmamış yani geçmişse, bilmiyorum tabii geçmiş mi geçmemiş mi? Ben o rakamları vereyim, son üç yıllık rakamları var: 2011-2011 4.336 kilogram miktarında 51 bin 594 TL değerinde yakalanmış, 2014'te yok. Ama Sayın Susam, bakın, onunla ilgili esas -biraz önce aslında konuşmamın satır aralarında vermeye çalıştım, zeytinyağında ya da yağlarda, Ayçiçek yağı dâhil- dâhilde işleme rejimi çerçevesinde varsa orada o mekanizma yoluyla sıkıntı var.

BAŞKAN – Zeytinyağında dâhilde işleme yok Sayın Bakanım zaten.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Hayır, var.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Var, dâhilde işleme var zeytinyağında ama...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Var, var. Şöyle: Palmiye yağı kullanılıyor çok ucuz, oranlar kullanılmıyor, içeride satılıyor. Kaliteli zeytinyağı getiriliyor, ya da ham zeytinyağı getiriliyor dâhilde işleme çerçevesinde satılacak olan ürünlerde kullanılmak üzere, ama orada başka daha ucuz yağlar kullanılıyor, sistem o şekilde işliyor. Tespitlerimiz var. Önümüzdeki günlerde onunla ilgili inşallah daha ayrıntılı sonuç almak imkânımız ortaya çıkacak.

Tekrar teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Servisler ne olacak?

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Değerli milletvekilleri, bütçe üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

PROGRAMLAR

Şimdi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 2015 yılı bütçesi ile 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN-Şimdi, Rekabet Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Rekabet Kurumunun 2015 yılı bütçesi ile 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN-Böylece gündemimizde bulunan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Rekabet Kurumu bütçe ve kesin hesapları oylanmış ve kabul edilmiştir.

Bütçeleri hayırlı uğurlu olsun.

Gündemimizin ikinci bölümünde bulunan bütçeleri görüşmek üzere, değerli arkadaşlar, 11 Kasım saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.50